

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

EUROSYSTEM

PROVÁDĚNÍ MĚNOVÉ POLITIKY V EUROZÓNĚ

OBECNÁ DOKUMENTACE K NÁSTROJŮM A POSTUPŮM MĚNOVÉ POLITIKY EUROSYSTEMU

ÚČINNÁ OD
1. LEDNA 2012

Za autentické znění právních předpisů Evropské unie se považuje pouze znění zveřejněné v tištěné podobě Úředního věstníku Evropské unie

II

(Nelegislativní akty)

OBECNÉ ZÁSADY

OBECNÉ ZÁSADY EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 20. září 2011

o nástrojích a postupech měnové politiky Eurosystemu

(přepracované znění)

(ECB/2011/14)

(2011/817/EU)

RADA GUVERNÉRŮ EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY,

PŘIJALA TYTO OBECNÉ ZÁSADY:

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 127 odst. 2 první odrážku této smlouvy,

s ohledem na statut Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky, a zejména na první odrážku článku 3.1, články 12.1, 14.3 a 18.2 a první odstavce článku 20 tohoto statutu,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Obecné zásady ECB/2000/7 ze dne 31. srpna 2000 o nástrojích a postupech měnové politiky Eurosystemu⁽¹⁾ byly několikrát podstatným způsobem změněny⁽²⁾. Vzhledem k tomu, že je v nich třeba provést další změny, měly by být tyto obecné zásady v zájmu jasnosti přepracovány.
- (2) Dosažení jednotné měnové politiky vyžaduje, aby byly vymezeny nástroje a postupy, které má Eurosystem používat za účelem provádění této politiky jednotným způsobem ve všech členských státech, jejichž měnou je euro.
- (3) Povinnost spojená s ověřováním by se měla týkat pouze těch ustanovení, která představují podstatnou změnu ve srovnání s obecnými zásadami ECB/2000/7,

Článek 1

Zásady, nástroje, postupy a kritéria pro provádění jednotné měnové politiky Eurosystemu

Jednotná měnová politika se provádí v souladu se zásadami, nástroji, postupy a kritérii stanovenými v přílohách I a II těchto obecných zásad. Národní centrální banky přijmou veškerá vhodná opatření pro provádění operací měnové politiky v souladu se zásadami, nástroji, postupy a kritérii stanovenými v přílohách I a II těchto obecných zásad.

Článek 2

Ověřování

Národní centrální banky zašlou Evropské centrální bance (ECB) nejpozději do 11. října 2011 podrobné informace o textech a prostředcích, jimiž hodlají dosáhnout souladu s těmi ustanoveními těchto obecných zásad, která představují podstatnou změnu ve srovnání s obecnými zásadami ECB/2000/7.

Článek 3

Zrušení

1. Obecné zásady ECB/2000/7 se zrušují s účinkem od 1. ledna 2012.
2. Odkazy na zrušené obecné zásady se považují za odkazy na tyto obecné zásady.

Článek 4

Závěrečná ustanovení

1. Tyto obecné zásady vstupují v platnost druhým dnem po svém přijetí.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 310, 11.12.2000, s. 1.

⁽²⁾ Viz příloha III.

2. Použijí se od 1. ledna 2012.

Článek 5

Určení

Tyto obecné zásady jsou určeny všem centrálním bankám Eurosystemu.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 20. září 2011.

Za Radu guvernérů ECB

prezident ECB

Jean-Claude TRICHET

PŘÍLOHA I

PROVÁDĚNÍ MĚNOVÉ POLITIKY V EUROZÓNĚ

Obecná dokumentace k nástrojům a postupům měnové politiky Eurosystemu

OBSAH

Úvod

KAPITOLA 1 – PŘEHLED RÁMCE MĚNOVÉ POLITIKY

- 1.1 Evropský systém centrálních bank
- 1.2 Cíle Eurosystemu
- 1.3 Nástroje měnové politiky Eurosystemu
 - 1.3.1 Operace na volném trhu
 - 1.3.2 Stálé facility
 - 1.3.3 Minimální rezervy
- 1.4 Protistrany
- 1.5 Podkladová aktiva
- 1.6 Modifikace rámce měnové politiky

KAPITOLA 2 – ZPŮSOBILÉ PROTISTRANY

- 2.1 Obecná kritéria způsobilosti
- 2.2 Výběr protistran pro rychlá nabídková řízení a dvoustranné operace
- 2.3 Sankce v případě nedodržování závazků protistranami
- 2.4 Opatření, která mohou být přijata z důvodu obezřetnosti či v případě selhání
 - 2.4.1 Opatření z důvodu obezřetnosti
 - 2.4.2 Opatření v případě selhání
 - 2.4.3 Přiměřené a nediskriminační uplatňování diskrečních opatření

KAPITOLA 3 – OPERACE NA VOLNÉM TRHU

- 3.1 Reverzní transakce
 - 3.1.1 Všeobecné úvahy
 - 3.1.2 Hlavní refinanční operace
 - 3.1.3 Dlouhodobější refinanční operace
 - 3.1.4 Operace jemného doladění
 - 3.1.5 Strukturální reverzní operace
- 3.2 Přímé transakce
 - 3.2.1 Typ nástroje
 - 3.2.2 Právní povaha
 - 3.2.3 Cenové podmínky

3.2.4 Ostatní charakteristiky

3.3 Vydávání dluhových cenných papírů ECB

3.3.1 Typ nástroje

3.3.2 Právní povaha

3.3.3 Úrokové podmínky

3.3.4 Ostatní charakteristiky

3.4 Měnové swapy

3.4.1 Typ nástroje

3.4.2 Právní povaha

3.4.3 Měna a směnný kurz

3.4.4 Ostatní charakteristiky

3.5 Příjem termínovaných vkladů

3.5.1 Typ nástroje

3.5.2 Právní povaha

3.5.3 Úrokové podmínky

3.5.4 Ostatní charakteristiky

KAPITOLA 4 – STÁLÉ FACILITY

4.1 Mezní zápůjční facilita

4.1.1 Typ nástroje

4.1.2 Právní povaha

4.1.3 Podmínky přístupu

4.1.4 Splatnost a úrokové podmínky

4.1.5 Pozastavení facility

4.2 Vkladová facilita

4.2.1 Typ nástroje

4.2.2 Právní povaha

4.2.3 Podmínky přístupu

4.2.4 Splatnost a úrokové podmínky

4.2.5 Pozastavení facility

KAPITOLA 5 – POSTUPY

5.1 Postupy nabídkových řízení

5.1.1 Všeobecné úvahy

5.1.2 Kalendář nabídkových řízení

5.1.3 Vyhlásování nabídkových řízení

- 5.1.4 Příprava protistrany a podávání nabídek
- 5.1.5 Postupy přidělování
- 5.1.6 Vyhlašování výsledků nabídkového řízení
- 5.2 Postupy dvoustranných operací
 - 5.2.1 Všeobecné úvahy
 - 5.2.2 Přímý kontakt s protistranami
 - 5.2.3 Operace prováděné prostřednictvím burz cenných papírů a makléřů
 - 5.2.4 Vyhlášení dvoustranných operací
 - 5.2.5 Obchodní dny
- 5.3 Postupy vypořádání
 - 5.3.1 Všeobecné úvahy
 - 5.3.2 Vypořádávání operací na volném trhu
 - 5.3.3 Postupy na konci dne

KAPITOLA 6 – ZPŮSOBILÁ AKTIVA

- 6.1 Všeobecné úvahy
- 6.2 Určování způsobilosti podkladových aktiv
 - 6.2.1 Kritéria způsobilosti obchodovatelných aktiv
 - 6.2.2 Kritéria způsobilosti neobchodovatelných aktiv
 - 6.2.3 Dodatečné požadavky na využití způsobilých aktiv
- 6.3 Rámec hodnocení úvěrového rizika
 - 6.3.1 Rozsah a prvky
 - 6.3.2 Stanovení vysokých úvěrových standardů pro obchodovatelná aktiva
 - 6.3.3 Stanovení vysokých úvěrových standardů pro neobchodovatelná aktiva
 - 6.3.4 Kritéria přijatelnosti pro systémy hodnocení úvěrového rizika
 - 6.3.5 Monitorování systémů hodnocení úvěrového rizika
- 6.4 Opatření ke kontrole rizika
 - 6.4.1 Všeobecné zásady
 - 6.4.2 Opatření ke kontrole rizika pro obchodovatelná aktiva
 - 6.4.3 Opatření ke kontrole rizika pro neobchodovatelná aktiva
- 6.5 Zásady oceňování podkladových aktiv
 - 6.5.1 Obchodovatelná aktiva
 - 6.5.2 Neobchodovatelná aktiva
- 6.6 Přeshraniční využití způsobilých aktiv
 - 6.6.1 Model korespondentské centrální banky

6.6.2 Spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry

6.7 Přijetí zajištění denominovaného v jiné měně než euro v nouzových případech

KAPITOLA 7 – MINIMÁLNÍ REZERVY

7.1 Všeobecné úvahy

7.2 Instituce s povinností minimálních rezerv

7.3 Určování minimálních rezerv

7.3.1 Základ pro stanovení minimálních rezerv a sazby minimálních rezerv

7.3.2 Výpočet povinnosti minimálních rezerv

7.4 Udržování rezerv

7.4.1 Udržovací období

7.4.2 Držení minimálních rezerv

7.4.3 Úročení minimálních rezerv

7.5 Oznamování, potvrzování a ověřování základu pro stanovení minimálních rezerv

7.6 Nedodržování povinnosti minimálních rezerv

DODATEK 1 – Příklady operací a postupů měnové politiky

DODATEK 2 – Slovníček pojmů

DODATEK 3 – Výběr protistran pro intervenční devizové operace a měnové swapy pro účely měnové politiky

DODATEK 4 – Zpravodajský systém pro měnovou a bankovní statistiku Evropské centrální banky

DODATEK 5 – Internetové stránky Eurosystemu

DODATEK 6 – Postupy a sankce uplatňované v případě nedodržování závazků protistranami

DODATEK 7 – Tvorba platného zajištění úvěrových pohledávek

Zkratky

ECB	Evropská centrální banka
EHP	Evropský hospodářský prostor
EHS	Evropské hospodářské společenství
ES	Evropské společenství
ESCB	Evropský systém centrálních bank
EU	Evropská unie
ISIN	Mezinárodní identifikační číslo cenného papíru
MFI	měnová finanční instituce
MKCB	model korespondentské centrální banky
RTGS	zúčtování plateb v reálném čase
SEČ	středoevropský čas
SKIPCP	subjekt kolektivního investování do převoditelných cenných papírů
TARGET	Transevropský expresní automatizovaný systém zúčtování plateb v reálném čase podle obecných zásad ECB/2005/16
TARGET2	Transevropský expresní automatizovaný systém zúčtování plateb v reálném čase podle obecných zásad ECB/2007/2

Úvod

Tento dokument představuje operační rámec, který si Eurosystem zvolil pro jednotnou měnovou politiku v eurozóně. Dokument, který je součástí právního rámce Eurosystemu pro nástroje a postupy měnové politiky, je určen k tomu, aby sloužil jako „Obecná dokumentace“ k nástrojům a postupům měnové politiky Eurosystemu, zejména pak k tomu, aby protistranám poskytl informace, které potřebují ve vztahu k rámci měnové politiky Eurosystemu.

Obecná dokumentace sama o sobě protistranám neuděluje práva, ani jim neukládá povinnosti. Právní vztah mezi Eurosystemem a jeho protistranami je stanoven odpovídající smluvní či veřejnoprávní úpravou.

Dokument je rozčleněn do sedmi kapitol. Kapitola 1 nabízí přehled operačního rámce měnové politiky Eurosystemu. V kapitole 2 jsou stanovena kritéria způsobilosti pro protistrany, které se účastní operací měnové politiky Eurosystemu. Kapitola 3 popisuje operace na volném trhu a kapitola 4 představuje stálé facility, které jsou protistranám k dispozici. Kapitola 5 vymezuje postupy uplatňované při provádění operací měnové politiky. V kapitole 6 jsou definována kritéria způsobilosti pro podkladová aktiva v operacích měnové politiky. Kapitola 7 představuje systém minimálních rezerv Eurosystemu.

V dodatcích jsou uvedeny příklady operací měnové politiky, slovníček pojmů, kritéria pro výběr protistran devizových intervenčních operací Eurosystemu, prezentace zpravodajského systému pro měnovou a bankovní statistiku Evropské centrální banky, seznam internetových stránek Eurosystemu, popis postupů a sankcí, které jsou uplatňovány v případě nedodržování závazků protistranami a dodatečné právní požadavky na tvorbu platného zajištění úvěrových pohledávek použitých jako zajištění ve vztahu k Eurosystemu.

KAPITOLA 1

PŘEHLED RÁMCE MĚNOVÉ POLITIKY

1.1 Evropský systém centrálních bank

Evropský systém centrálních bank (dále jen „ESCB“) je tvořen Evropskou centrální bankou (dále jen „ECB“) a centrálními bankami členských států EU⁽¹⁾. Činnost ESCB je prováděna v souladu se Smlouvou o fungování Evropské unie a statutem Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky (dále jen „statut ESCB“). ESCB je řízen rozhodovacími orgány ECB. V tomto ohledu odpovídá Rada guvernérů ECB za formulaci měnové politiky, zatímco Výkonná rada je pověřena prováděním měnové politiky na základě rozhodnutí a obecných zásad přijatých Radou guvernérů. V rozsahu považovaném za možný a přiměřený a s ohledem na zajištění provozní účinnosti se ECB obrací na národní centrální banky⁽²⁾ za účelem provádění operací, které jsou součástí úkolů Eurosystemu. Je-li to nezbytné pro provádění měnové politiky, mohou národní centrální banky se členy Eurosystemu sdílet jednotlivé informace, jako např. operační údaje, které se týkají protistran, jež se účastní operací Eurosystemu⁽³⁾. Operace měnové politiky Eurosystemu jsou ve všech členských státech prováděny za jednotných podmínek⁽⁴⁾.

1.2 Cíle Eurosystemu

Podle čl. 127 odst. 1 Smlouvy je prvořadým cílem Eurosystemu udržování cenové stability. Aniž je dotčen tento prvořadý cíl cenové stability, musí Eurosystem podporovat obecné hospodářské politiky v Unii. Při plnění těchto cílů musí Eurosystem jednat v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží a podporovat účinné rozdělení zdrojů.

1.3 Nástroje měnové politiky Eurosystemu

Za účelem plnění svých cílů má Eurosystem k dispozici soubor nástrojů měnové politiky; Eurosystem provádí operace na volném trhu, nabízí stálé facility a požaduje, aby úvěrové instituce držely na účtech v Eurosystemu minimální rezervy.

1.3.1 Operace na volném trhu

Operace na volném trhu hrají v měnové politice Eurosystemu důležitou roli pro řízení úrokových sazeb, řízení likvidity na trhu a signalizaci orientace měnové politiky. Eurosystem má pro provádění operací na volném trhu k dispozici pět druhů nástrojů. Nejdůležitějším z nich je *reverzní transakce* (na základě dohod o zpětném odkupu nebo zajištěných úvěrů). Eurosystem může rovněž využívat *přímých transakcí*, *vydávání dluhových cenných papírů ECB*, *měnových swapů* a *příjmu termínovaných vkladů*. Operace na volném trhu zahajuje ECB, která rovněž rozhodne o nástroji, který bude použit, a podmínkách jeho použití. Operace mohou být prováděny na základě standardních nabídkových řízení, rychlých nabídkových řízení nebo dvoustranných postupů⁽⁵⁾. Z hlediska cílů, pravidelnosti a postupů lze operace Eurosystemu na volném trhu rozdělit do těchto čtyř kategorií (viz také tabulka 1):

- a) *Hlavní refinanční operace* jsou pravidelné reverzní transakce na poskytnutí likvidity, které se provádějí každý týden a jejichž splatnost je obvykle jeden týden. Tyto operace provádějí národní centrální banky na základě standardních nabídkových řízení. Hlavní refinanční operace hrají při sledování cílů Eurosystemu na volném trhu stěžejní roli.
- b) *Dlouhodobější refinanční operace* jsou reverzní transakce na poskytnutí likvidity, které se provádějí každý měsíc a jejichž splatnost je obvykle tři měsíce. Cílem těchto operací je poskytnout protistranám dodatečné dlouhodobější refinancování a provádějí je národní centrální banky na základě standardních nabídkových řízení. Eurosystem při těchto operacích zpravidla nemá za cíl vysílat na trh signály, a vystupuje tudíž jako běžný tržní operátor.
- c) *Operace jemného doladění* jsou prováděny *ad hoc* za účelem řízení likvidity na trhu a úrokových sazeb, a zejména zjemnění dopadů neočekávaných výkyvů likvidity na trhu na úrokové sazby. Operace jemného doladění mohou být prováděny v poslední den udržovacího období pro povinné minimální rezervy, aby

⁽¹⁾ Je nutné poznamenat, že centrální banky těch členských států EU, jejichž měnou není euro, si v oblasti měnové politiky zachovávají své pravomoci v souladu s vnitrostátními právními předpisy, a tudíž se neúčastní provádění jednotné měnové politiky.

⁽²⁾ V tomto dokumentu se výrazem „národní centrální banky“ rozumí národní centrální banky členských států, jejichž měnou je euro.

⁽³⁾ Na takové informace se vztahuje povinnost zachovávat služební tajemství podle článku 37 statutu ESCB.

⁽⁴⁾ V tomto dokumentu se výrazem „členský stát“ rozumí členský stát, jehož měnou je euro.

⁽⁵⁾ Různé postupy pro provádění operací Eurosystemu na volném trhu, tj. standardní nabídková řízení, rychlá nabídková řízení a dvoustranné postupy jsou popsány v kapitole 5. V případě *standardních nabídkových řízení* uplyne od vyhlášení nabídkového řízení a certifikace výsledků přidělení maximálně 24 hodin. Standardních nabídkových řízení se mohou zúčastnit všechny protistrany, které splňují obecná kritéria způsobilosti uvedená v oddíle 2.1. *Rychlá nabídková řízení* se obvykle provádějí v časovém rámci 90 minut. Eurosystem může zvolit omezený počet protistran, které se rychlých nabídkových řízení zúčastní. Pojmem „dvoustranné postupy“ se rozumí jakýkoli případ, ve kterém Eurosystem provádí transakci s jednou nebo několika protistranami bez použití postupů nabídkových řízení. Mezi dvoustranné postupy patří operace prováděné prostřednictvím burz cenných papírů nebo makléřů.

kompenzovaly případnou nerovnováhu likvidity nahromaděnou od přidělení poslední hlavní refinanční operace. Operace jemného doladění se provádějí především jako reverzní transakce, ale mohou mít rovněž podobu měnových swapů nebo příjmu termínovaných vkladů. Nástroje a postupy používané při provádění operací jemného doladění jsou přizpůsobeny typům transakcí a specifickým cílům, které tyto operace sledují. Operace jemného doladění běžně provádějí národní centrální banky na základě rychlých nabídkových řízení nebo dvoustranných postupů. Rada guvernérů ECB může rozhodnout, že za výjimečných okolností může dvoustranné operace jemného doladění provádět sama ECB.

- d) Kromě toho může Eurosystem vykonávat *strukturální operace*, a to prostřednictvím vydávání dluhových cenných papírů ECB a provádění reverzních a přímých transakcí. Tyto operace se provádějí, pokud si ECB přeje upravit strukturální pozici Eurosystemu vůči finančnímu sektoru (na pravidelném nebo nepravidelném základě). Strukturální operace ve formě reverzních transakcí a vydávání dluhových cenných papírů vykonávají národní centrální banky na základě standardních nabídkových řízení. Strukturální operace ve formě přímých transakcí obvykle vykonávají národní centrální banky prostřednictvím dvoustranných postupů. Rada guvernérů ECB může rozhodnout, že za výjimečných okolností může strukturální operace provádět sama ECB.

1.3.2 Stálé facility

Cílem stálých facilit je poskytovat a absorbovat jednodenní likviditu, určovat obecnou orientaci měnové politiky a omezovat jednodenní tržní úrokové sazby. S podmínkou splnění určitých provozních přístupových podmínek (viz tabulka 1), jsou způsobilým protistranám z jejich podnětu k dispozici dvě stálé facility:

- a) Protistrany mohou využít *mezni zápůjční facilitu*, aby proti způsobilým aktivům obdržely od národních centrálních bank jednodenní likviditu. Za obvyklých okolností neexistují žádná úvěrová či jiná omezení přístupu protistran k této facilitě, s výjimkou požadavku na poskytnutí dostatečných podkladových aktiv. Úroková sazba mezni zápůjční facility obvykle představuje horní hranici jednodenní tržní úrokové sazby.
- b) Protistrany mohou rovněž využít *vkladovou facilitu*, aby tak mohly provádět jednodenní vklady u národních centrálních bank. Za obvyklých okolností neexistují žádná vkladová či jiná omezení přístupu protistran k této facilitě. Úroková sazba vkladové facility obvykle představuje spodní hranici jednodenní tržní úrokové sazby.

Stálé facility jsou spravovány decentralizovaně národními centrálními bankami.

1.3.3 Minimální rezervy

Systém minimálních rezerv Eurosystemu se vztahuje na úvěrové instituce v eurozóně a sleduje převážně cíle spočívající ve stabilizaci úrokových sazeb na peněžních trzích a vytváření (nebo rozšíření) nedostatku strukturální likvidity. Povinnost minimálních rezerv každé instituce se určuje ve vztahu k prvkům její rozvahy. Za účelem sledování cíle stabilizace úrokových sazeb umožňuje institucím systém minimálních rezerv Eurosystemu využívat průměrovacího opatření. Dodržování povinnosti minimálních rezerv se určuje na základě průměrných denních rezerv držených institucí v průběhu udržovacího období. Držení povinných rezerv instituce se úročí sazbou hlavních refinančních operací Eurosystemu.

Tabulka 1

Operace měnové politiky Eurosystemu

Operace měnové politiky	Druhy transakcí		Splatnost	Četnost	Postup
	Poskytování likvidity	Absorpce likvidity			
Operace na volném trhu					
Hlavní refinanční operace	Reverzní transakce	—	1 týden	Týdně	Standardní nabídková řízení
Dlouhodobější refinanční operace	Reverzní transakce	—	3 měsíce	Měsíčně	Standardní nabídková řízení
Operace jemného doladění	Reverzní transakce Měnové swapy	Reverzní transakce Příjem termínovaných vkladů Měnové swapy	Nestandardizováno	Nepravidelně	Rychlá nabídková řízení Dvoustranné postupy

Operace měnové politiky	Druhy transakcí		Splatnost	Četnost	Postup
	Poskytování likvidity	Absorpce likvidity			
Strukturální operace	Reverzní transakce	Vydávání dluhových cenných papírů ECB	Standardizováno/nestandardizováno	Pravidelně i nepravidelně	Standardní nabídková řízení
	Přímé nákupy	Přímé prodeje	—	Nepravidelně	Dvoustranné postupy
<i>Stálé facility</i>					
Mezní zápůjční facilitita	Reverzní transakce	—	Jednodenní	Přístup dle uvážení protistrany	
Vkladová facilitita	—	Vklady	Jednodenní	Přístup dle uvážení protistrany	

1.4 Protistrany

Rámec měnové politiky Eurosystému je formulován s ohledem na zajištění účasti široké škály protistran. Instituce podléhající povinnosti minimálních rezerv podle článku 19.1 statutu ESCB mají přístup ke stálým facilitám a mohou se účastnit operací na volném trhu založených na standardních nabídkových řízeních i přímých transakcích. K účasti na operacích jemného doladění může Eurosystém vybrat omezený počet protistran. Pokud jde o měnové swapy prováděné pro účely měnové politiky, provádějí se s aktivními účastníky na devizovém trhu. Pro tyto operace je složení protistran omezeno na instituce, které jsou vybrány pro devizové intervenční operace Eurosystému a které jsou usazeny v eurozóně.

Předpokládá se, že protistrany jsou si vědomy všech povinností, které pro ně vyplývají z právních předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, a tyto povinnosti plní.

1.5 Podkladová aktiva

Podle článku 18.1 statutu ESCB musí být pro všechny úvěrové operace Eurosystému (tj. operace měnové politiky poskytující likviditu a vnitrodenní úvěry) poskytnuto dostatečné zajištění. K zajištění svých operací přijímá Eurosystém širokou škálu aktiv. Eurosystém vypracoval jednotný seznam zajištění způsobilých pro všechny úvěrové operace Eurosystému (tzv. „jednotný seznam“). K 1. lednu 2007 tento jednotný seznam nahradil původní dvouúrovňový systém, který existoval od počátku třetí etapy hospodářské a měnové unie. Jednotný seznam zahrnuje obchodovatelná i neobchodovatelná aktiva, která splňují jednotná kritéria způsobilosti určená Eurosystémem pro celou eurozónu. Z hlediska kvality aktiv a jejich způsobilosti pro různé druhy operací měnové politiky Eurosystému není mezi obchodovatelnými a neobchodovatelnými aktivy žádný rozdíl (s výjimkou skutečnosti, že neobchodovatelná aktiva nejsou Eurosystémem využívána při přímých transakcích). Všechna způsobilá aktiva mohou být využívána na přeshraničním základě prostřednictvím modelu korespondentské centrální banky (MKCB), a v případě obchodovatelných aktiv také prostřednictvím způsobilých spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry v Unii.

1.6 Modifikace rámce měnové politiky

Rada guvernérů ECB může kdykoli měnit nástroje, podmínky, kritéria a postupy provádění operací měnové politiky Eurosystému.

KAPITOLA 2

ZPŮSOBILÉ PROTISTRANY

2.1 Obecná kritéria způsobilosti

Protistrany operací měnové politiky Eurosystému musí splňovat určitá kritéria způsobilosti⁽⁶⁾. Tato kritéria jsou definována s ohledem na přístup širokého okruhu institucí k operacím měnové politiky Eurosystému, posílení rovného zacházení s institucemi v celé eurozóně a zajištění toho, aby protistrany splňovaly určité provozní a obezřetnostní požadavky:

⁽⁶⁾ U přímých transakcí nejsou na okruh protistran předem kladena žádná omezení.

- a) způsobilé být protistranami jsou pouze instituce podléhající systému minimálních rezerv Eurosystému podle článku 19.1 statutu ESCB. Instituce, které jsou zproštěny povinností podle systému minimálních rezerv Eurosystému (viz oddíl 7.2), nejsou způsobilé být protistranami pro stálé facility Eurosystému a operace Eurosystému na volném trhu;
- b) protistrany musí být finančně zdravé. Měly by podléhat přinejmenším jedné formě harmonizovaného dohledu Unie/EHP prováděného vnitrostátními orgány⁽⁷⁾. S ohledem na svou zvláštní institucionální povahu podle práva Unie mohou být jako protistrany přijaty finančně zdravé instituce ve smyslu čl. 123 odst. 2 Smlouvy, které podléhají dohledu, jenž je srovnatelný s dohledem ze strany příslušných vnitrostátních orgánů. Jako protistrany mohou být rovněž přijaty finančně zdravé instituce podléhající neharmonizovanému dohledu ze strany příslušných vnitrostátních orgánů, jenž je srovnatelný s harmonizovaným dohledem Unie/EHP, například pobočky zřízené v eurozóně institucemi zaregistrovanými mimo EHP;
- c) protistrany musí splňovat všechna provozní kritéria uvedená v příslušných smluvních či veřejnoprávních úpravách uplatňovaných národní centrální bankou (nebo ECB) tak, aby bylo zajištěno účinné provádění operací měnové politiky Eurosystému.

Tato obecná kritéria způsobilosti jsou pro celou eurozónu jednotná. Instituce splňující obecná kritéria způsobilosti mohou:

- a) přistupovat ke stálým facilitám Eurosystému a
- b) účastnit se operací Eurosystému na volném trhu založených na standardních nabídkových řízeních.

Instituce může ke stálým facilitám Eurosystému a operacím Eurosystému na volném trhu, které jsou založeny na standardních nabídkových řízeních, přistupovat pouze prostřednictvím národní centrální banky členského státu, ve kterém je zaregistrována. Pokud má instituce organizační složky (ústředí nebo pobočky) ve více než jednom členském státě, má každá organizační složka k těmto operacím přístup prostřednictvím národní centrální banky členského státu, ve kterém je usazena, přičemž nabídky instituce do nabídkového řízení mohou být podávány v každém členském státě pouze jednou organizační složkou (buď ústředím anebo vybranou pobočkou).

2.2 Výběr protistran pro rychlá nabídková řízení a dvoustranné operace

U přímých transakcí nejsou na okruh protistran předem kladena žádná omezení.

Pokud jde o měnové swapy prováděné pro účely měnové politiky, musí být protistrany schopny účinně provádět velkoobjemové devizové operace za všech tržních podmínek. Okruh protistran měnových swapů odpovídá těm protistranám usazeným v eurozóně, které jsou vybrány pro devizové intervenční operace Eurosystému. Kritéria a postupy uplatňované při výběru protistran devizových intervenčních operací jsou uvedeny v dodatku 3.

Pokud jde o operace založené na rychlých nabídkových řízeních a dvoustranných postupech (reverzní transakce jemného doladění a příjem termínovaných vkladů), vybere každá národní centrální banka soubor protistran z institucí usazených v jejím členském státě, které splňují obecná kritéria způsobilosti. V tomto ohledu je hlavním kritériem činnost na peněžním trhu. Ostatní kritéria, na která může být brán ohled, jsou například účinnost jejich obchodního oddělení či nabídkový potenciál.

V případě rychlých nabídkových řízení a dvoustranných operací jednají národní centrální banky s protistranami, které jsou součástí jejich souboru protistran pro operace jemného doladění. Rychlá nabídková řízení a dvoustranné operace mohou realizovány také s širším okruhem protistran.

Rada guvernérů ECB může rozhodnout, že za výjimečných okolností může dvoustranné operace jemného doladění provádět sama ECB. Pokud by dvoustranné operace měla vykonávat ECB, bude v takovémto případě výběr protistran proveden ECB na základě rotačního systému z těch protistran v eurozóně, které jsou způsobilé pro rychlá nabídková řízení a dvoustranné operace, aby byl zajištěn rovný přístup.

2.3 Sankce v případě nedodržování závazků protistranami

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 2532/98 ze dne 23. listopadu 1998 o pravomoci Evropské centrální banky uvalovat sankce⁽⁸⁾, nařízením Evropské centrální banky (ES) č. 2157/1999 ze dne 23. září 1999 o pravomoci Evropské centrální banky uvalovat sankce (ECB/1999/4)⁽⁹⁾, nařízením Rady (ES) č. 2531/98 ze dne 23. listopadu 1998 o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou⁽¹⁰⁾ a nařízením Evropské centrální banky

⁽⁷⁾ Harmonizovaný dohled nad úvěrovými institucemi je založen směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES ze dne 14. června 2006 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (Úř. věst. L 177, 30.6.2006, s. 1).

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 318, 27.11.1998, s. 4.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 264, 12.10.1999, s. 21.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. L 318, 27.11.1998, s. 1.

(ES) č. 1745/2003 ze dne 12. září 2003 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/2003/9) ⁽¹¹⁾ uvaluje ECB sankce na instituce, které neplní povinnosti vyplývající z nařízení a rozhodnutí ECB o uplatňování minimálních rezerv. Příslušné sankce a procesní pravidla pro jejich uplatňování jsou stanoveny v uvedených nařízeních. Navíc může Eurosystem v případě závažných porušení povinnosti minimálních rezerv dočasně vyloučit protistrany z účasti na operacích na volném trhu.

V souladu se smluvní nebo veřejnoprávní úpravou uplatňovanou příslušnou národní centrální bankou (nebo ECB) Eurosystem může uvalit a uvalí na protistrany finanční sankce, nebo protistrany dočasně vyloučí z účasti na operacích na volném trhu, pokud protistrany neplní své povinnosti vyplývající ze smluvní nebo veřejnoprávní úpravy uplatňované národními centrálními bankami (nebo ECB), jak je stanoveno níže.

To se vztahuje na případy porušení a) pravidel nabídkových řízení, pokud protistrana nepřevede dostatečné množství podkladových aktiv nebo hotovosti ⁽¹²⁾ k vypořádání (v den vypořádání) objemu likvidity, který jí byl přidělen v rámci operace na poskytnutí likvidity, nebo jeho zajištění až do splatnosti operace prostřednictvím odpovídajících výzev k dodatkové úhradě, či pokud nepřevede dostatečnou výši hotovosti k vypořádání částky, která jí byla přidělena v rámci operace na absorpci likvidity, a b) pravidel dvoustranných transakcí, pokud protistrana nepřevede dostatečné množství způsobilých podkladových aktiv nebo pokud nepřevede dostatečnou výši hotovosti k vypořádání částky, která byla sjednána při dvoustranné transakci, nebo pokud nezajistí nevypořádanou dvoustrannou transakci kdykoli až do její splatnosti prostřednictvím odpovídajících výzev k dodatkové úhradě.

Tato ustanovení se rovněž vztahují na případy nedodržování a) pravidel o využívání podkladových aktiv protistranou (pokud protistrana využívá aktiva, která jsou nezpůsobilá či se nezpůsobilými stala nebo která nesmí využívat, například proto, že mezi jejich emitentem/ručitelem a protistranou existuje úzké propojení nebo se jedná o tentýž subjekt) a b) pravidel u postupů na konci dne a podmínek přístupu k mezní zápůjční facilitě (pokud protistrana, která má na konci dne záporný zůstatek na účtu pro zúčtování, nesplní podmínky přístupu k mezní zápůjční facilitě).

Kromě toho se opatření o vyloučení přijaté vůči protistraně nedodržující pravidla může vztahovat i na pobočky téže instituce, které jsou usazeny v jiných členských státech. Pokud je toho vzhledem k závažnosti případu nedodržování pravidel (doložené například četností či délkou takového porušování) výjimečně třeba, může být protistrana na určité období vyloučena ze všech budoucích operací měnové politiky.

Finanční sankce uvalované národními centrálními bankami v případě nedodržování pravidel týkajících se nabídkových řízení, dvoustranných operací, podkladových aktiv, postupů na konci dne nebo podmínek přístupu k mezní zápůjční facilitě se vypočítají na základě předem stanovených sankčních sazeb (jak jsou stanoveny v dodatku 6).

2.4 Opatření, která mohou být přijata z důvodu obezřetnosti či v případě selhání

2.4.1 Opatření z důvodu obezřetnosti

Z důvodu obezřetnosti může Eurosystem přijmout tato opatření:

a) v souladu se smluvní nebo veřejnoprávní úpravou uplatňovanou příslušnou národní centrální bankou nebo ECB může Eurosystem dočasně nebo úplně vyloučit anebo může omezit přístup jednotlivých protistran k nástrojům měnové politiky;

b) Eurosystem může odmítnout aktiva poskytnutá určitými protistranami jako zajištění při úvěrových operacích Eurosystemu, může omezit použití takových aktiv nebo u nich uplatnit dodatečné srážky.

2.4.2 Opatření v případě selhání

Eurosystem může dočasně nebo úplně vyloučit anebo může omezit přístup protistran k operacím měnové politiky, dojde-li u nich k selhání podle smluvní nebo veřejnoprávní úpravy uplatňované národními centrálními bankami.

2.4.3 Přiměřené a nediskriminační uplatňování diskrečních opatření

Veškerá diskreční opatření nezbytná k zajištění obezřetného řízení rizik Eurosystem uplatňuje a jejich parametry nastavuje přiměřeným a nediskriminačním způsobem. Diskreční opatření vůči jednotlivým protistranám musí být náležitě zdůvodněna.

KAPITOLA 3

OPERACE NA VOLNÉM TRHU

Operace na volném trhu hrají v měnové politice Eurosystemu důležitou roli. Jsou využívány k řízení úrokových sazeb a likvidity na trhu a signalizování orientace měnové politiky. S ohledem na své cíle, pravidelnost a postupy je možné operace Eurosystemu na volném trhu rozdělit do čtyř kategorií: hlavní refinanční operace, dlouhodobější refinanční operace, operace jemného doladění a strukturální operace. Hlavním nástrojem operací Eurosystemu na volném trhu

⁽¹¹⁾ Úř. věst. L 250, 2.10.2003, s. 10.

⁽¹²⁾ Přichází-li to v úvahu v případě výzev k dodatkové úhradě.

jsou reverzní transakce, které mohou být používány u všech čtyř kategorií operací, zatímco dluhové cenné papíry ECB mohou být využity pouze pro strukturální absorpční operace. Strukturální operace mohou být prováděny také prostřednictvím přímých transakcí, tj. nákupů a prodejů. Eurosystem má kromě toho k dispozici dva další nástroje pro účely provádění operací jemného doladění: měnové swapy a příjem termínovaných vkladů. V následujících oddílech jsou podrobně představeny zvláštní rysy jednotlivých typů nástrojů využívaných Eurosystemem na volném trhu.

3.1 Reverzní transakce

3.1.1 Všeobecné úvahy

3.1.1.1 Typ nástroje

Reverzními transakcemi se rozumí operace, ve kterých Eurosystem nakupuje nebo prodává způsobilá aktiva na základě dohod o zpětném odkupu nebo provádí úvěrové operace proti způsobilým aktivům sloužícím jako zajištění. Reverzní transakce jsou využívány při hlavních a dlouhodobějších refinančních operacích. Eurosystem navíc může reverzní transakce využívat pro strukturální operace a operace jemného doladění.

3.1.1.2 Právní povaha

Národní centrální banky mohou reverzní transakce provádět buď ve formě dohod o zpětném odkupu (tj. vlastnictví aktiva je převedeno na věřitele, přičemž strany současně souhlasí s obrácením této transakce k určitému budoucímu dni prostřednictvím zpětného převodu aktiva na dlužníka), nebo ve formě zajištěných úvěrů (tj. na aktiva se vztahuje vymahatelný zástavní nárok, ale vzhledem k předpokládanému splnění dlužního závazku zůstává aktivum ve vlastnictví dlužníka). Další ustanovení týkající se reverzních transakcí založených na dohodách o zpětném odkupu jsou uvedena ve smluvních ujednáních uplatňovaných příslušnou národní centrální bankou (nebo ECB). Úprava reverzních transakcí založených na zajištěných úvěrech přihlíží k rozdílným postupům a formalitám vyžadovaným pro zřízení a následnou realizaci zajištění (např. zástavy, cese nebo břemene), které platí v různých právních systémech.

3.1.1.3 Úrokové podmínky

Rozdíl mezi nákupní cenou a cenou zpětného odkupu v dohodě o zpětném odkupu odpovídá úroku splatnému z částky vypůjčených nebo zapůjčených peněz za dobu operace, tj. cena zpětného odkupu zahrnuje odpovídající splatný úrok. Úroková sazba se u reverzních transakcí ve formě zajištěného úvěru stanoví uplatněním specifické úrokové sazby na částku úvěru a dobu operace. Úroková sazba uplatňovaná na reverzní transakce Eurosystemu na volném trhu se stanoví jako jednoduchá úroková sazba na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“.

3.1.2 Hlavní refinanční operace

Hlavními refinančními operacemi se rozumějí nejdůležitější operace na volném trhu prováděné Eurosystemem, které hrají stěžejní úlohu při sledování cílů řízení úrokových sazeb, řízení likvidní situace na trhu a signalizaci orientace měnové politiky.

Charakteristiky hlavních refinančních operací je možné shrnout takto:

- a) jedná se reverzní operace poskytující likviditu;
- b) provádějí se pravidelně každý týden ⁽¹³⁾;
- c) jejich obvyklá doba splatnosti činí jeden týden ⁽¹⁴⁾;
- d) provádějí je decentralizovaně národní centrální banky;
- e) provádějí se na základě standardních nabídkových řízení (podle oddílu 5.1);
- f) nabídky pro hlavní refinanční operace mohou předkládat všechny protistrany, které splňují obecná kritéria způsobilosti (podle oddílu 2.1), a
- g) jako podkladová aktiva pro hlavní refinanční operace jsou způsobilá obchodovatelná i neobchodovatelná aktiva (podle definice v kapitole 6).

3.1.3 Dlouhodobější refinanční operace

Eurosystem rovněž provádí pravidelné refinanční operace s obvyklou splatností v délce tří měsíců, které jsou zaměřeny na poskytování dodatečného dlouhodobějšího refinancování finančního sektoru. Eurosystem při těchto operacích zpravidla nemá za cíl vysílat na trh signály, a vystupuje tudíž jako běžný tržní operátor. Dlouhodobější

⁽¹³⁾ Hlavní a dlouhodobější refinanční operace se provádí v souladu s předem ohlášeným kalendářem nabídkových řízení Eurosystemu (viz také oddíl 5.1.2), který je k dispozici na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu); viz také internetové stránky Eurosystemu (dodatek 5).

⁽¹⁴⁾ Splatnost hlavních a dlouhodobějších refinančních operací se může příležitostně lišit, a to mimo jiné v závislosti na svátcích v členských státech.

refinanční operace jsou proto zpravidla prováděny ve formě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou a ECB čas od času naznačí provozní objem, který bude v nadcházejících nabídkových řízeních přidělován. Za výjimečných okolností může Eurosystem dlouhodobější refinanční operace provádět rovněž na základě nabídkových řízení s pevnou sazbou.

Charakteristiky dlouhodobějších refinančních operací je možné shrnout takto:

- a) jedná se o reverzní operace poskytující likviditu;
- b) provádějí se pravidelně každý měsíc ⁽¹⁵⁾;
- c) jejich obvyklá doba splatnosti činí 3 měsíce ⁽¹⁶⁾;
- d) provádějí je decentralizovaně národní centrální banky;
- e) provádějí se na základě standardních nabídkových řízení (podle oddílu 5.1);
- f) nabídky pro dlouhodobější refinanční operace mohou předkládat všechny protistrany, které splňují obecná kritéria způsobilosti (podle oddílu 2.1), a
- g) jako podkladová aktiva pro dlouhodobější refinanční operace jsou způsobilá obchodovatelná i neobchodovatelná aktiva (podle definice v kapitole 6).

3.1.4 Operace jemného doladění

Eurosystem může provádět operace jemného doladění ve formě reverzních operací na volném trhu. Cílem operací jemného doladění je řízení likvidní situace na trhu a úrokových sazeb, zejména za účelem zmírnění dopadů na úrokové sazby, které byly způsobeny nepředvídanými výkyvy likvidity na trhu. Operace jemného doladění mohou být prováděny v poslední den udržovacího období pro povinné minimální rezervy, aby kompenzovaly případnou nerovnováhu likvidity nahromaděnou od přidělení poslední hlavní refinanční operace. S ohledem na případnou potřebu rychlé akce při neočekávaném vývoji na trhu je žádoucí při volbě postupů a charakteristik při provádění těchto operací zachovat vysoký stupeň pružnosti.

Charakteristiky operací jemného doladění je možné shrnout takto:

- a) mohou mít podobu operací na poskytnutí nebo absorpci likvidity;
- b) jejich četnost není standardizována;
- c) jejich splatnost není standardizována;
- d) reverzní transakce jemného doladění na poskytnutí likvidity se zpravidla provádějí na základě rychlých nabídkových řízení, ačkoli není vyloučena možnost využití dvoustranných postupů (viz kapitola 5);
- e) reverzní transakce jemného doladění na absorpci likvidity se zpravidla provádějí na základě dvoustranných postupů (podle oddílu 5.2);
- f) tyto operace zpravidla provádějí decentralizovaně národní centrální banky (Rada guvernérů ECB může rozhodnout, že za výjimečných okolností může dvoustranné reverzní operace jemného doladění provádět ECB);
- g) Eurosystem může v souladu s kritérii stanovenými v oddíle 2.2 zvolit pro účast na reverzních operacích jemného doladění omezený počet protistran a
- h) jako podkladová aktiva pro reverzní operace jemného doladění jsou způsobilá obchodovatelná i neobchodovatelná aktiva (podle definice v kapitole 6).

3.1.5 Strukturální reverzní operace

Eurosystem může provádět strukturální operace ve formě reverzních transakcí na volném trhu, jejichž cílem je úprava strukturálního postavení Eurosystemu vůči finančnímu sektoru.

Charakteristiky těchto operací je možné shrnout takto:

- a) jedná se o operace poskytující likviditu;
- b) jejich četnost může být pravidelná nebo nepravidelná;

⁽¹⁵⁾ Hlavní a dlouhodobější refinanční operace se provádí v souladu s předem ohlášeným kalendářem nabídkových řízení Eurosystemu (viz také oddíl 5.1.2), který je k dispozici na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu); viz také internetové stránky Eurosystemu (dodatek 5).

⁽¹⁶⁾ Splatnost hlavních a dlouhodobějších refinančních operací se může příležitostně lišit, a to mimo jiné v závislosti na svátcích v členských státech.

- c) jejich splatnost není předem standardizována;
- d) provádějí se na základě standardních nabídkových řízení (podle oddílu 5.1);
- e) provádějí je decentralizovaně národní centrální banky;
- f) nabídky pro strukturální reverzní operace mohou předkládat všechny protistrany, které splňují obecná kritéria způsobilosti (podle oddílu 2.1), a
- g) jako podkladová aktiva pro strukturální reverzní operace jsou způsobilá obchodovatelná i neobchodovatelná aktiva (podle definice v kapitole 6).

3.2. **Přímé transakce**

3.2.1 *Typ nástroje*

Přímými operacemi na volném trhu se rozumějí operace, při kterých Eurosystem nakupuje nebo prodává způsobilá aktiva přímo na trhu. Takovéto operace se provádějí pouze pro strukturální účely.

3.2.2 *Právní povaha*

Přímá transakce předpokládá úplný převod vlastnictví z prodávajícího na kupujícího bez spojení se zpětným převodem vlastnictví. Transakce se provádějí v souladu s tržními zvyklostmi, které jsou pro použité dluhové nástroje obvyklé.

3.2.3 *Cenové podmínky*

Při výpočtu cen se Eurosystem řídí tržními zvyklostmi, které jsou pro použité dluhové nástroje nejrozšířenější.

3.2.4 *Ostatní charakteristiky*

Charakteristiky přímých transakcí Eurosystemu je možné shrnout takto:

- a) mohou mít podobu operací na poskytnutí (přímý nákup) nebo absorpci (přímý prodej) likvidity;
- b) jejich četnost není standardizována;
- c) provádějí se na základě dvoustranných postupů (podle oddílu 5.2);
- d) zpravidla je provádějí decentralizovaně národní centrální banky (Rada guvernérů ECB může rozhodnout, že za výjimečných okolností může přímé transakce provádět ECB);
- e) na okruh protistran přímých transakcí nejsou předem kladena žádná omezení a
- f) jako podkladová aktiva pro přímé transakce se využívají pouze obchodovatelná aktiva (podle definice v kapitole 6).

3.3 **Vydávání dluhových cenných papírů ECB**

3.3.1 *Typ nástroje*

ECB může za účelem úpravy strukturálního postavení Eurosystemu vůči finančnímu sektoru vydávat dluhové cenné papíry, aby vytvořila (nebo rozšířila) nedostatek likvidity na trhu.

3.3.2 *Právní povaha*

Dluhové cenné papíry ECB představují závazek ECB ve vztahu k držiteli dluhového cenného papíru. Dluhové cenné papíry ECB jsou vydávány a drženy v zaknihované podobě u depozitářů cenných papírů v eurozóně. Na převoditelnost těchto dluhových cenných papírů nevaluje ECB žádná omezení. Další ustanovení týkající se dluhových cenných papírů ECB budou obsažena v podmínkách těchto dluhových cenných papírů.

3.3.3 *Úrokové podmínky*

Dluhové cenné papíry ECB jsou vydávány s diskontem, tj. pod svojí jmenovitou hodnotou, a v okamžiku splatnosti jsou spláceny ve jmenovité hodnotě. Rozdíl mezi diskontovanou hodnotou při vydání a hodnotou při splacení se rovná úroku z diskontované hodnoty při vydání přirostlému do dne splatnosti dluhového cenného papíru při dohodnuté úrokové sazbě. Použitou úrokovou sazbou je jednoduchá úroková sazba vypočítaná na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“. Výpočet diskontované hodnoty při vydání je uveden v rámečku 1.

RÁMEČEK 1

Vydávání dluhových cenných papírů ECB

Diskontovaná hodnota při vydání je:

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_1 \times D}{36\,000}}$$

kde:

N = jmenovitá hodnota dluhového cenného papíru ECB

r_1 = úroková sazba (v %)

D = splatnost dluhového cenného papíru ECB (ve dnech)

P_T = diskontovaná hodnota dluhového cenného papíru ECB při vydání

3.3.4 Ostatní charakteristiky

Charakteristiky vydávání dluhových cenných papírů ECB je možné shrnout takto:

- a) dluhové cenné papíry jsou vydávány za účelem absorpce likvidity z trhu;
- b) dluhové cenné papíry mohou být vydávány pravidelně nebo nepravidelně;
- c) dluhové cenné papíry mají splatnost kratší než 12 měsíců;
- d) dluhové cenné papíry jsou vydávány na základě standardních nabídkových řízení (podle oddílu 5.1);
- e) dluhové cenné papíry nabízejí a vyrovnávají decentralizovaně národní centrální banky a
- f) nabídky pro upisování dluhových cenných papírů ECB mohou předkládat všechny protistrany, které splňují obecná kritéria způsobilosti (podle oddílu 2.1).

3.4 Měnové swapy

3.4.1 Typ nástroje

Měnové swapy prováděné pro účely měnové politiky se skládají ze souběžných spotových a forwardových transakcí v eurech proti cizí měně. Jsou využívány pro účely jemného doladění, zejména s cílem řízení likvidní situace na trhu a úrokových sazeb.

3.4.2 Právní povaha

Měnovými swapy prováděnými pro účely měnové politiky se rozumějí operace, při kterých Eurosystem spotovou transakcí nakupuje (nebo prodává) euro proti cizí měně a zároveň jej forwardovou transakcí prodává (nebo nakupuje) ke konkrétnímu dni zpětného odkupu. Další ustanovení týkající se měnových swapů jsou uvedena ve smluvních ujednáních uplatňovaných příslušnou národní centrální bankou (nebo ECB).

3.4.3 Měna a směnný kurz

Eurosystem zpravidla provádí operace pouze s běžně obchodovanými měnami a v souladu s všeobecnými tržními zvyklostmi. Při každé měnové swapové operaci se Eurosystem a protistrany dohodnou na swapových bodech pro každou transakci. Swapové body představují rozdíl mezi směnným kurzem forwardové transakce a směnným kurzem spotové transakce. Swapové body eura proti cizí měně se kotují v souladu se všeobecnými tržními zvyklostmi. Podmínky pro směnné kurzy měnových swapů jsou stanoveny v rámečku 2.

3.4.4 Ostatní charakteristiky

Charakteristiky měnových swapů je možné shrnout takto:

- a) mohou mít podobu operací na poskytnutí nebo absorpci likvidity;
- b) jejich četnost není standardizována;
- c) jejich splatnost není standardizována;
- d) provádějí se na základě rychlých nabídkových řízení nebo dvoustranných postupů (viz kapitola 5);
- e) zpravidla je provádějí decentralizovaně národní centrální banky (Rada guvernérů ECB může rozhodnout, že za výjimečných okolností může dvoustranné měnové swapy provádět ECB), a
- f) Eurosystem může v souladu s kritérii stanovenými v oddíle 2.2 a v dodatku 3 zvolit pro účast na měnových swapech omezený počet protistran.

RÁMEČEK 2

Měnové swapy

S = spotový směnný kurz (ke dni transakce měnového swapu) mezi eurem (EUR) a cizí měnou ABC

$$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$$

F_M = forwardový směnný kurz mezi eurem a cizí měnou ABC ke dni zpětného odkupu swapu (M)

$$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$$

Δ_M = forwardové body mezi eurem a ABC ke dni zpětného odkupu swapu (M)

$$\Delta_M = F_M - S$$

$N(.)$ = spotová výše měny; $N(.)_M$ představuje forwardovou výši měny:

$$N(ABC) = N(EUR) \times S \text{ nebo } N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$$

$$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \text{ nebo } N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$$

3.5 Příjem termínovaných vkladů**3.5.1 Typ nástroje**

Eurosystém může vyzvat protistrany k tomu, aby u národní centrální banky členského státu, ve kterém jsou usazeny, složily úročené termínované vklady. Příjem termínovaných vkladů je určen pouze pro účely jemného doladění za účelem absorpce likvidity z trhu.

3.5.2 Právní povaha

Vklady protistran jsou přijímány na pevně stanovenou dobu a s pevně stanovenou úrokovou sazbou. Národní centrální banky neposkytují výměnou za vklady žádné zajištění.

3.5.3 Úrokové podmínky

Úroková sazba, která se vztahuje na vklady, je jednoduchou úrokovou sazbou stanovenou na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“. Úroky jsou vypláceny při splatnosti vkladů.

3.5.4 Ostatní charakteristiky

Charakteristiky termínovaných vkladů je možné shrnout takto:

- a) vklady jsou přijímány za účelem absorpce likvidity;
- b) četnost, se kterou jsou vklady přijímány, není standardizována;
- c) splatnost vkladů není standardizována;
- d) příjem vkladů se běžně provádí na základě rychlých nabídkových řízení, ačkoliv není vyloučena možnost využití dvoustranných postupů (viz kapitola 5);
- e) příjem vkladů zpravidla provádějí decentralizovaně národní centrální banky (Rada guvernérů ECB může rozhodnout, že za výjimečných okolností může dvoustranné příjmy termínovaných vkladů ⁽¹⁷⁾ provádět ECB), a
- f) Eurosystém může v souladu s kritérii stanovenými v oddíle 2.2 zvolit pro příjem termínovaných vkladů omezený počet protistran.

KAPITOLA 4

STÁLÉ FACILITY**4.1 Mezní zápůjční facilita****4.1.1 Typ nástroje**

Protistrany mohou využít mezní zápůjční facilitu, aby tak od národních centrálních bank získaly proti způsobilým aktivům (podle kapitoly 6) jednodenní likviditu za předem stanovenou úrokovou sazbou. Účelem facility

⁽¹⁷⁾ Termínované vklady jsou drženy na účtech u národních centrálních bank; tak by tomu bylo i v případě, kdy by takovéto operace prováděla centralizované ECB.

je uspokojit dočasné potřeby likvidity protistran. Za obvyklých okolností představuje úroková sazba této facility horní hranici jednodenní tržní úrokové sazby. Podmínky této facility jsou v celé eurozóně jednotné.

4.1.2 Právní povaha

Národní centrální banky mohou poskytovat likviditu v rámci mezní záůjční facility buď ve formě jednodenních dohod o zpětném odkupu (tj. vlastnictví aktiva je převedeno na věřitele, přičemž strany současně souhlasí s obrácením této transakce k následujícímu obchodnímu dni prostřednictvím zpětného převodu aktiva na dlužníka), nebo ve formě jednodenních zajištěných úvěrů (tj. na aktiva se vztahuje vymahatelný zástavní nárok, ale vzhledem k předpokládanému splnění dlužního závazku zůstává vlastnictví aktiva v rukou dlužníka). Další ustanovení pro dohody o zpětném odkupu jsou uvedena ve smluvních ujednáních uplatňovaných příslušnou národní centrální bankou. Úprava poskytování likvidity ve formě zajištěných úvěrů přihlíží k rozdílným postupům a formalitám vyžadovaným pro zřízení a následnou realizaci zajištění (např. zástavy, cese nebo břemene), které platí v různých právních systémech.

4.1.3 Podmínky přístupu

K mezní záůjční facility mohou mít přístup instituce, které splňují obecná kritéria způsobilosti podle oddílu 2.1. Přístup k mezní záůjční facility je udělován prostřednictvím národní centrální banky členského státu, ve kterém je instituce usazena. Přístup k mezní záůjční facility je udělován pouze ve dnech, ve kterých je v provozu systém TARGET2 ⁽¹⁸⁾. ⁽¹⁹⁾ Ve dnech, kdy nejsou v provozu příslušné systémy vypořádání obchodů s cennými papíry, je přístup k mezní záůjční facility udělován na základě podkladových aktiv, která již byla u národní centrální banky předem uložena.

Na konci každého obchodního dne se debetní zůstatek protistran na jejich účtu pro zúčtování u národních centrálních bank automaticky považuje za žádost o využití mezní záůjční facility. Postupy pro přístup k mezní záůjční facility na konci dne jsou uvedeny v oddíle 5.3.3.

Protistraně může být rovněž udělen přístup k mezní záůjční facility na základě žádosti zasláné národní centrální bance v členském státě, ve kterém je protistrana usazena. Aby národní centrální banka tuto žádost zpracovala ještě téhož dne, musí ji obdržet nejpozději do 15 minut po zavírací době systému TARGET2, což je zpravidla v 18 hodin času ECB (SEČ) ⁽²⁰⁾, ⁽²¹⁾. Poslední obchodní den udržovacího období minimálních rezerv Eurosystemu se lhůta pro podávání žádostí o přístup k mezní záůjční facility prodlužuje o dalších 15 minut. V žádosti musí být uvedena výše úvěru, a pokud ještě nebyla podkladová aktiva pro tuto transakci uložena u národní centrální banky, musí být přesně uvedena podkladová aktiva, která budou pro tuto transakci dodána.

Kromě požadavku na poskytnutí dostatečných způsobilých podkladových aktiv neexistuje žádné omezení co do výše prostředků, které mohou být v rámci mezní záůjční facility poskytnuty.

4.1.4 Splatnost a úrokové podmínky

Úvěr poskytnutý v rámci této facility má splatnost jeden den. Protistrany, které se přímo účastní systému TARGET2, splácí úvěr příští den, kdy jsou v provozu i) systém TARGET2 a ii) příslušné systémy vypořádání obchodů s cennými papíry, a to k okamžiku jejich otevření.

Úrokovou sazbu vyhláší Eurosystem předem a stanoví se jako jednoduchá úroková sazba na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“. ECB může úrokovou sazbu kdykoli změnit, a to s účinností nejdříve od následujícího obchodního dne Eurosystemu ⁽²²⁾, ⁽²³⁾. Úrok z této facility je splatný se splatností úvěru.

4.1.5 Pozastavení facility

Přístup k facility se uděluje pouze v souladu s cíli a obecným směřováním měnové politiky ECB. ECB může podmínky facility kdykoli upravit nebo ji pozastavit.

⁽¹⁸⁾ Od 19. května byla decentralizovaná technická infrastruktura systému TARGET nahrazena systémem TARGET2. TARGET2 sestává z jednotné sdílené platformy (jejímž prostřednictvím jsou zadávány a zpracovávány všechny platební příkazy a v jejímž rámci jsou z technického hlediska stejným způsobem přijímány všechny platby) a případně vlastních interních účetních systémů národních centrálních bank.

⁽¹⁹⁾ Přístup k mezní záůjční facility je navíc udělován pouze protistranám, které mají přístup k účtu u národní centrální banky, na kterém může být obchod vypořádán, například v rámci jednotné sdílené platformy systému TARGET2.

⁽²⁰⁾ V některých členských státech nemusí být národní centrální banka nebo některá z jejích poboček v určité obchodní dny Eurosystemu z důvodu státních nebo regionálních svátků otevřena pro operace měnové politiky. V takovýchto případech odpovídá příslušná národní centrální banka za to, že protistrany budou s předstihem informovány o opatřeních, která je nutné během těchto svátků k zajištění přístupu k mezní záůjční facility provést.

⁽²¹⁾ Zavírací dny systému TARGET2 jsou zveřejňovány na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu) a na internetových stránkách Eurosystemu (viz dodatek 5).

⁽²²⁾ V tomto dokumentu se „obchodním dnem Eurosystemu“ rozumí každý den, ve kterém jsou ECB a nejméně jedna národní centrální banka otevřeny pro účely provádění operací měnové politiky Eurosystemu.

⁽²³⁾ Rada guvernérů zpravidla rozhoduje o změně úrokových sazeb poté, co zváží orientaci měnové politiky na svém prvním zasedání v měsíci. Tato rozhodnutí obvykle nabývají účinnosti až od začátku nového udržovacího období pro povinné minimální rezervy.

4.2 Vkladová facilitata

4.2.1 Typ nástroje

Protistrany mohou využívat vkladovou facilitu k provádění jednodenních vkladů u národních centrálních bank. Vklady jsou úročeny předem stanovenou úrokovou sazbou. Za obvyklých okolností představuje úroková sazba této facility dolní hranici jednodenní tržní úrokové sazby. Podmínky této facility jsou v celé eurozóně jednotné ⁽²⁴⁾.

4.2.2 Právní povaha

Jednodenní vklady přijaté od protistran jsou úročeny pevnou úrokovou sazbou. Protistraně se výměnou za vklady neposkytuje žádné zajištění.

4.2.3 Podmínky přístupu ⁽²⁵⁾

Ke vkladové facilitě mohou mít přístup instituce, které splňují obecná kritéria způsobilosti podle oddílu 2.1. Přístup ke vkladové facilitě je udělován prostřednictvím národní centrální banky členského státu, ve kterém je instituce usazena. Přístup ke vkladové facilitě je udělován pouze ve dnech, ve kterých je v provozu TARGET2 ⁽²⁶⁾.

Aby byl protistraně udělen přístup ke vkladové facilitě, musí protistrana zaslat žádost národní centrální bance členského státu, ve kterém je usazena. Aby národní centrální banka tuto žádost zpracovala ještě téhož dne, musí ji obdržet nejpozději do 15 minut po zavírací době systému TARGET2, což je zpravidla v 18 hodin času ECB (SEČ) ⁽²⁷⁾, ⁽²⁸⁾. Poslední obchodní den udržovacího období minimálních rezerv Eurosystemu se lhůta pro podávání žádostí o přístup ke vkladové facilitě prodlužuje o dalších 15 minut. V žádosti musí být uvedena výše vkladu, který má být v rámci facility uložen.

Objem prostředků, které může protistrana v rámci facility uložit, není omezen.

4.2.4 Splatnost a úrokové podmínky

Splatnost vkladů v rámci této facility je jeden den. V případě protistran, které se přímo účastní systému TARGET2, jsou vklady držené na základě vkladové facility splatné příští den, ve kterém je systém TARGET2 v provozu, a to k okamžiku jeho otevření.

Úrokovou sazbu vyhláší Eurosystem předem a stanoví se jako jednoduchá úroková sazba na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“. ECB může úrokovou sazbu kdykoli změnit, a to s účinností nejdříve od následujícího obchodního dne Eurosystemu ⁽²⁹⁾. Úrok z vkladu je splatný se splatností vkladu.

4.2.5 Pozastavení facility

Přístup k facilitě se uděluje pouze v souladu s cíli a obecným směřováním měnové politiky ECB. ECB může podmínky facility kdykoli upravit nebo ji pozastavit.

KAPITOLA 5

POSTUPY

5.1 Postupy nabídkových řízení

5.1.1 Všeobecné úvahy

Operace Eurosystemu na volném trhu se zpravidla provádějí ve formě nabídkových řízení. Postupy nabídkových řízení Eurosystemu jsou vykonávány v šesti operačních krocích, jak je popsáno v rámečku 3.

Eurosystem rozlišuje mezi dvěma rozdílnými typy postupů nabídkových řízení: standardními a rychlými nabídkovými řízeními. Postupy pro standardní i rychlá nabídková řízení jsou totožné, s výjimkou časového rámce a okruhu protistran.

⁽²⁴⁾ Provozní rozdíly vyplývající z existence rozdílných struktur účtů mezi národními centrálními bankami mohou existovat ve všech zemích eurozóny.

⁽²⁵⁾ Vzhledem k existenci rozdílných struktur účtů mezi národními centrálními bankami může ECB národním centrálním bankám umožnit používání podmínek přístupu, které se mírně odlišují od podmínek uváděných zde. Národní centrální banky poskytnou informace o každé odchylce od podmínek přístupu popsanych v tomto dokumentu.

⁽²⁶⁾ Přístup ke vkladové facilitě je navíc udělován pouze protistranám, které mají přístup k účtu u národní centrální banky, na kterém může být obchod vypořádán, například v rámci jednotné sdílené platformy systému TARGET2.

⁽²⁷⁾ Přístup k mezní zápujční facilitě je navíc udělován pouze protistranám, které mají přístup k účtu u národní centrální banky, na kterém může být obchod vypořádán, například v rámci jednotné sdílené platformy systému TARGET2.

⁽²⁸⁾ V tomto dokumentu se „obchodním dnem Eurosystemu“ rozumí každý den, ve kterém jsou ECB a nejméně jedna národní centrální banka otevřeny pro účely provádění operací měnové politiky Eurosystemu.

⁽²⁹⁾ Rada guvernérů zpravidla rozhoduje o změně úrokových sazeb poté, co zváží orientaci měnové politiky na svém prvním zasedání v měsíci. Tato rozhodnutí obvykle nabývají účinnosti až od začátku příštího udržovacího období pro povinné minimální rezervy.

5.1.1.1 Standardní nabídková řízení

V případě standardních nabídkových řízení uplyne od vyhlášení nabídkového řízení k potvrzení výsledků přidělení nejvýše 24 hodin (kdy časové rozmezí mezi uzavěrkou podávání nabídek a vyhlášením výsledků přidělení činí přibližně dvě hodiny). Přehled obvyklého časového rámce operačních kroků standardních nabídkových řízení nabízí graf 1. ECB se může případně rozhodnout časový rámec jednotlivých operací upravit.

Formou standardních nabídkových řízení se vždy provádějí hlavní refinanční operace, dlouhodobější refinanční operace a strukturální operace (s výjimkou přímých transakcí). Standardních nabídkových řízení se mohou zúčastnit protistrany, které splňují obecná kritéria způsobilosti podle oddílu 2.1.

5.1.1.2 Rychlá nabídková řízení

Rychlá nabídková řízení zpravidla probíhají do 90 minut od vyhlášení nabídkového řízení, přičemž potvrzení se uskuteční okamžitě po vyhlášení výsledku přidělení. Obvyklý časový rámec operačních kroků pro rychlá nabídková řízení je znázorněn v grafu 2. ECB se může případně rozhodnout časový rámec jednotlivých operací upravit. Rychlá nabídková řízení se využívají pouze k provádění operací jemného doladění. Eurosystem může v souladu s podmínkami a postupy popsány v oddíle 2.1 zvolit omezený počet protistran, které se rychlých nabídkových řízení zúčastní.

5.1.1.3 Nabídková řízení s pevnou a proměnlivou sazbou

Eurosystem má možnost provádět nabídková řízení s pevnou (objemová nabídková řízení) nebo proměnlivou (úroková nabídková řízení) sazbou. V případě nabídkového řízení s pevnou sazbou ECB předem stanoví úrokovou sazbu a zúčastněné protistrany nabízejí částku peněz, kterou jsou připraveny při této pevné úrokové sazbě nakoupit či prodat⁽³⁰⁾. Při nabídkovém řízení s proměnlivou sazbou nabízejí protistrany částky peněz a úrokové sazby, při nichž si přejí uzavřít obchod s národními centrálními bankami⁽³¹⁾.

RÁMEČEK 3

Operační kroky postupů nabídkových řízení

Krok 1 Vyhlášení nabídkového řízení

- a) Vyhlášení ECB prostřednictvím veřejných komunikačních služeb a internetových stránek ECB
- b) Vyhlášení národními centrálními bankami prostřednictvím vnitrostátních komunikačních služeb a přímo jednotlivým protistranám (pokud je to považováno za nezbytné)

Krok 2 Příprava protistran a podávání nabídek

Krok 3 Shromažďování nabídek Eurosystemem

Krok 4 Přidělování a vyhlášení výsledků nabídkového řízení

- a) Rozhodnutí ECB o přidělení
- b) Vyhlášení výsledků přidělení prostřednictvím veřejných komunikačních služeb a internetových stránek ECB

Krok 5 Potvrzení jednotlivých výsledků přidělení

Krok 6 Vypořádání transakcí (viz oddíl 5.3)

5.1.2 Kalendář nabídkových řízení

5.1.2.1 Hlavní a dlouhodobější refinanční operace

Hlavní a dlouhodobější refinanční operace se provádějí podle indikativního kalendáře zveřejňovaného Eurosystemem⁽³²⁾. Tento kalendář je zveřejňován nejpozději tři měsíce před začátkem roku, pro který je platný. Běžné obchodní dny pro hlavní a dlouhodobější refinanční operace jsou uvedeny v tabulce 2. ECB si klade za cíl zajistit, aby se hlavních a dlouhodobějších refinančních operací mohly účastnit protistrany ve všech členských státech. ECB tedy při sestavování kalendáře těchto operací činí odpovídající úpravy obvyklého rozvrhu tak, aby zohlednila svátky v jednotlivých členských státech.

⁽³⁰⁾ Při měnových swapech na základě nabídkových řízení s pevnou sazbou stanoví ECB swapové body operace a protistrany nabízejí pevnou částku měny, kterou jsou při této sazbě připraveny prodat (a zpětně odkoupit) nebo nakoupit (a zpětně prodat).

⁽³¹⁾ Při měnových swapech na základě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou nabízejí protistrany pevnou částku měny a swapové body, při nichž si přejí uzavřít obchod.

⁽³²⁾ Kalendář nabídkových řízení Eurosystemu lze nalézt na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu) a na internetových stránkách Eurosystemu (viz dodatek 5).

5.1.2.2 Strukturální operace

Strukturální operace na základě standardních nabídkových řízení se neprovádějí podle žádného předem stanoveného kalendáře. Běžně se však provádějí a vypořádávají pouze v ty dny, které jsou obchodními dny národních centrálních bank ⁽³³⁾ ve všech členských státech.

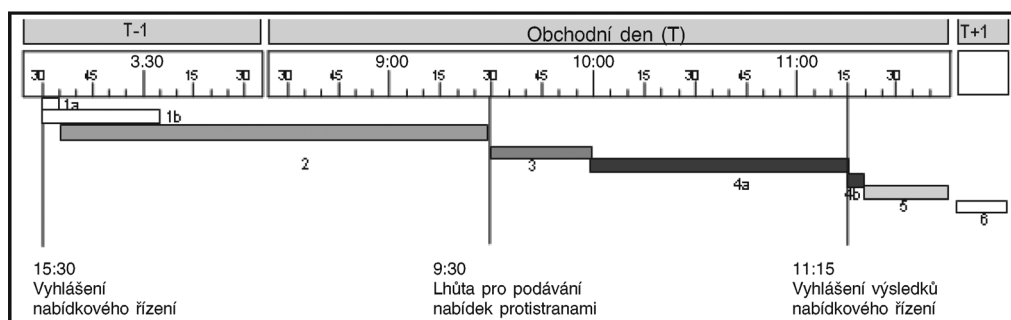
5.1.2.3 Operace jemného doladění

Operace jemného doladění se neprovádějí podle žádného předem stanoveného kalendáře. ECB může rozhodnout o provedení operace jemného doladění v kterýkoli obchodní den Eurosystemu. Těchto operací se účastní pouze národní centrální banky členských států, ve kterých jsou den obchodu, den zúčtování a den úhrady obchodními dny národní centrální banky.

Graf 1

Obvyklý časový rámec operačních kroků pro standardní nabídková řízení

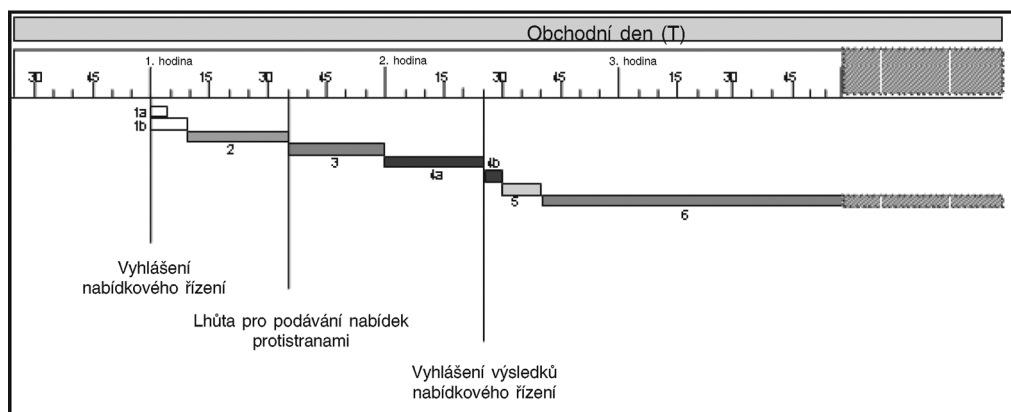
(časové údaje v čase ECB (SEČ))

Poznámka: Údaje odkazují na operační kroky podle rámečku 3

Graf 2

Obvyklý časový rámec operačních kroků pro rychlá nabídková řízení

Poznámka: Údaje odkazují na operační kroky podle rámečku 3

Tabulka 2

Běžné obchodní dny pro hlavní a dlouhodobější refinanční operace

Typ operace	Běžný obchodní den (T)
Hlavní refinanční operace	Každé úterý
Dlouhodobější refinanční operace	Poslední středa každého kalendářního měsíce ⁽¹⁾

⁽¹⁾ S ohledem na vánoční období se prosincová operace posunuje dopředu, a to zpravidla o jeden týden, tedy na předposlední středu v měsíci.

⁽³³⁾ V tomto dokumentu se „obchodním dnem národní centrální banky“ rozumí každý den, ve kterém je národní centrální banka konkrétního členského státu otevřena pro účely provádění operací měnové politiky Eurosystemu. V některých členských státech mohou být pobočky národní centrální banky v určitý obchodní den národní centrální banky zavřeno z důvodu místního nebo regionálního svátku. V takovýchto případech odpovídá příslušná národní centrální banka za to, že protistrany budou s předstihem informovány o opatřeních, která mají být přijata pro transakce s danými pobočkami.

5.1.3 Vyhlášení nabídkových řízení

Standardní nabídková řízení Eurosystemu se vyhláší veřejně prostřednictvím komunikačních služeb a internetových stránek ECB. Národní centrální banky mohou navíc nabídkové řízení protistranám, které nemají přístup ke komunikačním službám, oznámit přímo. Oznámení o vyhlášení nabídkového řízení obvykle obsahuje tyto informace:

- a) referenční číslo nabídkového řízení;
- b) datum nabídkového řízení;
- c) typ operace (poskytnutí nebo absorpce likvidity a druh nástroje měnové politiky, který bude použit);
- d) splatnost operace;
- e) druh aukce (nabídkové řízení s pevnou nebo pohyblivou sazbou);
- f) metodu přidělení („holandská“ nebo „americká“ aukce, jak jsou vymezeny v oddíle 5.1.5);
- g) zamýšlený objem operace (obvykle pouze v případě dlouhodobějších refinančních operací);
- h) pevnou úrokovou sazbu/cenu/swapový bod (pro nabídková řízení s pevnou sazbou);
- i) případně minimální/maximální přijímanou úrokovou sazbu/cenu/swapový bod;
- j) případně den zahájení a den splatnosti operace, nebo den valuty a den splatnosti nástroje (v případě vydávání dluhových cenných papírů ECB);
- k) dotčené měny a měnu, jejíž částka je pevná (v případě měnových swapů);
- l) referenční spotový směnný kurz, který bude využit pro výpočet nabídek (v případě měnových swapů);
- m) případně horní hranici nabídky;
- n) případně minimální jednotlivou částku přidělení;
- o) případně minimální poměr přidělení;
- p) časový rozvrh pro podávání nabídek;
- q) jmenovitou hodnotu dluhových cenných papírů (v případě vydávání dluhových cenných papírů ECB) a
- r) kód ISIN emise (v případě vydávání dluhových cenných papírů ECB).

S ohledem na posílení průhlednosti operací jemného doladění obvykle Eurosystem vyhláší rychlá nabídková řízení veřejně a předem. Za výjimečných okolností se však může ECB rozhodnout rychlá nabídková řízení veřejně předem nevyhlášovat. Vyhlášení rychlých nabídkových řízení se řídí stejnými postupy jako vyhlášení standardních nabídkových řízení. V případě rychlého nabídkového řízení, které nebylo předem veřejně vyhlášeno, jsou vybrané protistrany kontaktovány přímo národními centrálními bankami. V případě rychlého nabídkového řízení, které bylo veřejně vyhlášeno, může národní centrální banka kontaktovat vybrané protistrany přímo.

5.1.4 Příprava protistrany a podávání nabídek

Nabídky protistran musí mít formu stanovenou národními centrálními bankami pro danou operaci. Nabídky pro nabídkové řízení musí být podávány národním centrálním bankám členského státu, ve kterém má daná instituce organizační složku (ústředí nebo pobočku). Nabídky instituce mohou být v každém členském státě podávány pouze jednou organizační složkou (ústředím nebo pobočkou).

V případě nabídkových řízení s pevnou sazbou protistrany ve svých nabídkách musí uvést částku peněz, se kterou jsou s národními centrálními bankami připraveny obchodovat ⁽³⁴⁾.

V případě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou mohou protistrany podat nabídky až na deset různých úrovní úrokové sazby/ceny/swapového bodu. Ve výjimečných případech může Eurosystem stanovit limit, pokud jde o počet nabídek, které lze v případě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou podat. V každé nabídce musí protistrany uvést částku peněz, se kterou jsou s národními centrálními bankami připraveny obchodovat, a odpovídající úrokovou sazbu ⁽³⁵⁾, ⁽³⁶⁾. Nabídka úrokové sazby musí být vyjádřena jako násobky 0,01 procentního bodu. V případě nabídky pro měnový swap na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou musí být swapové body kotovány v souladu se všeobecnými tržními zvyklostmi a nabídky musí být vyjádřeny jako násobky 0,01 swapového bodu.

⁽³⁴⁾ Při měnových swapech na základě nabídkových řízení s pevnou sazbou protistrana musí uvést pevnou částku měny, se kterou si přeje s Eurosystemem obchodovat.

⁽³⁵⁾ Pokud jde o vydávání dluhových cenných papírů ECB, může ECB rozhodnout, že nabídky mají být vyjádřeny prostřednictvím ceny, a nikoli úrokové sazby. V takových případech musí být cena vyjádřena procentem jmenovité hodnoty.

⁽³⁶⁾ Při měnových swapech s proměnlivou sazbou musí protistrana uvést pevně stanovenou částku měny, se kterou si přeje s Eurosystemem obchodovat, a odpovídající úroveň swapových bodů.

Minimální částka nabídky pro hlavní refinanční operace činí 1 000 000 EUR. Nabídky přesahující tuto částku musí být vyjádřeny jako násobky 100 000 EUR. Stejná výše minimální nabídky a stejné násobky platí i pro operace jemného doladění a strukturální operace. Minimální částka nabídky se vztahuje na každou jednotlivou úroveň úrokové sazby/ceny/swapového bodu.

Pro dlouhodobější refinanční operace stanoví každá národní centrální banka minimální částku nabídky v rozmezí od 10 000 EUR do 1 000 000 EUR. Nabídky přesahující tuto částku musí být vyjádřeny jako násobky 10 000 EUR. Minimální částka nabídky se vztahuje na každou jednotlivou úroveň úrokové sazby.

ECB může stanovit horní hranici nabídek, aby tak zabránila podávání nabídek nepřiměřeně vysokých. Každá takováto horní hranice se vždy uvede v oznámení o vyhlášení nabídkového řízení.

Očekává se, že protistrany jsou vždy schopny pokrýt částku, která jim bude přidělena, dostačujícím objemem způsobilých podkladových aktiv⁽³⁷⁾. Smluvní nebo veřejnoprávní úprava uplatňovaná danou národní centrální bankou umožní uvalení sankce v případě, kdy protistrana nepřevéde dostatečný objem podkladových aktiv nebo hotovosti, aby vypořádala částku, která jí byla v rámci nabídkového řízení přidělena.

Nabídky lze odvolat až do skončení lhůty pro podávání nabídek. Nabídky podané po lhůtě stanovené v oznámení o vyhlášení nabídkového řízení jsou neplatné. Dodržení lhůty posuzují národní centrální banky. Národní centrální banky vyřadí všechny nabídky protistrany, pokud úhrnná částka nabídky přesáhne horní hranici nabídek stanovenou ECB. Národní centrální banky rovněž vyřadí jakoukoli nabídku, která je nižší než minimální částka nabídek, nebo je nižší než minimální, respektive vyšší než maximální přijímaná úroková sazba/cena/swapový bod. Národní centrální banky dále mohou vyřadit nabídky, které jsou neúplné nebo nemají stanovenou formu. Pokud je nabídka vyřazena, uvedomí příslušná národní centrální banka protistranu o svém rozhodnutí dříve, než dojde k přidělování.

5.1.5 Postupy přidělování

5.1.5.1 Nabídkové řízení s pevnou sazbou

Při přidělování v rámci nabídkových řízení s pevnou sazbou se nabídky obdržené od protistran sečtou. Jestliže úhrnná částka nabídky přesáhne celkový objem likvidity, která má být přidělena, uspokojují se podané nabídky poměrně na základě poměru přidělovaného objemu k úhrnné částce nabídky (viz rámeček 4). Objem přidělovaný každé protistraně se zaokrouhlí na nejbližší celé euro. ECB se však může rozhodnout, že v nabídkovém řízení s pevnou sazbou přidělí každému účastníkovi minimální částku/poměr.

RÁMEČEK 4

Přidělování při nabídkových řízeních s pevnou sazbou

Procento přidělení je:

$$all \% = \frac{A}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

Částka přidělená i-té protistraně je:

$$all_i = all \% \times (a_i)$$

kde:

A = celkový přidělovaný objem

n = celkový počet protistran

a_i = částka nabídky i-té protistrany

all% = procentuální podíl na přidělení

all_i = celková částka přidělená i-té protistraně

5.1.5.2 Nabídkové řízení s proměnlivou sazbou v eurech

Při přidělování v rámci nabídkových řízení na poskytování likvidity s proměnlivou sazbou v eurech se nabídky seřazují sestupně podle nabídnutých úrokových sazeb. Nabídky s nejvyššími úrovněmi úrokových sazeb jsou uspokojovány přednostně, nabídky s následujícími nižšími úrokovými sazbami jsou poté přijímány, dokud není celkový objem likvidity určený k přidělení vyčerpán. Pokud při nejnižší přijaté úrovni úrokové sazby (tj. mezní úrokové sazbě) přesáhne úhrnná částka nabídky zbývajícím objem určený k přidělení, přidělí se tento zbývajícím objem mezi nabídky poměrným způsobem na základě poměru zbývajících přidělovaného objemu k úhrnné částce nabídky při mezní úrokové sazbě (viz rámeček 5). Objem přidělovaný každé protistraně se zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

⁽³⁷⁾ Nebo vypořádat v hotovosti v případě operací na absorpci likvidity.

Při přidělování v rámci nabídkových řízení na absorpci likvidity s proměnlivou sazbou (která mohou být například využita k vydávání dluhových cenných papírů ECB a příjmu termínovaných vkladů) se nabídky seřazují vzestupně podle nabídnutých úrokových sazeb (nebo sestupně podle nabízených cen). Nabídky s nejnižší úrokovou sazbou (nebo nejvyššími cenami) jsou uspokojovány přednostně, nabídky s následujícími vyššími úrokovými sazbami (nižšími cenami) jsou pak přijímány, dokud není celkový objem likvidity určený k absorbování vyčerpán. Pokud při nejvyšší přijaté úrovni úrokové sazby, respektive nejnižší ceně (tj. mezní úrokové sazbě/ceně), přesáhne úhrnná částka nabídky zbývajícím objem určený k přidělení, přidělí se tento zbývajícím objem mezi nabídky poměrným způsobem na základě poměru zbývajících přidělovaného objemu k úhrnné částce nabídky při mezní úrokové sazbě/ceně (viz rámeček 5). Při vydávání dluhových cenných papírů ECB se objem přidělovaný každé protistraně zaokrouhlí na nejbližší násobek jmenovité hodnoty dluhových cenných papírů ECB. U ostatních operací na absorpci likvidity se objem přidělovaný každé protistraně zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

ECB se může rozhodnout, že v nabídkovém řízení s proměnlivou sazbou přidělí každému úspěšnému účastníkovi minimální částku.

RÁMEČEK 5

Přidělování při nabídkových řízeních s proměnlivou sazbou v eurech

(uváděný příklad se vztahuje na nabídky uváděné ve formě úrokových sazeb)

Procentuální podíl na přidělení při mezní úrokové sazbě je:

$$all\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Přidělení i -té protistraně při mezní úrokové sazbě je:

$$all(r_m)_i = all\%(r_m) \times a(r_m)_i$$

Celková částka přidělená i -té protistraně je:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + all(r_m)_i$$

kde:

A = celkový přidělovaný objem

r_s = s -tá nabídka úrokové sazby podaná protistranami

n = celkový počet protistran

$a(r_s)_i$ = částka nabídky při s -té úrokové sazbě (r_s) podané i -tou protistranou

$a(r_s)$ = celková částka nabídky při s -té úrokové sazbě (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^n a(r_s)_i$$

r_m = mezní úroková sazba:

$r_1 \geq r_s \geq r_m$ pro nabídková řízení na poskytnutí likvidity,

$r_m \geq r_s \geq r_1$ pro nabídková řízení na absorpci likvidity

r_{m-1} = úroková sazba předcházející mezní úrokové sazbě (poslední úroková sazba, při které jsou nabídky uspokojovány v plné výši):

$r_{m-1} > r_m$ pro nabídková řízení na poskytnutí likvidity

$r_m > r_{m-1}$ pro nabídková řízení na absorpci likvidity

$all\%(r_m)$ = procentuální podíl na přidělení při mezní úrokové sazbě

$all(r_s)_i$ = přidělení i -té protistraně při s -té úrokové sazbě

all_i = celková částka přidělená i -té protistraně

5.1.5.3 Nabídková řízení s proměnlivou sazbou pro měnové swapy

Při přidělování v rámci nabídkových řízení na poskytnutí likvidity s proměnlivou sazbou pro měnové swapy se nabídky seřazují vzestupně podle nabízených swapových bodů ⁽³⁸⁾. Nabídky s nejnižšími swapovými body jsou uspokojovány přednostně, nabídky s následujícími vyššími swapovými body jsou poté přijímány, dokud není celkový objem stanovené měny určený k přidělení vyčerpán. Pokud při nejvyšší přijaté nabídce swapových bodů (tj. mezní nabídce swapového bodu) přesáhne úhrnná částka nabídky zbývajícím objem určený k přidělení, přidělí se tento zbývajícím objem mezi nabídky poměrným způsobem na základě poměru zbývajících přidělovaného objemu k úhrnné částce nabídky při mezní nabídce swapového bodu (viz rámeček 6). Objem přidělovaný každé protistraně se zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

Při přidělování v rámci nabídkových řízení na absorpci likvidity s proměnlivou sazbou pro měnové swapy se nabídky seřazují sestupně podle uváděných swapových bodů. Nabídky s nejvyššími uváděnými swapovými body jsou uspokojovány přednostně, nabídky s následujícími nižšími swapovými body jsou poté přijímány, dokud není celkový objem stanovené měny určený k přidělení vyčerpán. Pokud při nejnižší přijaté nabídce swapových bodů (tj. mezní nabídce swapového bodu) přesáhne úhrnná částka nabídky zbývajícím objem určený k přidělení, přidělí se tento zbývajícím objem mezi nabídky poměrným způsobem na základě poměru zbývajících přidělovaného objemu k úhrnné částce nabídky při mezní nabídce swapového bodu (viz rámeček 6). Objem přidělovaný každé protistraně se zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

5.1.5.4 Druh aukce

V případě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou může Eurosystem uplatňovat aukce s jednoduchou nebo s násobnou sazbou. Při aukci s jednoduchou sazbou (holandská aukce) se přidělovací úroková sazba/cena/swapový bod uplatňovaná/y pro všechny uspokojené nabídky rovná mezní úrokové sazbě/ceně/swapovému bodu (tj. takové hodnotě, při které je celé přidělované množství vyčerpáno). Při aukci s násobnou sazbou (americká aukce) se přidělovací úroková sazba/cena/swapový bod rovná úrokové sazbě/ceně/swapovému bodu nabídnuté/mu pro každou jednotlivou nabídku.

RÁMEČEK 6

Přidělování při nabídkových řízeních s proměnlivou sazbou pro měnové swapy

Procentuální podíl na přidělení při mezní nabídce swapového bodu je:

$$all\%(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Přidělení i-té protistraně při mezní nabídce swapového bodu je:

$$all(\Delta_m)_i = all\%(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

Celková částka přidělená i-té protistraně je:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + all(\Delta_m)_i$$

kde:

A = celkový přidělovaný objem

Δ_s = s-tá nabídka swapového bodu podaná protistranami

n = celkový počet protistran

$a(\Delta_s)_i$ = částka nabídky při s-té nabídce swapového bodu (Δ_s) podané i-tou protistranou

$a(\Delta_s)$ = celková částka nabídky při s-té nabídce swapového bodu (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^n a(\Delta_s)_i$$

Δ_m = mezní nabídka swapového bodu:

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ pro měnové swapy na poskytnutí likvidity,

$\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ pro měnové swapy na absorpci likvidity

Δ_{m-1} = nabídka swapového bodu předcházející mezní nabídce swapového bodu (poslední nabídka swapového bodu, při které jsou nabídky ještě plně uspokojeny):

⁽³⁸⁾ Nabídky swapových bodů jsou uváděny vzestupně, přičemž se zohledňuje algebraické znaménko nabídky, které závisí na znaménku rozdílu úrokové sazby pro cizí měnu a euro. Jestliže je při splatnosti swapu úroková sazba cizí měny vyšší než odpovídající úroková sazba eura, je nabídka swapového bodu kladná (tj. euro je vůči cizí měně nabízeno s prémií). Opačně platí, že jestliže je úroková sazba cizí měny nižší než odpovídající úroková sazba eura, je nabídka swapového bodu záporná (tj. euro je vůči cizí měně nabízeno s diskontem).

$\Delta_m > \Delta_{m-1}$	pro měnové swapy na poskytnutí likvidity,
$\Delta_{m-1} > \Delta_m$	pro měnové swapy na absorpci likvidity
$\text{all}(\Delta_m)$	= procentuální podíl na přidělení při mezní nabídce swapového bodu
$\text{all}(\Delta)_i$	= přidělení i-té protistraně při s-té nabídce swapového bodu
all_i	= celková částka přidělená i-té protistraně

5.1.6 Vyhlášení výsledků nabídkového řízení

Výsledky standardních a rychlých nabídkových řízení se vyhláší veřejně prostřednictvím komunikačních služeb a internetových stránek ECB. Národní centrální banky mohou navíc protistranám, které nemají přístup ke komunikačním službám, oznámit výsledky přidělení přímo. Oznámení o výsledcích nabídkového řízení obvykle obsahuje tyto informace:

- referenční číslo nabídkového řízení;
- datum nabídkového řízení;
- typ operace;
- splatnost operace;
- celkovou částku nabídky protistran Eurosystemu;
- počet účastníků;
- dotčené měny (v případě měnových swapů);
- celkový přidělený objem;
- procento přidělení (v případě nabídkových řízení s pevnou sazbou);
- spotový směnný kurz (v případě měnových swapů);
- přijatou mezní úrokovou sazbu/cenu/swapový bod a procento přidělení při mezní úrokové sazbě/ceně/swapovém bodu (v případě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou);
- nejnižší a nejvyšší sazbu nabídky a vážený průměr sazby přidělení (v případě aukcí s násobnou sazbou);
- případně den zahájení a den splatnosti operace, nebo den valuty a den splatnosti nástroje (v případě vydávání dluhových cenných papírů ECB);
- případně minimální jednotlivou částku přidělení;
- případně minimální poměr přidělení;
- jmenovitou hodnotu dluhových cenných papírů (v případě vydávání dluhových cenných papírů ECB) a
- kód ISIN emise (v případě vydávání dluhových cenných papírů ECB).

Národní centrální banky úspěšným účastníkům přímo potvrdí jednotlivé výsledky přidělení.

5.2 Postupy dvoustranných operací

5.2.1 Všeobecné úvahy

Národní centrální banky mohou provádět operace na základě dvoustranných postupů. Tyto postupy mohou být použity pro operace jemného doladění na volném trhu a pro strukturální přímé operace⁽³⁹⁾. V širším smyslu se vymezují jako jakékoliv postupy, při kterých Eurosystem provádí transakci s jednou nebo několika protistranami bez nabídkového řízení. V tomto ohledu je možné rozlišovat dva rozdílné typy dvoustranných postupů: operace, při kterých jsou protistrany kontaktovány Eurosystemem přímo, a operace prováděné prostřednictvím burz cenných papírů a makléřů.

5.2.2 Přímý kontakt s protistranami

Při tomto postupu národní centrální banky přímo kontaktují jednu nebo několik domácích protistran, které jsou vybrány na základě kritérií uvedených v oddíle 2.2. Národní centrální banky rozhodnou podle přesných pokynů vydaných ECB o tom, zda s protistranami uzavřou dohodu. Transakce se vypořádávají prostřednictvím národních centrálních bank.

Pokud by Rada guvernérů ECB rozhodla, že dvoustranné operace může za výjimečných okolností provádět rovněž ECB sama (nebo prostřednictvím jedné nebo více národních centrálních bank vystupujících jako výkonný

⁽³⁹⁾ Rada guvernérů ECB může rozhodnout, že za výjimečných okolností může tyto operace provádět sama ECB.

nástroj ECB), postupy těchto operací se odpovídajícím způsobem upraví. V takovém případě ECB (nebo národní centrální banka/y vystupující jako výkonný nástroj ECB) přímo kontaktuje jednu nebo více protistran v eurozóně vybraných podle kritérií uvedených v oddíle 2.2. ECB (nebo národní centrální banka/y vystupující jako výkonný nástroj ECB) rozhodne o tom, zda s protistranami uzavře dohodu. Transakce se nicméně vypořádají decentralizovaně prostřednictvím národních centrálních bank.

Dvoustranné operace prostřednictvím přímého kontaktu lze použít při reverzních transakcích, přímých transakcích, měnových swapech a příjmu termínovaných vkladů.

5.2.3 Operace prováděné prostřednictvím burz cenných papírů a makléřů

Národní centrální banky mohou přímé transakce vykonávat prostřednictvím burz cenných papírů a makléřů. Okruh protistran není pro tyto operace předem omezen a postupy jsou přizpůsobeny tržním zvyklostem pro obchodovaný dluhový nástroj.

5.2.4 Vyhlášení dvoustranných operací

Dvoustranné operace se obvykle vyhláší veřejně a předem. ECB se kromě toho může rozhodnout výsledky dvoustranných operací veřejně nevyhlásit.

5.2.5 Obchodní dny

ECB se může rozhodnout provádět dvoustranné operace jemného doladění kterýkoli obchodní den Eurosystemu. Těchto operací se účastní pouze národní centrální banky členských států, ve kterých jsou den obchodu, den zúčtování a den úhrady obchodními dny národní centrální banky.

Přímé dvoustranné operace pro strukturální účely se obvykle provádějí a vypořádávají pouze ve dnech, které jsou obchodními dny národních centrálních bank ve všech členských státech.

5.3 Postupy vypořádání

5.3.1 Všeobecné úvahy

Peněžní transakce vztahující se k využití stálých facilit Eurosystemu nebo účasti na operacích na volném trhu se vypořádávají na účtech protistran u národních centrálních bank nebo na účtech zúčtovacích bank účastnících se systému TARGET2. Peněžní transakce se vypořádávají pouze po konečném převodu podkladových aktiv (nebo v okamžiku převodu). To znamená, že podkladová aktiva musí být buď již předem složena na bezpečný depozitní účet u národních centrálních bank, nebo vypořádána na vnitrodenním základě dodání proti zaplacení. Převod podkladových aktiv se provádí prostřednictvím účtů protistran pro zúčtování cenných papírů v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry, které splňují minimální standardy stanovené ECB⁽⁴⁰⁾. Protistrany, které nemají bezpečné depozitní účty u národních centrálních bank nebo účty pro zúčtování cenných papírů v systému vypořádání obchodů s cennými papíry splňujícím minimální standardy stanovené ECB, mohou transakce s podkladovými aktivy vypořádat prostřednictvím účtu pro zúčtování cenných papírů nebo bezpečného depozitního účtu korespondentské úvěrové instituce.

Další ustanovení týkající se postupů vypořádávání jsou vymezena smluvní úpravou uplatňovanou národními centrálními bankami (nebo ECB) pro specifické nástroje měnové politiky. Z důvodu rozdílů ve vnitrostátních právních předpisech a provozních postupech se mohou postupy vypořádávání mezi jednotlivými národními centrálními bankami mírně lišit.

Tabulka 3

Běžné zúčtovací dny pro operace Eurosystemu na volném trhu⁽¹⁾

Nástroj měnové politiky	Zúčtovací den operací založených na standardních nabídkových řízeních	Zúčtovací den operací založených na rychlých nabídkových řízeních nebo dvoustranných postupech
Reverzní transakce	T + 1 ⁽²⁾	T
Přímé transakce	—	Podle tržní úmluvy pro podkladová aktiva
Vydávání dluhových cenných papírů ECB	T + 2	—
Měnové swapy	-	T, T + 1 nebo T + 2
Příjem termínovaných vkladů	—	T

⁽¹⁾ T označuje den obchodu. Zúčtovacím dnem se rozumí obchodní dny Eurosystemu.

⁽²⁾ Pokud běžný zúčtovací den hlavních nebo dlouhodobějších refinančních operací připadá na svátek, může se ECB rozhodnout použít jiný zúčtovací den, avšak s možností vypořádání ve stejný den. Zúčtovací dny hlavních a dlouhodobějších refinančních operací jsou stanoveny předem v kalendáři nabídkových řízení Eurosystemu (viz oddíl 5.1.2).

⁽⁴⁰⁾ Popis standardů k využití způsobilých systémů vypořádání obchodů s cennými papíry v eurozóně a aktualizovaný seznam způsobilých spojení mezi těmito systémy lze najít na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu).

5.3.2 Vypořádávání operací na volném trhu

Operace na volném trhu založené na standardních nabídkových řízeních (tj. hlavní refinanční operace, dlouhodobější refinanční operace a strukturální operace) se běžně vypořádávají první den následující po dni obchodu, kdy je otevřen systém TARGET2 a všechny příslušné systémy vypořádání obchodů s cennými papíry. Vypořádání emise dluhových cenných papírů ECB se však provádí druhý den následující po dni obchodu, kdy je otevřen systém TARGET2 a všechny příslušné systémy vypořádání obchodů s cennými papíry. Eurosystem se v zásadě snaží vypořádávat všechny transakce, které se vztahují k jeho operacím na volném trhu, ve všech členských státech a se všemi protistranami, které poskytly dostatečná podkladová aktiva, ve stejnou dobu. Vzhledem k provozním omezením a technickým vlastnostem systémů vypořádání obchodů s cennými papíry se však okamžik vypořádání operací na volném trhu může v daný den v rámci eurozóny lišit. Okamžik vypořádání hlavních a dlouhodobějších refinančních operací se zpravidla shoduje s okamžikem splacení předchozí operace s odpovídající splatností.

Eurosystem se snaží vypořádávat operace na volném trhu, které jsou založeny na rychlých nabídkových řízeních a dvoustranných postupech, v den obchodu. Z provozních důvodů však může Eurosystem pro tyto operace příležitostně použít jiné zúčtovací dny, zejména pak pro přímé transakce a měnové swapy (viz tabulka 3).

5.3.3 Postupy na konci dne

Postupy na konci dne jsou popsány v dokumentaci k systému TARGET2. Obecně platí, že zavírací dobou systému TARGET2 je 18 hodin času ECB (SEČ). Po zavírací době již systém TARGET2 nepřijímá ke zpracování žádné další platební příkazy, avšak zbývající platební příkazy přijaté před zavírací dobou jsou ještě zpracovány. Požadavky protistran na přístup k mezní zápůjční facilitě nebo vkladové facilitě musí být příslušným národním centrálním bankám předloženy nejpozději 15 minut po zavírací době systému TARGET2. Uzávěrka pro podávání žádostí o přístup ke stálým facilitám Eurosystemu se poslední obchodní den udržovacího období minimálních rezerv Eurosystemu prodlužuje o dalších 15 minut.

Jakékoli záporné zůstatky na účtech způsobilých protistran pro zúčtování v systému TARGET2, které na nich zbývají po ukončení kontrolních postupů na konci dne, se automaticky považují za požadavek na přístup k mezní zápůjční facilitě (viz oddíl 4.1).

KAPITOLA 6

ZPŮSOBILÁ AKTIVA

6.1 Všeobecné úvahy

Článek 18.1 statutu ESCB stanoví, že ECB a národní centrální banky mohou obchodovat na finančních trzích prostřednictvím nákupu a prodeje podkladových aktiv, a to přímo nebo na základě dohod o zpětném odkupu, a vyžaduje, aby všechny úvěrové operace Eurosystemu byly dostatečně zajištěny. Všechny operace Eurosystemu na poskytnutí likvidity jsou tedy založeny na podkladových aktivech poskytnutých protistranami, a to buď ve formě převodu vlastnictví aktiv (v případě přímých transakcí nebo dohod o zpětném odkupu), nebo ve formě zástavy, cese nebo břemene na příslušných aktivech (v případě zajištěných úvěrů) ⁽⁴¹⁾.

Vzhledem k záměru ochránit Eurosystem před ztrátami z jeho operací měnové politiky, zajistit rovné zacházení s protistranami a posílit provozní účinnost a transparentnost, musí podkladová aktiva splňovat určitá kritéria, aby mohla být považována za způsobilá pro operace měnové politiky Eurosystemu. Eurosystem vypracoval jednotný seznam aktiv způsobilých pro všechny úvěrové operace Eurosystemu. Tento jednotný seznam nabyl účinnosti k 1. lednu 2007 namísto původního dvouúrovňového systému, který existoval od počátku třetí etapy hospodářské a měnové unie.

Jednotný seznam zahrnuje dvě odlišné třídy aktiv – obchodovatelná a neobchodovatelná aktiva. Z hlediska kvality aktiv a jejich způsobilosti pro různé druhy operací měnové politiky Eurosystemu není mezi oběma třídami aktiv žádný rozdíl s výjimkou skutečnosti, že neobchodovatelná aktiva nejsou Eurosystemem využívána při přímých transakcích. Aktiva způsobilá pro operace měnové politiky Eurosystemu mohou být rovněž využita jako podkladová aktiva pro vnitrodenní úvěr.

Kritéria způsobilosti pro obě třídy aktiv jsou jednotná v celé eurozóně a jsou uvedena v oddíle 6.2 ⁽⁴²⁾. Byl vypracován rámec hodnocení úvěrového rizika, který se opírá o různé zdroje hodnocení rizik a má zajistit, aby

⁽⁴¹⁾ Na podkladových aktivech jsou založeny i přímé a reverzní operace na volném trhu zaměřené na absorpci likvidity. Kritéria způsobilosti podkladových aktiv reverzních operací na volném trhu zaměřených na absorpci likvidity jsou shodná s kritérii způsobilosti uplatňovanými u podkladových aktiv reverzních operací na volném trhu zaměřených na poskytnutí likvidity. Avšak v případě operací zaměřených na absorpci likvidity se neuplatňují srážky při ocenění.

⁽⁴²⁾ Během přechodného období do roku 2013 se v případě specifické skupiny neobchodovatelných aktiv – úvěrových pohledávek – může omezený počet kritérií způsobilosti a provozních kritérií v rámci eurozóny lišit (viz oddíl 6.2.2).

obě třídy aktiv splňovaly stejné úvěrové standardy. Postupy a pravidla pro stanovení a kontrolu požadavků Eurosystemu na „vysoké úvěrové standardy“ pro všechna způsobilá zajištění jsou uvedeny v oddíle 6.3. Opatření pro kontrolu rizik a zásady oceňování podkladových aktiv stanoví oddíly 6.4 a 6.5. Protistrany Eurosystemu mohou používat způsobilá aktiva na přeshraničním základě (viz oddíl 6.6).

6.2 Určování způsobilosti podkladových aktiv

ECB sestavuje, vede a zveřejňuje seznam způsobilých obchodovatelných aktiv ⁽⁴³⁾. Eurosystem poskytuje protistranám poradenství ohledně způsobilosti aktiv jako zajištění pro operace Eurosystemu pouze v případě, že již emitovaná obchodovatelná aktiva nebo nesplacená neobchodovatelná aktiva budou předložena Eurosystemu jako zajištění. Neposkytuje tedy žádné rady před emisí aktiv.

6.2.1 Kritéria způsobilosti obchodovatelných aktiv

Dluhové cenné papíry vydané ECB a veškeré dluhové cenné papíry vydané národními centrálními bankami před přijetím eura příslušným členským státem jsou způsobilé.

Způsobilost ostatních obchodovatelných aktiv je určena s využitím následujících kritérií způsobilosti (viz také tabulka 4):

6.2.1.1 Druh aktiva

Musí se jednat o *dluhový nástroj*, který:

- a) zní na pevnou a bezpodmínečně stanovenou částku jistiny ⁽⁴⁴⁾ a
- b) má kupón, který nemůže vést k zápornému peněžnímu toku. Tento kupón by měl navíc být: i) kupónem s nulovou sazbou, ii) kupónem s pevnou sazbou, nebo iii) kupónem s proměnlivou sazbou vázanou na referenční úrokovou sazbu. Kupón může být vázán na změnu hodnocení samotného emitenta. Způsobilé jsou rovněž dluhopisy vázané na inflaci.

Tyto charakteristiky musí být zachovány až do okamžiku splacení. Dluhové nástroje nesmí udělovat práva k jistině nebo úroku, která jsou podřízena právům držitelů jiných dluhových nástrojů téhož emitenta.

Požadavek a) se nevztahuje na *cenné papíry kryté aktivy* s výjimkou dluhopisů emitovaných úvěrovými institucemi v souladu s kritérii stanovenými v článku 52 směrnice o SKIPCP ⁽⁴⁵⁾ (označovaných jako „kryté bankovní dluhopisy“). Eurosystem hodnotí způsobilost jiných cenných papírů krytých aktivy než krytých bankovních dluhopisů podle následujících kritérií.

Aktiva, která vytvářejí peněžní toky zajišťující cenné papíry kryté aktivy, musí splňovat následující požadavky:

- a) musí být nabyta v souladu se zákony členského státu EU;
- b) musí být nabyta od původce nebo zprostředkovatele prostřednictvím sekuritizační jednotky pro speciální účel, a to způsobem, který Eurosystem považuje za „skutečný prodej“ vynutitelný vůči jakékoli třetí straně; musí být mimo dosah původce aktiv a jeho věřitelů, nebo zprostředkovatele a jeho věřitelů, a to i v případě úpadku původce či zprostředkovatele;
- c) musí pocházet od původce zaregistrovaného v EHP a být emitentovi prodány takovým původcem, případně zprostředkovatelem zaregistrovaným v EHP;
- d) nesmí se skládat, ať už zcela nebo zčásti, skutečně či potenciálně, z tranší jiných cenných papírů krytých aktivy ⁽⁴⁶⁾. Navíc se nesmí skládat, ať už zcela nebo zčásti, skutečně či potenciálně, z úvěrových dluhopisů, swapů nebo jiných derivátových nástrojů ⁽⁴⁷⁾, ⁽⁴⁸⁾ ani ze syntetických cenných papírů, a

⁽⁴³⁾ Tento seznam je zveřejňován a denně aktualizován na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu). Ve veřejném seznamu způsobilých obchodovatelných aktiv nejsou zahrnuta obchodovatelná aktiva emitovaná nefinančními podniky bez ratingu externí ratingové instituce pro danou emisi, emitenta či ručitele. V případě těchto dluhových nástrojů způsobilost závisí na hodnocení úvěrového rizika zdrojem, který zvolila příslušná protistrana v souladu s pravidly rámce hodnocení úvěrového rizika pro úvěrové pohledávky, která jsou uvedena v oddíle 6.3.3.1.

⁽⁴⁴⁾ Dluhopisy s warranty či jinými podobnými s nimi spojenými právy nejsou způsobilé.

⁽⁴⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) (Úř. věst. L 302, 17.11.2009, s. 32).

⁽⁴⁶⁾ Tento požadavek nevylučuje cenné papíry kryté aktivy v případě, že struktura emise zahrnuje dvě jednotky pro speciální účel a ve vztahu k těmto jednotkám pro speciální účel je splněn požadavek na „skutečný prodej“, takže dluhové nástroje, které druhá jednotka pro speciální účel vydá, jsou přímo či nepřímo kryty původním souborem aktiv a veškeré peněžní toky z aktiv vytvářejících peněžní toky jsou převáděny z první jednotky pro speciální účel na druhou jednotku pro speciální účel.

⁽⁴⁷⁾ Toto omezení nezahrnuje swapy, které jsou při transakcích s cennými papíry krytými aktivy používány výhradně za účelem hedgingu.

⁽⁴⁸⁾ Cenné papíry kryté aktivy, které jsou na seznamu způsobilých obchodovatelných aktiv s platností od 10. října 2010, jsou z tohoto požadavku vyňaty a jsou způsobilé do 9. října 2011.

- e) jedná-li se o úvěrové pohledávky, musí být dlužníci a věřitelé zaregistrováni (nebo mít trvalé bydliště, jedná-li se o fyzické osoby) v EHP a, přichází-li to v úvahu, příslušné zajištění se musí nacházet v EHP. Tyto úvěrové pohledávky se musí řídit právem některé ze zemí EHP. Jedná-li se o dluhopisy, musí být jejich emitenti zaregistrováni v EHP, dluhopisy musí být vydány v některé ze zemí EHP podle práva některé ze zemí EHP a jakékoli související zajištění se musí nacházet v EHP ⁽⁴⁹⁾.

V případech, kdy jsou původci nebo případně zprostředkovatelé zaregistrováni v eurozóně nebo ve Velké Británii, Eurosystém ověřil, že právní řády těchto zemí neobsahují nepříznivá ustanovení týkající se zpětného získání (claw-back). Pokud je původce nebo případně zprostředkovatel zaregistrován v jiné zemi EHP, mohou být cenné papíry kryté aktivy považovány za způsobilé, jen pokud se Eurosystém přesvědčí o tom, že jeho práva by byla náležitě chráněna před ustanoveními o zpětném získání, která Eurosystém považuje podle práva příslušné země EHP za významná. Za tímto účelem musí být Eurosystému předložen nezávislý a z hlediska formy pro něj přijatelný právní posudek, ve kterém budou uvedena ustanovení týkající se zpětného získání platná v dané zemi, předtím, než lze cenné papíry kryté aktivy považovat za způsobilé ⁽⁵⁰⁾. Aby mohl Eurosystém rozhodnout, zda jsou jeho práva náležitě chráněna před ustanoveními o zpětném získání, může si vyžádat další dokumenty, včetně osvědčení o platební schopnosti od přejímatele, které se týkají napadnutelného období. Ustanovení týkající se zpětného získání, která Eurosystém považuje za nepříznivá, a tudíž za nepřijatelná, zahrnují pravidla, podle kterých může likvidátor rozhodnout o neplatnosti prodeje podkladových aktiv z pouhého důvodu, že k prodeji došlo v určitém období (napadnutelné období) před úpadkem prodejce (původce/zprostředkovatele), nebo případ, kdy přejímatel může takovému zneplatnění zabránit, jen prokáže-li, že mu úpadek prodejce (původce/zprostředkovatele) nebyl v okamžiku prodeje znám.

Má-li být aktivum způsobilé, nesmí být v rámci strukturované emise tranše (nebo dílčí tranše) podřízena ostatním tranším stejné emise. Tranše (nebo dílčí tranše) se nepovažuje za podřízenou jiným tranším (nebo dílčím tranším) téže emise, pokud žádná jiná tranše (nebo dílčí tranše) – podle příslušného pořadí přednosti pro splacení ve smyslu prospektu, jež se uplatňuje po doručení výzvy k předčasnému splacení („enforcement notice“) – není splacena (a to co do jistiny i úroku) dříve než tato tranše (nebo dílčí tranše), a tudíž tato tranše (nebo dílčí tranše) ponese ztráty jako poslední z tranší nebo dílčích tranší strukturované emise. Pokud jde o strukturované emise, kde prospekt umožňuje doručení výzvy k urychlenému splacení („acceleration notice“) a výzvy k předčasnému splacení, nepodřízenost tranše (nebo dílčí tranše) musí být zajištěna z hlediska přednosti plateb jak v případě výzvy k urychlenému splacení, tak v případě výzvy k předčasnému splacení.

Eurosystém si vyhrazuje právo vyžadovat od příslušné třetí strany (např. emitenta, původce aktiv či organizátora sekuritizace) vysvětlení nebo právní potvrzení, která považuje za nezbytná k posouzení způsobilosti cenných papírů krytých aktivy.

6.2.1.2 Úvěrové standardy

Dluhový nástroj musí splňovat vysoké úvěrové standardy, specifikované v pravidlech rámce hodnocení úvěrového rizika pro obchodovatelná aktiva, která jsou uvedena v oddíle 6.3.2.

6.2.1.3 Místo vydání

Dluhový nástroj musí být uložen/registerován (vydán) v EHP, a to u centrální banky nebo u centrálního depozitáře cenných papírů, který splňuje minimální standardy stanovené ECB ⁽⁵¹⁾. V případě obchodovatelného dluhového nástroje emitovaného nefinančním podnikem ⁽⁵²⁾, který není hodnocen externí ratingovou institucí, musí být místem vydání eurozóna.

⁽⁴⁹⁾ Cenné papíry kryté aktivy, které jsou na seznamu způsobilých obchodovatelných aktiv s platností od 10. října 2010, jsou z tohoto požadavku vyňaty a jsou způsobilé do 9. října 2011.

⁽⁵⁰⁾ Cenné papíry kryté aktivy, které jsou na seznamu způsobilých obchodovatelných aktiv s platností od 10. října 2010, jsou z tohoto požadavku vyňaty a jsou způsobilé do 9. října 2011.

⁽⁵¹⁾ Mezinárodní dluhové cenné papíry na doručitele v globální podobě vydané dne 1. ledna 2007 nebo po tomto datu prostřednictvím mezinárodních depozitářů cenných papírů Euroclear Bank (Belgie) a Clearstream Banking Luxembourg, mají-li být způsobilé, musí být vydány jako „new global notes“ a musí být uloženy u společného uschovatele, který je mezinárodním centrálním depozitářem cenných papírů, případně centrálním depozitářem cenných papírů, který splňuje minimální standardy stanovené ECB. Mezinárodní dluhové cenné papíry na doručitele v globální podobě, které byly vydány jako „classical global notes“ před 1. lednem 2007, a zastupitelné cenné papíry, které byly vydány pod stejným kódem ISIN dne 1. ledna 2007 nebo po tomto datu, zůstávají způsobilé do dne splatnosti. Mezinárodní dluhové cenné papíry na jméno v globální podobě vydané prostřednictvím mezinárodních centrálních depozitářů cenných papírů Euroclear Bank (Belgie) a Clearstream Banking Luxembourg po 30. září 2010, mají-li být způsobilé, musí být vydány v souladu s novou strukturou úschovy mezinárodních dluhových cenných papírů. Mezinárodní dluhové cenné papíry na jméno v globální podobě vydané do 30. září 2010 včetně zůstávají způsobilé do dne splatnosti. Mezinárodní jednotlivě vydávané dluhové cenné papíry (individual note form debt securities) jsou nezpůsobilé, pokud jsou vydány po 30. září 2010. Mezinárodní jednotlivě vydávané dluhové cenné papíry vydané do 30. září 2010 včetně zůstávají způsobilé do dne splatnosti.

⁽⁵²⁾ Nefinanční podniky jsou definovány v Evropském systému účtů 1995 (ESA 95).

6.2.1.4 Postupy vypořádání

Dluhový nástroj musí být převoditelný v zaknihované formě. Musí být držen a vypořádán v eurozóně prostřednictvím účtu u Eurosystému nebo v systému vypořádání obchodů s cennými papíry, který splňuje standardy stanovené ECB, aby bezvadnost zajištění a jeho realizace podléhaly právu země členského státu.

Pokud centrální depozitář cenných papírů, ve kterém je aktivum vydáno, a systém vypořádání obchodů s cennými papíry, ve kterém je aktivum drženo, nejsou totožné, musí být obě tyto instituce propojeny spojením schváleným ECB ⁽⁵³⁾.

6.2.1.5 Způsobilý trh

Dluhový nástroj musí být schválen k obchodování na regulovaném trhu, jak je vymezen ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů, o změně směrnice Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení směrnice Rady 93/22/EHS ⁽⁵⁴⁾, nebo obchodován na určitých neregulovaných trzích, jak jsou vymezeny ECB ⁽⁵⁵⁾. Hodnocení neregulovaných trhů Eurosystémem se opírá o tři principy – bezpečnost, transparentnost a dostupnost ⁽⁵⁶⁾.

6.2.1.6 Druh emitenta/ručitele

Dluhový nástroj může být emitován nebo zaručen centrálními bankami členských států EU, subjekty veřejného sektoru, subjekty soukromého sektoru, případně mezinárodními či nadnárodními institucemi.

6.2.1.7 Místo usazení emitenta/ručitele

Emitent musí být usazen v EHP nebo v jedné ze zemí G10 mimo EHP ⁽⁵⁷⁾, ⁽⁵⁸⁾. V případě emitentů ze zemí G10 mimo EHP mohou být dluhové nástroje považovány za způsobilé pouze tehdy, jestliže Eurosystém dospěje k závěru, že jeho práva budou náležitým způsobem chráněna podle zákonů dané země G10 mimo EHP. Za tímto účelem musí být Eurosystému předloženo formálně a věcně přijatelné právní hodnocení, aby aktiva mohla být uznána za způsobilá. V případě cenného papíru krytého aktivy musí být emitent usazen v EHP.

Ručitel musí být usazen v EHP, ledaže by záruka nebyla nutná k dosažení vysokých úvěrových standardů pro obchodovatelná aktiva uvedených v oddíle 6.3.2.

Mezinárodní či nadnárodní instituce jsou způsobilými emitenty/ručiteli bez ohledu na jejich místo usazení. V případě obchodovatelného dluhového nástroje emitovaného nefinančním podnikem, který není hodnocen externí ratingovou institucí, musí být emitent/ručitel usazen v eurozóně.

6.2.1.8 Měna

Dluhový nástroj musí být denominován v eurech ⁽⁵⁹⁾.

6.2.2 Kritéria způsobilosti neobchodovatelných aktiv

V jednotném rámci způsobilých aktiv jsou způsobilým zajištěním tři typy neobchodovatelných aktiv: termínované vklady způsobilých protistran, úvěrové pohledávky a neobchodovatelné klientské dluhové nástroje kryté hypotékou ⁽⁶⁰⁾.

⁽⁵³⁾ Popis standardů k využití způsobilých systémů vypořádání obchodů s cennými papíry v eurozóně a aktualizovaný seznam způsobilých spojení mezi těmito systémy lze najít na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu).

⁽⁵⁴⁾ Úř. věst. L 145, 30.4.2004, s. 1.

⁽⁵⁵⁾ Seznam způsobilých neregulovaných trhů je zveřejňován na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu) a aktualizován nejméně jednou ročně.

⁽⁵⁶⁾ „Bezpečnost“, „transparentnost“ a „dostupnost“ jsou Eurosystémem definovány výlučně s ohledem na vykonávání funkce správy zajištění. Cílem výběru není hodnotit skutečnou kvalitu trhů. Význam těchto principů je následující: *Bezpečnost* znamená jistotu ohledně transakcí, zejména jistotu platnosti a vynutitelnosti transakcí. *Transparentnost* se rozumí volný přístup k informacím o procedurálních a provozních pravidlech trhu, finančních vlastnostech aktiv, mechanismu tvorby cen a relevantních cenách a množstvích (kotacích, úrokových sazbách, objemech obchodování, zůstatcích atd.). *Dostupnost* označuje schopnost Eurosystému účastnit se trhu a mít k němu přístup. Trh je dostupný pro účely správy zajištění, jestliže jeho procedurální a provozní pravidla umožňují Eurosystému podle potřeby za tímto účely získávat informace a provádět transakce.

⁽⁵⁷⁾ Mezi země skupiny G10, jež nejsou součástí EHP, v současnosti patří Spojené státy, Kanada, Japonsko a Švýcarsko.

⁽⁵⁸⁾ Obchodovatelná aktiva emitovaná před 1. lednem 2007 subjektem neusazeným v EHP nebo v jedné ze zemí G10 mimo EHP, avšak zaručená subjektem usazeným v EHP, zůstávají způsobilými aktivy do 31. prosince 2011 za předpokladu, že splňují ostatní kritéria způsobilosti a požadavky na záruky podle oddílu 6.3.2. Po tomto dni se tato aktiva stanou nezpůsobilými.

⁽⁵⁹⁾ V eurech nebo v národních denominacích eura.

⁽⁶⁰⁾ V období od roku 2007 do roku 2013 se pro úvěrové pohledávky uplatňuje přechodný režim, který národním centrálním bankám umožňuje zvolit minimální výši úvěrových pohledávek způsobilých pro účely zajištění, s výjimkou přeshraničního užití, a rozhodnout, zda se bude uplatňovat manipulační poplatek. V průběhu roku 2013 se již bude uplatňovat plně jednotný režim.

6.2.2.1 Úvěrové pohledávky

Úvěrové pohledávky⁽⁶¹⁾ musí splňovat tato minimální kritéria způsobilosti (viz také tabulka 4):

- a) *Druh aktiva*: Musí se jednat o úvěrovou pohledávku, která představuje závazek dlužníka vůči protistraně Eurosystemu. Úvěrové pohledávky se „snižujícím se zůstatkem“ (kde jistina a úrok jsou spláceny postupně podle předem stanoveného kalendáře) jsou také způsobilé. Nečerpané úvěrové linky (např. nečerpané rámce revolvingových úvěrových pohledávek), přečerpaní běžných účtů a akreditivy (které umožňují použití úvěrů, ale nejsou úvěrovými pohledávkami jako takovými) nejsou způsobilé. Podíl instituce účastníci se syndikátu v rámci syndikovaného úvěru je považován za způsobilý druh úvěrové pohledávky. Úvěrové pohledávky nesmí udělovat práva k jistině nebo úroku, která jsou podřízena právům držitelů jiných úvěrových pohledávek (či jiných tranší nebo dílčích tranší v rámci stejného syndikovaného úvěru) nebo dluhových nástrojů téhož emitenta.
- b) *Úvěrová pohledávka musí* a) znít na pevně a bezpodmínečně stanovenou částku jistiny a b) mít úrokovou sazbu, která nemůže vést k zápornému peněžnímu toku. Tato úroková sazba by měla navíc: i) odpovídat nulovému kupónu, ii) být pevná, nebo iii) být pohyblivá a vázaná na referenční úrokovou sazbu. Způsobilé jsou také úvěrové pohledávky s úrokovou sazbou vázanou na míru inflace. Tyto charakteristiky musí být zachovány až do okamžiku splacení.
- c) *Druh dlužníka/ručitele*: Způsobilými dlužníky a ručiteli jsou nefinanční podniky⁽⁶²⁾, subjekty veřejného sektoru a mezinárodní či nadnárodní instituce. Každý dlužník je individuálně odpovědný za plné splacení příslušné úvěrové pohledávky (spoludlužníci společně odpovědní za individuální úvěrové pohledávky jsou vyloučeni).
- d) *Místo usazení dlužníka a ručitele*: Dlužník musí být usazen v eurozóně. Rovněž ručitel musí být usazen v eurozóně, ledaže by záruka nebyla nutná k dosažení vysokých úvěrových standardů pro neobchodovatelná aktiva uvedených v oddíle 6.3.3. Tento požadavek se netýká mezinárodních či nadnárodních institucí.
- e) *Úvěrové standardy*: Kvalita úvěrových pohledávek se posuzuje podle úvěruschopnosti dlužníka nebo ručitele. Úvěrové pohledávky musí splňovat vysoké úvěrové standardy specifikované v pravidlech rámce hodnocení úvěrového rizika pro neobchodovatelná aktiva, která jsou uvedena v oddíle 6.3.3.
- f) *Minimální výše*: V okamžiku předložení protistranou pro účely zajištění (mobilizace) musí úvěrová pohledávka dosahovat stanovené minimální výše. Každá národní centrální banka může stanovit vlastní minimální výši pro domácí úvěrové pohledávky. Pro přeshraniční použití platí společná minimální výše 500 000 EUR. Předpokládá se, že jakmile to bude prakticky možné, zavede se v průběhu roku 2013 společná minimální výše 500 000 EUR pro všechny úvěrové pohledávky v celé eurozóně.
- g) *Postup vyřízení*: Úvěrová pohledávka musí být vyřízena podle postupů Eurosystemu, definovaných v příslušné národní dokumentaci.
- h) *Rozhodné právo*: Smlouva o úvěrové pohledávce a smlouva mezi protistranou a národní centrální bankou, kterou se úvěrová pohledávka mobilizuje jako zajištění („mobilizační smlouva“), se musí řídit právem členského státu. Celkový počet právních řádů, jimiž se řídí i) protistrana, ii) věřitel, iii) dlužník, iv) ručitel (existující), v) smlouva o úvěrové pohledávce a vi) mobilizační smlouva, nesmí být vyšší než dva.
- i) *Měna*: Úvěrová pohledávka musí být denominována v eurech⁽⁶³⁾.

6.2.2.2 Neobchodovatelné klientské dluhové nástroje kryté hypotékou

Na klientské dluhové nástroje kryté hypotékou se vztahují tato kritéria (viz také tabulka 4):

- a) *Druh aktiva*: Musí se jednat o dluhový nástroj (vlastní nebo cizí směnku), který je zajištěn souborem hypoték na bydlení a není plně sekuritizován. Musí být možné nahrazení aktiv v souboru podkladových aktiv a musí existovat mechanismus zajišťující, že Eurosystem bude mít přednost před věřiteli jinými než těmi, na něž se vztahuje výjimka z důvodů veřejného pořádku⁽⁶⁴⁾.
- b) *Klientský dluhový nástroj krytý hypotékou musí* i) znít na pevně a bezpodmínečně stanovenou částku jistiny a ii) mít úrokovou sazbu, která nemůže vést k zápornému peněžnímu toku.

⁽⁶¹⁾ Úvěrové pohledávky se také označují jako bankovní úvěry. *Schuldenscheindarlehen* a nizozemské registrované soukromé pohledávky za vládou či jinými způsobilými dlužníky (např. bytovými družstvy), které jsou kryty vládou zárukou, jsou považovány za ekvivalenty úvěrových pohledávek.

⁽⁶²⁾ Podle definice v ESA 95.

⁽⁶³⁾ V eurech nebo v národních denominacích eura.

⁽⁶⁴⁾ V současné době jsou jediným nástrojem v této třídě aktiv irské vlastní směnky kryté hypotékou.

- c) *Úvěrové standardy*: Tyto nástroje musí splňovat vysoké úvěrové standardy, specifikované v pravidlech rámce hodnocení úvěrového rizika pro klientské dluhové nástroje kryté hypotékou, která jsou uvedena v oddíle 6.3.3.
- d) *Druh emitenta*: Způsobilými emitenty jsou úvěrové instituce, které jsou způsobilými protistranami.
- e) *Místo usazení emitenta*: Emitent musí být usazen v eurozóně.
- f) *Postup vyřízení*: Klientský dluhový nástroj krytý hypotékou musí být vyřízen podle postupů Eurosystemu, definovaných v příslušné národní dokumentaci.
- g) *Měna*: Tyto nástroje musí být denominovány v eurech ⁽⁶⁵⁾.

6.2.3 *Dodatečné požadavky na využití způsobilých aktiv*

6.2.3.1 *Dodatečné právní požadavky na úvěrové pohledávky*

Musí být splněny dodatečné právní požadavky, aby bylo zabezpečeno, že úvěrové pohledávky jsou platně zajištěny a že mohou být rychle realizovány v případě nedodržení závazku protistranou. Tyto právní požadavky se týkají:

- a) ověření existence úvěrových pohledávek;
- b) vyrozumění dlužníka o mobilizaci úvěrové pohledávky nebo registrace takové mobilizace;
- c) absence omezení týkajících se bankovního tajemství a mlčenlivosti;
- d) absence omezení týkajících se mobilizace úvěrové pohledávky a
- e) absence omezení týkajících se realizace úvěrové pohledávky.

Obsah těchto právních požadavků je uveden v dodatku 7. Další podrobnosti o národních jurisdikcích jsou k dispozici v příslušné národní dokumentaci.

6.2.3.2 *Pravidla pro využití způsobilých aktiv*

Obchodovatelná aktiva mohou být využita pro všechny operace měnové politiky, které jsou založeny na podkladových aktivech, tj. reverzní a přímé operace na volném trhu, a pro mezní zápůjční facilitu. Neobchodovatelná aktiva lze využít jako podkladová aktiva pro reverzní operace na volném trhu a pro mezní zápůjční facilitu. Nejsou využívána v přímých transakcích Eurosystemu. Veškerá obchodovatelná i neobchodovatelná aktiva mohou být rovněž využita jako podkladová aktiva pro vnitrodenní úvěr.

Bez ohledu na to, zda obchodovatelné nebo neobchodovatelné aktivum splňuje všechna kritéria způsobilosti, nesmí protistrana předložit jako zajištění žádné aktivum emitované či zaručené jí samou nebo jakýmkoli jiným subjektem, s nímž je protistrana úzce propojena ⁽⁶⁶⁾.

„Úzké propojení“ znamená situaci, kdy je protistrana spojena s emitentem/dlužníkem/ručitelem způsobilých aktiv z následujících důvodů:

- i) protistrana vlastní přímo, případně nepřímo prostřednictvím jednoho či více podniků, 20 % či více kapitálu emitenta/dlužníka/ručitele, nebo
- ii) emitent/dlužník/ručitel vlastní přímo, případně nepřímo prostřednictvím jednoho či více podniků, 20 % či více kapitálu protistrany, nebo
- iii) třetí strana vlastní více než 20 % kapitálu protistrany i více než 20 % kapitálu emitenta/dlužníka/ručitele, ať už přímo, či nepřímo prostřednictvím jednoho či více podniků.

Pro účely provádění měnové politiky, zejména ke sledování dodržování pravidel pro používání způsobilých aktiv, pokud jde o úzké propojení, si Eurosystem vyměňuje informace o kapitálových podílech poskytnuté k těmto účelům orgány dohledu. Tyto informace podléhají stejným standardům utajení, jaké uplatňují orgány dohledu.

Tato ustanovení o úzkém propojení se nevztahují na: a) úzké propojení mezi protistranou a subjektem veřejného sektoru ze zemí EHP, který je oprávněn vybírat daně, nebo v případě, kdy za dluhový nástroj ručí subjekt veřejného sektoru ze zemí EHP, který je oprávněn vybírat daně, b) kryté bankovní dluhopisy, emitované v souladu s kritérii stanovenými v čl. 52 odst. 4 směrnice o SKIPCP, nebo c) případy, ve kterých jsou dluhové nástroje chráněny zvláštními právními zárukami srovnatelnými s nástroji uvedenými v písmenu b) jako například

⁽⁶⁵⁾ V eurech nebo v národních denominacích eura.

⁽⁶⁶⁾ Pokud protistrana využívá aktiva, která nesmí využívat nebo pokračovat v jejich využívání k zajištění nesplaceného úvěru z důvodu totožnosti jejich emitenta/dlužníka/ručitele nebo existence úzkého propojení mezi nimi, je povinna o tom okamžitě uvědomit příslušnou národní centrální banku. Tato aktiva se při následujícím dni oceňování ocení nulovou hodnotou a může dojít k výzvě k dodatkové úhradě (viz dodatek 6). Kromě toho musí protistrana tato aktiva co nejdříve odstranit.

v případě i) neobchodovatelných klientských dluhových nástrojů krytých hypotékou, které nejsou cennými papíry, nebo ii) strukturovaných krytých bankovních dluhopisů, které jsou kryty hypotečními úvěry na bydlení, nebo strukturovaných krytých bankovních dluhopisů, které jsou kryty hypotečními úvěry na komerční účely – tj. určité kryté bankovní dluhopisy, které Evropská komise neuznala za dluhopisy vydané v souladu se SKIPCP –, které splňují všechna kritéria, jež se vztahují na cenné papíry kryté aktivy podle oddílů 6.2 a 6.3, jakož i následující dodatečná kritéria:

V případě strukturovaných krytých bankovních dluhopisů, které jsou kryty hypotečními úvěry na bydlení:

- a) Veškeré hypoteční úvěry na bydlení, které jsou podkladovými aktivy strukturovaných krytých bankovních dluhopisů, musí být denominovány v eurech; emitent (jakož i dlužník a ručitel, jedná-li se o právnické osoby) musí být zaregistrován v členském státě, jejich podkladová aktiva se musí nacházet v členském státě a příslušný úvěr se musí řídit právem členského státu.
- b) Hypoteční úvěry na bydlení jsou způsobilé pro soubor zajišťovacích aktiv příslušných strukturovaných krytých bankovních dluhopisů, pokud jsou zaručeny způsobilou zárukou nebo zajištěny hypotékou. Způsobilá záruka musí být splatná do 24 měsíců od porušení zajištěného závazku. Způsobilé záruky mohou mít pro účely těchto zaručených úvěrů různou smluvní formu, včetně pojistných smluv, za předpokladu, že jsou poskytnuty subjektem veřejného sektoru nebo finanční institucí podléhající veřejnému dohledu. Ručitel nesmí být pro účely těchto zaručených úvěrů v úzkém propojení s emitentem krytých bankovních dluhopisů a po dobu trvání transakce musí být ze strany akceptované externí ratingové instituce hodnocen nejméně na úrovni [A+/A1/AH].
- c) Akceptuje se vysoce kvalitní náhradní zajištění až do výše 10 % souboru zajišťovacích aktiv. Tento limit může být překročen pouze po důkladném posouzení příslušnou národní centrální bankou.
- d) Každý jednotlivý způsobilý úvěr lze financovat prostřednictvím emise strukturovaných krytých bankovních dluhopisů do maximální výše 80 % hodnoty (nemovitosti). Výpočet poměru úvěru k hodnotě (nemovitosti) musí být založen na konzervativním tržním ocenění.
- e) Minimální povinné přezajištění je 8 %.
- f) Maximální výše úvěru v případě hypotečních úvěrů na bydlení je 1 milion EUR.
- g) Samostatné úvěrové hodnocení souboru zajišťovacích aktiv musí odpovídat pravděpodobnosti selhání v horizontu jednoho roku ve výši 10 bazických bodů ve shodě s prahem úvěrové kvality „single A“ (viz oddíl 6.3.1).
- h) Na emitenta a subjekty, které jsou součástí transakce týkající se strukturovaných krytých bankovních dluhopisů nebo které jsou pro tuto transakci významné, se uplatňuje dlouhodobý minimální práh úvěrové kvality „single A“ („A-“ od agentury Fitch nebo Standard & Poor's, nebo „A3“ od agentury Moody's nebo „AL“ od DBRS).

V případě strukturovaných krytých bankovních dluhopisů, které jsou kryty hypotečními úvěry na komerční účely:

- a) Veškeré hypoteční úvěry na komerční účely, které jsou podkladovými aktivy strukturovaných krytých bankovních dluhopisů, musí být denominovány v eurech; emitent (jakož i dlužník a ručitel, jedná-li se o právnické osoby) musí být zaregistrován v členském státě, jejich podkladová aktiva se musí nacházet v členském státě a příslušný úvěr se musí řídit právem členského státu.
- b) Akceptuje se vysoce kvalitní náhradní zajištění až do výše 10 % souboru zajišťovacích aktiv. Tento limit může být překročen pouze po důkladném posouzení příslušnou národní centrální bankou.
- c) Každý jednotlivý způsobilý úvěr lze financovat prostřednictvím emise strukturovaných krytých bankovních dluhopisů do maximální výše 60 % hodnoty (nemovitosti). Výpočet poměru úvěru k hodnotě (nemovitosti) musí být založen na konzervativním tržním ocenění.
- d) Minimální povinné přezajištění je 10 %.
- e) Podíl každého dlužníka v souboru zajišťovacích aktiv po sečtení všech jednotlivých částek úvěrů, které je daný dlužník povinen splatit, nesmí přesáhnout 5 % celkové hodnoty souboru zajišťovacích aktiv.
- f) Samostatné úvěrové hodnocení souboru zajišťovacích aktiv musí odpovídat stupni úvěrové kvality 1 v souladu s ratingovou stupnicí Eurosystemu (viz oddíl 6.3.1).
- g) Na emitenta a subjekty, které jsou součástí transakce týkající se strukturovaných krytých bankovních dluhopisů nebo které jsou pro tuto transakci významné, se uplatňuje stupeň úvěrové kvality 2.
- h) Veškeré podkladové hypoteční úvěry na komerční účely se přeceňují minimálně jedenkrát ročně. Do přecenění se musí plně promítnout pokles cen nemovitostí. V případě vzrůstu cen se uplatňuje 15 % srážka. Úvěry, které nesplňují požadovaný poměr úvěru k hodnotě (nemovitosti), musí být nahrazeny novými úvěry nebo musí být se souhlasem příslušné národní centrální banky přezajištěny. Jako prvotní oceňovací metoda se uplatňuje tržní hodnota, tj. odhadovaná cena, která by byla dosažena prodejem aktiv na trhu při vynaložení rozumného úsilí. Tento odhad musí vycházet z nejkonzervativnějších předpokladů. Použit lze rovněž statistické metody, ale pouze jako druhotná oceňovací metoda.

- i) K pokrytí veškerých úrokových plateb spojených s krytými bankovními dluhopisy na následující šestiměsíční období musí být po celou dobu udržována rezerva likvidních prostředků ve formě hotovosti v eurech uložená u způsobilé protistrany.
- j) Pokud krátkodobé úvěrové hodnocení dlužníka z hypotečního úvěru na komerční účely, který je podkladovým aktivem, klesne pod stupeň úvěrové kvality 2 v období devíti měsíců před tím, než nastává splatnost krytého bankovního dluhopisu, u něhož je zaručeno splacení jistiny ke dni splatnosti, je tento dlužník povinen převést na rezervu likvidních prostředků částku v hotovosti v eurech, která je dostatečná k pokrytí příslušné části splátky jistiny z krytého bankovního dluhopisu, jakož i souvisejících nákladů, které má emitent na základě tohoto krytého bankovního dluhopisu uhradit.
- k) V případě nedostatku likvidity může být původní datum splatnosti prodlouženo o maximálně 12 měsíců, aby tím byly vyrovnány rozdíly ve splatnosti mezi postupně splácenými úvěry v souboru zajišťovacích aktiv a jednorázovým splacením krytého bankovního dluhopisu. Po původním datu splatnosti se však krytý bankovní dluhopis stane nezpůsobilým k vlastnímu použití.

V případě strukturovaných krytých bankovních dluhopisů, které jsou kryty hypotečními úvěry na bydlení, či strukturovaných krytých bankovních dluhopisů, které jsou kryty hypotečními úvěry na komerční účely, jsou protistrany dále povinny poskytnout právní potvrzení vydané uznávanou advokátní kancelář o tom, že byly splněny následující podmínky:

- a) Emitentem krytých bankovních dluhopisů je úvěrová instituce zaregistrovaná v členském státě EU; není jím jednotka pro speciální účel, a to ani když jsou tyto kryté bankovní dluhopisy zaručeny úvěrovou institucí zaregistrovanou v členském státě EU.
- b) Emitent/emise krytých bankovních dluhopisů podléhá podle práva členského státu, ve kterém je emitent zaregistrován nebo ve kterém byly tyto dluhopisy vydány, zvláštnímu veřejnému dohledu, jehož cílem je ochrana držitelů krytých bankovních dluhopisů.
- c) V případě úpadku emitenta mají držitelé krytých bankovních dluhopisů přednost, pokud jde o splacení jistiny a úroků plynoucích z (podkladových) způsobilých aktiv.
- d) Částky plynoucí z emise krytých bankovních dluhopisů musí být investovány (v souladu s pravidly pro investování vymezenými v dokumentaci týkající se krytých bankovních dluhopisů) v souladu s příslušnými vnitrostátními právními předpisy týkajícími se krytých bankovních dluhopisů nebo jinými právními předpisy, které se na daná aktiva vztahují.

Navíc protistrana nemůže jako zajištění předložit žádný cenný papír krytý aktivy, jestliže protistrana (nebo třetí strana, s níž je úzce propojená) poskytuje k danému cennému papíru krytému aktivy měnové zajištění prostřednictvím zajišťovací měnové transakce s emitentem jako zajišťovací protistranou nebo poskytuje podporu likvidity pro 20 % či více nesplacené částky cenného papíru krytého aktivy.

Veškerá způsobilá obchodovatelná i neobchodovatelná aktiva musí být využitelná na přeshraničním základě v celé eurozóně. To znamená, že všechny protistrany Eurosystému musí být schopny způsobilá aktiva buď prostřednictvím spojení se svými domácími systémy vypořádání obchodů s cennými papíry (v případě obchodovatelných aktiv), nebo jinými způsobilými postupy využívat k získávání úvěrů od národní centrální banky členského státu, ve kterém je protistrana usazena (viz oddíl 6.6).

Tabulka 4

Způsobilá aktiva pro operace měnové politiky Eurosystému

Kritéria způsobilosti	Obchodovatelná aktiva ⁽¹⁾	Neobchodovatelná aktiva ⁽²⁾	
Druh aktiva	Dluhové cenné papíry ECB Ostatní obchodovatelné dluhové nástroje ⁽³⁾	Úvěrové pohledávky	Klientské dluhové nástroje kryté hypotékou
Úvěrové standardy	Aktivum musí splňovat vysoké úvěrové standardy. Tyto jsou hodnoceny podle pravidel rámce hodnocení úvěrového rizika pro obchodovatelná aktiva ⁽³⁾ .	Dlužník/ručitel musí splňovat vysoké úvěrové standardy. Úvěruschopnost je hodnocena podle pravidel rámce hodnocení úvěrového rizika pro úvěrové pohledávky.	Aktivum musí splňovat vysoké úvěrové standardy. Tyto jsou hodnoceny podle pravidel rámce hodnocení úvěrového rizika pro klientské dluhové nástroje kryté hypotékou.

Kritéria způsobilosti	Obchodovatelná aktiva ⁽¹⁾	Neobchodovatelná aktiva ⁽²⁾	
Místo vydání	EHP ⁽³⁾	Neuplatňuje se	Neuplatňuje se
Postupy vypořádání/vyřízení	Místo vypořádání: eurozóna Nástroje musí být uloženy centrálně v zaknihované formě u národních centrálních bank nebo systémů vypořádání obchodů s cennými papíry, které splňují minimální standardy ECB	Postupy Eurosystemu	Postupy Eurosystemu
Druh emitenta/dlužníka/ručitele	Národní centrální banky Veřejný sektor Soukromý sektor Mezinárodní a nadnárodní instituce	Veřejný sektor Nefinanční podniky Mezinárodní a nadnárodní instituce	Úvěrové instituce
Místo usazení emitenta, dlužníka a ručitele	Emitent ⁽³⁾ : EHP nebo země G10 mimo EHP Dlužník: EHP Ručitel ⁽³⁾ : EHP	Eurozóna	Eurozóna
Způsobilé trhy	Regulované trhy Neregulované trhy akceptované ECB	Neuplatňuje se	Neuplatňuje se
Měna	Euro	Euro	Euro
Minimální výše	neuplatňuje se	Minimální výše v době předložení úvěrové pohledávky: — pro domácí využití: podle rozhodnutí národní centrální banky — pro přeshraniční použití: společná minimální výše 500 000 EUR. Jakmile to bude prakticky možné v průběhu roku 2013: zavedení společné minimální výše 500 000 EUR v celé eurozóně	Neuplatňuje se
Rozhodné právo	V případě cenných papírů krytých aktivy musí být podkladová aktiva nabyta v souladu se zákony členského státu EU. Právo, kterým se řídí úvěrové pohledávky, jež jsou podkladovými aktivy, musí být právem některé ze zemí EHP.	Rozhodné právo pro smlouvy o úvěrových pohledávkách a jejich mobilizaci: právo členského státu Celkový počet různých právních řádů, jimiž se řídí a) protistrana, b) věřitel, c) dlužník, d) ručitel (existuje-li), e) smlouva o úvěrové pohledávce a f) mobilizační smlouva, nesmí být vyšší než dva	Neuplatňuje se
Přeshraniční využití	Ano	Ano	Ano

⁽¹⁾ Další podrobnosti jsou uvedeny v oddíle 6.2.1.⁽²⁾ Další podrobnosti jsou uvedeny v oddíle 6.2.2.⁽³⁾ V případě obchodovatelných dluhových nástrojů bez ratingu, emitovaných nebo zaručených nefinančními podniky, úvěrový standard závisí na hodnocení úvěrového rizika zdrojem, který zvolila příslušná protistrana v souladu s pravidly rámce hodnocení úvěrového rizika pro úvěrové pohledávky, která jsou uvedena v bodě 6.3.3. V případě těchto obchodovatelných dluhových nástrojů byla upravena následující kritéria způsobilosti pro obchodovatelná aktiva: místo usazení emitenta/ručitele: eurozóna; místo vydání: eurozóna.

6.3 Rámec hodnocení úvěrového rizika

6.3.1 Rozsah a prvky

Rámec hodnocení úvěrového rizika (Eurosystem credit assessment framework, ECAF) definuje postupy, pravidla a techniky, které zajišťují, že bude splněn požadavek Eurosystemu na vysoké úvěrové standardy pro veškerá způsobilá aktiva.

V tomto obecném rámci Eurosystem stanoví odlišně vysoké úvěrové standardy pro obchodovatelná a neobchodovatelná aktiva (viz oddíly 6.3.2 a 6.3.3), aby zohlednil rozdílnou právní povahu těchto aktiv a provozní účinnost.

Při stanovování úvěrových standardů pro způsobilá aktiva Eurosystem přihlíží k informacím poskytnutým systémy hodnocení úvěrového rizika, které spadají pod jeden ze čtyř zdrojů, konkrétně externí ratingové instituce, interní systémy hodnocení úvěrového rizika národních centrálních bank, interní systémy protistran na bázi ratingů a ratingové nástroje třetích stran. Při hodnocení úvěrových standardů Eurosystem dále bere v úvahu institucionální kritéria a prvky zaručující podobnou ochranu držitele nástroje, například záruky.

Pokud jde o externí ratingovou instituci, hodnocení musí vycházet z veřejného ratingu. Eurosystem si vyhrazuje právo vyžádat si jakékoli vysvětlení, které bude považovat za nezbytné. V případě cenných papírů krytých aktivy musí být ratingy vysvětleny ve veřejně dostupné ratingové zprávě, která má podobu podrobné zprávy před prodejem či novou emisí a obsahuje mimo jiné komplexní analýzu strukturálních a právních aspektů, podrobné hodnocení souboru zajištění, analýzu účastníků transakce a analýzu veškerých dalších relevantních podrobností transakce. Externí ratingové instituce také musí zveřejňovat pravidelné monitorovací zprávy o cenných papírech krytých aktivy. Zveřejnění těchto zpráv by mělo odpovídat periodicitě a časovému rozvržení kupónových plateb. Tyto zprávy by měly obsahovat přinejmenším aktualizaci základních údajů o transakci (např. složení souboru zajištění, účastníci transakce, kapitálová struktura) a údaje o výsledcích cenného papíru.

Referenční hodnota Eurosystemu pro stanovení minimálního požadavku na vysoké úvěrové standardy (jeho „práh úvěrové kvality“) odpovídá ratingu na úrovni stupně úvěrové kvality 3 harmonizované ratingové stupnice Eurosystemu⁽⁶⁷⁾. Eurosystem považuje pravděpodobnost selhání v horizontu jednoho roku ve výši 0,40 % za odpovídající ratingu na úrovni stupně úvěrové kvality 3, přičemž tato hodnota podléhá pravidelnému přezkoumání. Rámec hodnocení úvěrového rizika vychází z definice selhání podle směrnice o kapitálové přiměřenosti⁽⁶⁸⁾. Eurosystem zveřejňuje a pravidelně přehodnocuje nejnižší stupeň ratingu, který splňuje práh úvěrové kvality pro každou z akceptovaných externích ratingových institucí, aniž by přebíral jakoukoli odpovědnost za hodnocení externích ratingové instituce. Pokud jde o cenné papíry kryté aktivy, je referenční hodnota Eurosystemu pro stanovení minimálních požadavků na vysoké úvěrové standardy definována ratingem „triple A“⁽⁶⁹⁾ při emisí. Po dobu životnosti cenného papíru krytého aktivy musí být zachován Eurosystemem stanovený minimální práh úvěrové kvality na úrovni stupně úvěrové kvality 2 harmonizované ratingové stupnice Eurosystemu („single A“) ⁽⁷⁰⁾. Pokud jde o klientské dluhové nástroje kryté hypotékou, referenční hodnota Eurosystemu pro stanovení minimálního požadavku na vysoké úvěrové standardy odpovídá ratingu na úrovni stupně úvěrové kvality 2 harmonizované ratingové stupnice Eurosystemu („single A“). Eurosystem považuje pravděpodobnost selhání v horizontu jednoho roku ve výši 0,10 % za odpovídající ratingu na úrovni stupně úvěrové kvality 2, přičemž tato hodnota podléhá pravidelnému přezkoumání.

Eurosystem si vyhrazuje právo určit, zda emise, emitent, dlužník nebo ručitel splňují jeho požadavky na vysoké úvěrové standardy na základě jakýchkoli informací, které považuje za relevantní, a může na tomto základě aktiva odmítnout, omezit jejich použití nebo uplatnit dodatečné srážky, je-li to nezbytné pro zajištění odpovídající ochrany Eurosystemu před rizikem v souladu s článkem 18.1 statutu ESCB. Taková opatření se také mohou týkat konkrétních protistran, zejména jestliže se zdá, že úvěrová kvalita protistrany vykazuje značnou korelaci s úvěrovou kvalitou aktiv předložených protistranou jako zajištění. Vychází-li takové odmítnutí z informací pro účely obezřetnostního dohledu, využití těchto informací poskytnutých protistranami nebo orgány dohledu musí být nezbytné pro úkoly Eurosystemu při provádění měnové politiky a musí jim přesně odpovídat.

⁽⁶⁷⁾ Harmonizovaná ratingová stupnice Eurosystemu je zveřejněna na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu). Úvěrové hodnocení na úrovni stupně úvěrové kvality 3 znamená minimální dlouhodobý rating „BBB-“ od agentury Fitch nebo Standard & Poor's, „Baa3“ od agentury Moody's nebo „BBB“ od DBRS.

⁽⁶⁸⁾ Jedná se o směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES ze dne 14. června 2006 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (Úř. věst. L 177, 30.6.2006, s. 1) a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/49/ES ze dne 14. června 2006 o kapitálové přiměřenosti investičních podniků a úvěrových institucí (Úř. věst. L 177, 30.6.2006, s. 201).

⁽⁶⁹⁾ „Triple A“ znamená dlouhodobý rating „AAA“ od agentury Fitch, Standard & Poor's nebo DBRS nebo „Aaa“ od agentury Moody's, nebo není-li k dispozici, krátkodobý rating „F1+“ od agentury Fitch nebo „A-1+“ od agentury Standard & Poor's nebo R-1H od DBRS.

⁽⁷⁰⁾ „Single A“ znamená minimální dlouhodobý rating „A-“ od agentury Fitch nebo Standard & Poor's, „A3“ od agentury Moody's nebo „AL“ od DBRS.

Aktiva, jejichž emitentem či ručitelem je subjekt, na který se vztahuje opatření na zmrazení finančních prostředků nebo jiná opatření uložená Unii podle článku 75 Smlouvy či členským státem EU, která omezují používání jeho prostředků, nebo jemuž byl na základě rozhodnutí Rady guvernérů ECB pozastaven nebo znemožněn přístup k operacím na volném trhu či stálým facilitám Eurosystemu, mohou být vyřazena ze seznamu způsobilých aktiv.

6.3.2 Stanovení vysokých úvěrových standardů pro obchodovatelná aktiva

Vysoké úvěrové standardy pro obchodovatelná aktiva se stanovují na základě následujících kritérií:

- a) *Hodnocení externí ratingové instituce:* Nejméně jedno hodnocení dané emise (není-li dostupné, pak hodnocení emitenta) ze strany akceptované externí ratingové instituce (viz oddíl 6.3.4) musí splňovat práh úvěrové kvality stanovený Eurosystemem⁽⁷¹⁾,⁽⁷²⁾. Jak vyplývá z oddílu 6.3.1, ECB zveřejňuje práh úvěrové kvality pro každou akceptovanou externí ratingovou instituci⁽⁷³⁾.
- b) *Hodnocení cenných papírů krytých aktivy ze strany externí ratingové instituce:* Pro cenné papíry kryté aktivy vydané 1. března 2010 nebo po tomto datu vyžaduje Eurosystem nejméně dvě hodnocení dané emise ze strany akceptovaných externích ratingových institucí. K určení způsobilosti těchto cenných papírů se uplatňuje pravidlo „druhého nejlepšího hodnocení“, což znamená, že nejen nejlepší, ale i druhé nejlepší dostupné hodnocení ze strany externí ratingové instituce musí splňovat práh úvěrové kvality pro cenné papíry kryté aktivy. Na základě tohoto pravidla Eurosystem vyžaduje, aby obě hodnocení úvěrového rizika byla na úrovni „AAA“/„Aaa“ při emisi a na úrovni „single A“ po dobu životnosti cenného papíru, aby byly tyto cenné papíry způsobilé.

Od 1. března 2011 musí mít všechny cenné papíry kryté aktivy bez ohledu na datum jejich emise alespoň dvě hodnocení dané emise ze strany akceptovaných externích ratingových institucí, přičemž musí být splněno pravidlo druhého nejlepšího hodnocení, aby byly tyto cenné papíry i nadále způsobilé.

Mají-li cenné papíry kryté aktivy vydané před 1. březnem 2010 pouze jedno hodnocení úvěrového rizika, musí do 1. března 2011 získat druhé hodnocení úvěrového rizika. V případě cenných papírů krytých aktivy vydaných před 1. březnem 2009 musí být obě hodnocení úvěrového rizika na úrovni „single A“ po dobu životnosti cenného papíru. V případě cenných papírů krytých aktivy vydaných mezi 1. březnem 2009 a 28. únorem 2010 musí být první hodnocení úvěrového rizika na úrovni „AAA“/„Aaa“ při emisi a na úrovni „single A“ po dobu životnosti cenného papíru, zatímco druhé hodnocení úvěrového rizika musí být na úrovni „single A“ jak při emisi⁽⁷⁴⁾, tak po dobu životnosti cenného papíru.

Zastupitelné navyšované emise (tap issuances) cenných papírů krytých aktivy se považují za nové emise cenných papírů krytých aktivy. Veškeré cenné papíry kryté aktivy vydané pod stejným kódem ISIN musí splňovat kritéria způsobilosti, která se uplatňují ke dni poslední zastupitelné navyšované emise. V případě zastupitelných navyšovaných emisí cenných papírů krytých aktivy, které nejsou v souladu s kritérii způsobilosti uplatňovanými ke dni poslední zastupitelné navyšované emise, se všechny cenné papíry kryté aktivy vydané pod stejným kódem ISIN považují za nezpůsobilé. Toto pravidlo neplatí v případě zastupitelných navyšovaných emisí cenných papírů krytých aktivy, které byly na seznamu způsobilých aktiv Eurosystemu k 10. říjnu 2010, pokud se poslední navyšovaná emise uskutečnila před tímto datem. Nezastupitelné navyšované emise se považují za jiné cenné papíry kryté aktivy.

- c) *Záruky:* Není-li k dispozici hodnocení emitenta (akceptovanou) externí ratingovou institucí, mohou být vysoké úvěrové standardy stanoveny na základě záruk poskytnutých finančně zdravými ručiteli. Finanční zdraví ručitele se posuzuje na základě hodnocení úvěrového rizika ze strany externí ratingové instituce, které odpovídá prahu úvěrové kvality stanovenému Eurosystemem. Záruka musí splňovat tyto podmínky:
- i) Záruka je považována za přijatelnou, pokud ručitel poskytne bezpodmínečnou a neodvolatelnou záruku za závazky emitenta, které se týkají splacení jistiny, úroků a jakýchkoli dalších částek splatných v souvislosti s dluhovými nástroji jejich držitelů, dokud tyto závazky zcela nezaniknou.
- ii) Záruka musí být splatná na první výzvu (nezávisle na zajištěném dluhovém cenném papíru). Záruky poskytnuté veřejnoprávními subjekty, které jsou oprávněny vybírat daně, by měly být buď splatné na první výzvu, nebo by se měla platba uskutečnit včas a okamžitě po nedodržení zajištěného závazku. Závazky ručitele plynoucí ze záruky musí být přinejmenším rovnocenné všem ostatním nezajištěným závazkům ručitele.

⁽⁷¹⁾ Jestliže pro tutéž emisi/dlužníka či ručitele existuje více ratingových hodnocení, která se mohou lišit, použije se nejlepší dostupné ratingové hodnocení.

⁽⁷²⁾ Vysoké úvěrové standardy pro kryté bankovní dluhopisy vydané od 1. ledna 2008 se stanovují na základě výše uvedených kritérií. V případě krytých bankovních dluhopisů vydaných před 1. lednem 2008 se má za to, že splňují vysoké úvěrové standardy, jestliže přesně odpovídají kritériím stanoveným v čl. 52 odst. 4 směrnice o SKIPCP.

⁽⁷³⁾ Tyto informace jsou zveřejňovány na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu).

⁽⁷⁴⁾ Pokud jde o druhé hodnocení ze strany akceptované externí ratingové instituce, znamená hodnocení úvěrového rizika při emisi hodnocení v okamžiku, kdy jej externí ratingová instituce poprvé vydala nebo zveřejnila.

iii) Záruka se musí řídit právními předpisy některého členského státu EU a musí být platná a ve vztahu k ručiteli závazná a vymahatelná.

iv) Právní potvrzení platnosti, závaznosti a vymahatelnosti záruky musí být Eurosystému předloženo v podobě formálně i věcně přijatelné, a to předtím, než je aktivum zajištěné zárukou uznáno za způsobilé. Pokud je ručitel usazen v jiném právním systému než v tom, jehož právní předpisy upravují poskytovanou záruku, je součástí potvrzení i to, že záruka je platná a vymahatelná podle právních předpisů vztahujících se na místo usazení ručitele. Právní potvrzení by mělo být předloženo k přezkoumání té národní centrální bance, která ohlašuje určité aktivum, jež je zajištěné zárukou, k zařazení na seznam způsobilých aktiv⁽⁷⁵⁾. Potřeba právního potvrzení se nevztahuje na záruky poskytnuté v souvislosti s dluhovými nástroji s jednotlivým ohodnocením aktiv nebo na záruky poskytnuté veřejnoprávními subjekty oprávněnými vybírat daně. Požadavek vymahatelnosti se řídí úpadkovým a konkurzním právem, obecnými zásadami spravedlnosti a dalšími obdobnými právními předpisy a zásadami, které se vztahují na ručitele a které obecně ovlivňují práva věřitele vůči ručiteli.

Není-li pro emise, emitenta či ručitele k dispozici hodnocení úvěrového rizika externí ratingovou institucí, stanoví se vysoké úvěrové standardy takto:

a) *Emitenti či ručitelé z veřejného sektoru v eurozóně*: Je-li obchodované aktivum emitováno či zaručeno regionální vládou, místním orgánem či subjektem veřejného sektoru usazeným v eurozóně podle definice směrnice o kapitálové přiměřenosti, použije se následující postup:

i) Emitent či ručitel je v souladu se směrnicí o kapitálové přiměřenosti zařazen do jedné ze tří skupin⁽⁷⁶⁾ uvedených v tabulce 5.

ii) Implicitní hodnocení úvěrového rizika pro emitenty či ručitele ze skupin 1 a 2 je odvozeno od hodnocení ústřední vlády země, kde je emitent či ručitel usazen, externí ratingovou institucí. Toto implicitní hodnocení úvěrového rizika musí splňovat práh úvěrové kvality stanovený Eurosystémem. Emitentům či ručitelům ze skupiny 3 není přiřazeno žádné implicitní hodnocení úvěrového rizika.

b) *Emitenti či ručitelé ze sektoru nefinančních podniků v eurozóně*: Jestliže vysoké úvěrové standardy pro obchodovatelná aktiva, která jsou emitována či zaručena nefinančními podniky⁽⁷⁷⁾ usazenými v eurozóně, nemohou být určeny na základě hodnocení emise, emitenta nebo ručitele externí ratingovou institucí, použijí se pravidla rámce hodnocení úvěrového rizika pro úvěrové pohledávky a protistranám bude umožněno využití vlastního interního ratingového systému, interních systémů hodnocení úvěrového rizika národních centrálních bank nebo ratingových nástrojů třetích stran. Obchodovatelné dluhové nástroje, které nemají rating a jsou emitované nefinančními podniky, nejsou součástí veřejného seznamu způsobilých obchodovatelných aktiv.

Tabulka 5

Implicitní hodnocení úvěrového rizika emitentů, dlužníků či ručitelů bez hodnocení externí ratingovou institucí pro regionální vlády, místní orgány a subjekty veřejného sektoru

	Klasifikace emitentů, dlužníků či ručitelů podle směrnice o kapitálové přiměřenosti	Implicitní hodnocení podle rámce hodnocení úvěrového rizika pro emitenta, dlužníka či ručitele z příslušné skupiny
Skupina 1	Regionální vlády, místní orgány a subjekty veřejného sektoru, ke kterým lze podle příslušných orgánů dohledu pro účely kapitálové přiměřenosti přistupovat stejně jako k ústřední vládě	Přidělí se hodnocení úvěrového rizika externí ratingovou institucí platné pro ústřední vládu země, kde je subjekt usazen
Skupina 2	Regionální vlády, místní orgány a subjekty veřejného sektoru, ke kterým lze podle příslušných orgánů dohledu pro účely kapitálové přiměřenosti přistupovat stejně jako k úvěrovým institucím	Přidělí se hodnocení úvěrového rizika o jeden stupeň úvěrové kvality ⁽¹⁾ nižší než hodnocení externí ratingovou institucí platné pro ústřední vládu země, kde je subjekt usazen
Skupina 3	Ostatní subjekty veřejného sektoru	K těmto subjektům se přistupuje jako k emitentům či dlužníkům ze soukromého sektoru

⁽¹⁾ Informace o stupních úvěrové kvality jsou zveřejňovány na internetových stránkách ECB www.ecb.europa.eu.

⁽⁷⁵⁾ Národní centrální bankou, která ohlašuje aktivum, je zpravidla národní centrální banka země, kde aktivum bude přijato k obchodování/obchodováno na způsobilém trhu. Je-li aktivum přijato k obchodování/obchodováno na více trzích, případné dotazy zodpoví ECB na adrese eligible-assets.hotline@ecb.europa.eu.

⁽⁷⁶⁾ Očekává se, že seznam subjektů zařazených do těchto tří skupin a kritéria pro klasifikaci emitentů, dlužníků či ručitelů do těchto tří skupin budou společně s odkazy na relevantní internetové stránky národních orgánů dohledu k dispozici na internetových stránkách Evropského orgánu pro bankovnínictví www.eba.europa.eu

⁽⁷⁷⁾ Nefinanční podniky jsou definovány v Evropském systému účtů 1995 (ESA 95).

6.3.3 Stanovení vysokých úvěrových standardů pro neobchodovatelná aktiva

6.3.3.1 Úvěrové pohledávky

Pro stanovení požadavku na vysoké úvěrové standardy pro dlužníky nebo ručitele v případě úvěrových pohledávek si protistrany musí zvolit jeden hlavní zdroj hodnocení úvěrového rizika z dostupných zdrojů akceptovaných Eurosystemem. Protistrana si zvolí jeden systém z dostupného zdroje hodnocení úvěrového rizika. Výjimkou je hodnocení externí ratingovou institucí, kde mohou být využity všechny akceptované ratingové systémy.

Protistrany se musí držet zvoleného zdroje nejméně po dobu jednoho roku, aby se vyloučilo „přeskakování“ mezi hodnoceními úvěrového rizika (tj. hledání nejlepšího hodnocení, které zaručí způsobilost, ze všech dostupných zdrojů či systémů podle jednotlivých dlužníků). Protistrany, které si přejí změnit zdroj hodnocení úvěrového rizika po minimální době jednoho roku, musí předložit odůvodněnou žádost příslušné národní centrální bance.

Protistranám může být po předložení odůvodněné žádosti umožněno využívání více než jednoho zdroje nebo systému. Zvolený hlavní zdroj hodnocení úvěrového rizika by měl pokrýt největší počet dlužníků navržených protistranou. Využití více než jednoho zdroje nebo systému hodnocení úvěrového rizika by se mělo opírat o přiměřené odůvodnění. Toto odůvodnění by v zásadě mohlo vycházet z nedostatečného pokrytí hlavního zdroje nebo systému hodnocení úvěrového rizika.

Protistrany musí národní centrální banku bez prodlení uvědomit o jakékoli úvěrové události, včetně zpoždění plateb navrženými dlužníky, která je protistraně známá, a bude-li to nezbytné, stáhnout nebo nahradit aktiva. Protistrany jsou dále povinny zajistit, že budou pro dlužníky či ručitele z předložených aktiv používat nejnovější aktualizace hodnocení úvěrového rizika ze zvoleného zdroje nebo systému hodnocení úvěrového rizika ⁽⁷⁸⁾.

Hodnocení úvěrového rizika dlužníků či ručitelů: Vysoké úvěrové standardy dlužníků či ručitelů v případě úvěrových pohledávek jsou stanoveny podle pravidel rozlišujících mezi dlužníky či ručiteli z veřejného sektoru a ze sektoru nefinančních podniků:

a) *Dlužníci či ručitelé z veřejného sektoru:* Použijí se následující pravidla v tomto pořadí:

- i) Hodnocení úvěrového rizika v systému nebo zdroji zvoleném protistranou existuje a je využito k určení, zda dlužník či ručitel splňuje práh úvěrové kvality.
- ii) Není-li k dispozici hodnocení úvěrového rizika podle bodu i), použije se hodnocení dlužníka nebo ručitele externí ratingovou institucí ⁽⁷⁹⁾.
- iii) Není-li k dispozici žádné hodnocení úvěrového rizika podle bodu i) nebo ii), použije se stejný postup jako pro obchodovatelná aktiva:
 - Dlužník či ručitel je v souladu se směrnicí o kapitálové přiměřenosti ⁽⁸⁰⁾ zařazen do jedné ze tří skupin, uvedených v tabulce 5.
 - Implicitní hodnocení úvěrového rizika pro dlužníky či ručitele ze skupin 1 a 2 je odvozeno od hodnocení ústřední vlády země, kde je dlužník či ručitel usazen, externí ratingovou institucí. Toto implicitní hodnocení úvěrového rizika musí splňovat práh úvěrové kvality stanovený Eurosystemem.

Jestliže hodnocení úvěrového rizika ze systému nebo zdroje zvoleného protistranou (nebo od externí ratingové instituce v případě ii) pro dlužníky a ručitele z veřejného sektoru) existuje, ale je nižší než práh úvěrové kvality, dlužník či ručitel je nezpůsobilý.

b) *Emitenti či ručitelé ze sektoru nefinančních podniků:* Jestliže protistranou zvolený zdroj udává stejné nebo vyšší hodnocení úvěrového rizika ve srovnání s prahem úvěrové kvality, dlužník či ručitel je způsobilý ⁽⁸¹⁾, ⁽⁸²⁾.

Jestliže hodnocení úvěrového rizika z protistranou zvoleného systému nebo zdroje existuje, ale je nižší než práh úvěrové kvality, dlužník či ručitel je nezpůsobilý. Jestliže není k dispozici žádné hodnocení úvěrového rizika, podle něhož by mohly být stanoveny vysoké úvěrové standardy, dlužník či ručitel je považován za nezpůsobilého.

⁽⁷⁸⁾ V případě obchodovatelných aktiv emitovaných nefinančními podniky, které nejsou hodnoceny akceptovanou externí ratingovou institucí, se tento požadavek vztahuje na hodnocení úvěrového rizika emitentů.

⁽⁷⁹⁾ Jestliže pro tutéž emisi/dlužníka či ručitele existuje více ratingových hodnocení, která se mohou lišit, použije se nejlepší dostupné ratingové hodnocení.

⁽⁸⁰⁾ Očekává se, že seznam subjektů zařazených do těchto tří skupin a kritéria pro klasifikaci emitentů, dlužníků či ručitelů do těchto tří skupin budou společně s odkazy na relevantní internetové stránky národních orgánů dohledu k dispozici na internetových stránkách Evropského orgánu pro bankovnínictví www.eba.europa.eu

⁽⁸¹⁾ Jestliže protistrana zvolila jako zdroj hodnocení úvěrového rizika externí ratingovou instituci, může použít nejlepší rating: jestliže pro tutéž emisi/dlužníka či ručitele existuje více ratingových hodnocení, která se mohou lišit, použije se nejlepší dostupné ratingové hodnocení.

⁽⁸²⁾ V případě specifických systémů hodnocení úvěrového rizika může být práh úvěrové kvality upraven po provedení monitorovacího procesu (viz oddíl 6.3.5).

Záruky: Záruka musí splňovat tyto podmínky:

- a) Záruka je považována za přijatelnou, pokud ručitel poskytne bezpodmínečnou a neodvolatelnou záruku za závazky dlužníka, které se týkají splacení jistiny, úroků a jakýchkoli dalších částek splatných v souvislosti s úvěrovými pohledávkami jejich držitelům, dokud tyto závazky zcela nezaniknou. V tomto smyslu se nemusí přijatelná záruka týkat konkrétní úvěrové pohledávky, ale může se týkat pouze dlužníka, jestliže zahrnuje i příslušnou úvěrovou pohledávku.
- b) Záruka musí být splatná na první výzvu (nezávisle na zajištěné úvěrové pohledávce). Záruky poskytnuté veřejnoprávními subjekty, které jsou oprávněny vybírat daně, by měly být buď splatné na první výzvu, nebo by se měla platba uskutečnit včas a okamžitě po nedodržení zajištěného závazku. Závazky ručitele plynoucí ze záruky musí být přinejmenším rovnocenné všem ostatním nezajištěným závazkům ručitele.
- c) Záruka se musí řídit právními předpisy některého členského státu EU a musí být platná a ve vztahu k ručiteli závazná a vymahatelná.
- d) Právní potvrzení platnosti, závaznosti a vymahatelnosti záruky musí být Eurosystemu předloženo v podobě formálně i věcně přijatelné, a to předtím, než je aktivum zajištěné zárukou uznáno za způsobilé. V potvrzení by také mělo být uvedeno, že záruka není osobní zárukou, vymahatelnou pouze věřitelem úvěrové pohledávky. Pokud je ručitel usazen v jiném právním systému než v tom, jehož právní předpisy upravují poskytování záruky, je součástí potvrzení i to, že záruka je platná a vymahatelná podle právních předpisů vztahujících se na místo usazení ručitele. Potvrzení by mělo být předloženo k přezkoumání národní centrální banky v právním systému, jehož předpisy upravují danou úvěrovou pohledávku. Potřeba právního potvrzení se nevztahuje na záruky poskytnuté veřejnoprávními subjekty oprávněnými vybírat daně. Požadavek vymahatelnosti se řídí úpadkovým a konkurzním právem, obecnými zásadami spravedlnosti a dalšími obdobnými právními předpisy a zásadami, které se vztahují na ručitele a které obecně ovlivňují práva věřitele vůči ručiteli.

6.3.3.2 Neobchodovatelné klientské dluhové nástroje kryté hypotékou

Vysoké úvěrové standardy pro neobchodovatelné klientské dluhové nástroje kryté hypotékou musí odpovídat stupni úvěrové kvality 2 harmonizované ratingové stupnice Eurosystemu⁽⁸³⁾. V případě těchto dluhových nástrojů bude rámec hodnocení úvěrového rizika specifický pro daný právní systém uveden národní centrální bankou v příslušné národní dokumentaci.

6.3.4 Kritéria přijatelnosti pro systémy hodnocení úvěrového rizika

Rámec hodnocení úvěrového rizika je postaven na informacích ze čtyř zdrojů. Pro každý zdroj může existovat více systémů hodnocení úvěrového rizika.

Seznam přijatelných externích ratingových institucí, interních systémů hodnocení úvěrového rizika národních centrálních bank a ratingových nástrojů třetích stran a jejich poskytovatelů je k dispozici na internetových stránkách ECB www.ecb.europa.eu⁽⁸⁴⁾.

6.3.4.1 Externí ratingové instituce

Tento zdroj zahrnuje instituce, jejichž hodnocení úvěrového rizika může být použito úvěrovými institucemi při stanovení rizikové vážených expozic v souladu se směrnicí o kapitálové přiměřenosti⁽⁸⁵⁾. Pro účely rámce hodnocení úvěrového rizika jsou obecná kritéria přijatelnosti externích ratingových institucí následující:

- a) v souladu se směrnicí o kapitálové přiměřenosti musí být externí ratingové instituce formálně uznány příslušným orgánem dohledu Unie pro země eurozóny, ve kterých budou využívány.
- b) externí ratingové instituce musí splňovat provozní kritéria a poskytovat relevantní pokrytí, aby byla zajištěna účinná implementace rámce hodnocení úvěrového rizika. Využití jejich hodnocení úvěrového rizika je především závislé na dostupnosti informací o tomto hodnocení Eurosystemu. Totéž se týká informací o srovnání a přidělení (promítnutí) hodnocení ve vztahu ke stupňům úvěrové kvality a prahu úvěrové kvality a informací o provedení monitorovacího procesu (viz oddíl 6.3.5).

Eurosystem si vyhrazuje právo rozhodnout, zda akceptuje externí ratingovou instituci pro účely svých úvěrových operací, přičemž využije mimo jiné svůj monitorovací proces.

6.3.4.2 Interní systémy hodnocení úvěrového rizika národních centrálních bank

Tento zdroj v současné době zahrnuje čtyři systémy hodnocení úvěrového rizika, které provozují Deutsche Bundesbank, Banco de España, Banque de France a Oesterreichische Nationalbank. Národní centrální banky, které by se rozhodly vyvinout vlastní systém, by musely získat souhlas Eurosystemu. Interní systémy hodnocení úvěrového rizika národních centrálních bank podléhají monitorovacímu procesu Eurosystemu (viz oddíl 6.3.5).

⁽⁸³⁾ Podle harmonizované ratingové stupnice Eurosystemu zveřejněné na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu).

⁽⁸⁴⁾ Eurosystem tyto informace zveřejňuje pouze v souvislosti se svými úvěrovými operacemi a nepřebírá jakoukoli odpovědnost za své hodnocení přijatelných systémů hodnocení úvěrového rizika.

⁽⁸⁵⁾ Na finančních trzích jsou tyto instituce běžně označovány jako ratingové agentury.

Protistrana také musí příslušnou národní centrální banku bez prodlení uvědomit o jakékoli úvěrové události, která je známa pouze protistraně, včetně zpoždění plateb navrženými dlužníky.

V zemích, kde existují mobilizované klientské dluhové nástroje kryté hypotékou, příslušná národní centrální banka navíc implementuje rámec hodnocení úvěrového rizika pro tento druh aktiva v souladu s obecným rámcem hodnocení úvěrového rizika. Takové rámce podléhají každoročnímu provádění monitorovacího procesu.

6.3.4.3 Interní systémy na bázi ratingů

Protistrana, která má v úmyslu k hodnocení úvěrové kvality dlužníků, emitentů nebo ručitelů způsobilých dluhových nástrojů využít interní systém na bázi ratingů, musí získat povolení domácí národní centrální banky. Za tímto účelem musí podat žádost spolu s následujícími dokumenty⁽⁸⁶⁾:

- a) kopií rozhodnutí příslušného orgánu bankovního dohledu v rámci Unie, které opravňuje protistranu k využívání jejího interního systému na bázi ratingů pro účely kapitálové přiměřenosti na konsolidovaném nebo individuálním základě, včetně veškerých specifických podmínek pro jeho využívání. Taková kopie není vyžadována, jsou-li tyto informace přímo poskytnuty příslušným orgánem dohledu příslušné národní centrální bance;
- b) informacemi o přístupu k přiřazování pravděpodobnosti selhání dlužníkům, včetně údajů o ratingových stupních a souvisejících ročních pravděpodobnostech selhání, které jsou k určování ratingových stupňů používány;
- c) kopií informací spadajících pod 3. pilíř (tržní disciplína), které protistrana musí pravidelně zveřejňovat v souladu s požadavky na tržní disciplínu podle 3. pilíře rámce Basel II a směrnice o kapitálové přiměřenosti;
- d) názvem a sídlem příslušného orgánu bankovního dohledu a externího auditora.

Žádost musí být za protistranu podepsána jejím výkonným ředitelem, finančním ředitelem nebo manažerem obdobného postavení, případně osobou oprávněnou podepisovat za jednu z těchto osob.

Výše uvedená ustanovení platí pro všechny protistrany bez ohledu na jejich postavení – mateřská společnost, dceřiná společnost nebo pobočka – a bez ohledu na to, zda povolení k využívání interního systému uděluje orgán dohledu v téže zemi (pro mateřskou společnost, případně pro pobočky) nebo orgán dohledu v domovské zemi mateřské společnosti (pro pobočky, případně pro dceřiné společnosti).

Pobočka nebo dceřiná společnost protistrany může využívat interní systém na bázi ratingů své mateřské společnosti, jestliže Eurosystem schválil využívání takového systému pro účely rámce hodnocení úvěrového rizika.

Protistrany využívající interní systém na bázi ratingů, jak je popsán výše, také podléhají monitorovacímu procesu Eurosystemu (viz oddíl 6.3.5). Kromě požadavků na informace vztahujících se k tomuto procesu musí protistrana každoročně (nebo podle požadavků příslušné národní centrální banky) poskytovat následující informace, pakliže nejsou příslušné národní centrální bance poskytnuty přímo příslušným orgánem dohledu:

- a) kopii nejaktuálnějšího hodnocení interního systému protistrany na bázi ratingů ze strany orgánu dohledu, pod který protistrana spadá, přeloženou do úředního jazyka domácí národní centrální banky;
- b) jakékoli změny interního systému protistrany na bázi ratingů, doporučené nebo vyžadované orgánem dohledu, společně s termínem, do kterého změny musí být zapracovány;
- c) výroční aktualizaci informací spadajících pod 3. pilíř (tržní disciplína), které protistrana musí pravidelně zveřejňovat v souladu s požadavky podle 3. pilíře rámce Basel II a směrnice o kapitálové přiměřenosti;
- d) informace o příslušném orgánu bankovního dohledu a externím auditorovi.

Tyto každoročně poskytované informace musí být za protistranu podepsány jejím výkonným ředitelem, finančním ředitelem nebo manažerem obdobného postavení, případně osobou oprávněnou podepisovat za jednu z těchto osob. Kopii těchto informací od Eurosystemu obdrží příslušný orgán dohledu a dle potřeby také externí auditor protistrany.

6.3.4.4 Ratingové nástroje třetích stran

Tento zdroj zahrnuje subjekty, které vyhodnocují úvěrovou kvalitu dlužníků zejména prostřednictvím kvantitativních modelů systematickým a mechanickým způsobem, přičemž se opírají mimo jiné o audit účetnictví, a jejichž hodnocení úvěrového rizika není určeno ke zveřejnění. Poskytovatel ratingového nástroje, který si přeje účastnit se rámce hodnocení úvěrového rizika, musí národní centrální bance země, ve které je zaregistrován, předložit žádost na základě vzoru poskytnutého Eurosystemem doplněnou o další podklady

⁽⁸⁶⁾ Je-li to nezbytné, uvedená dokumentace by měla být přeložena do úředního jazyka domácí národní centrální banky.

podle vzoru žádosti. Protistrany, které chtějí pro účely rámce hodnocení úvěrového rizika využít konkrétního poskytovatele ratingového nástroje, jenž není Eurosystémem přijat, musí národní centrální bance země, ve které jsou zaregistrovány, předložit žádost na základě vzoru poskytnutého Eurosystémem doplněnou o další podklady podle vzoru žádosti. O přijetí poskytovatele ratingového nástroje rozhoduje Eurosystém na základě hodnocení souladu s kritérii přijatelnosti stanovenými Eurosystémem ⁽⁸⁷⁾.

Protistrana také musí poskytovatele ratingového nástroje uvědomit o jakékoli úvěrové události, která je známá pouze protistraně, včetně zpoždění plateb navrženými dlužníky.

Poskytovatel ratingového nástroje, který se účastní rámce hodnocení úvěrového rizika, se musí podřídit monitorovacímu procesu Eurosystému ⁽⁸⁸⁾ (viz oddíl 6.3.5). Poskytovatel ratingového nástroje musí vytvořit a udržovat infrastrukturu nezbytnou k monitorování tzv. statického souboru. Sestavení a hodnocení statického souboru musí odpovídat obecným požadavkům na monitorování v rámci hodnocení úvěrového rizika. Poskytovatel ratingového nástroje musí přislíbit, že bude informovat Eurosystém o výsledcích hodnocení souboru ihned poté, co bude poskytovatelem ratingového nástroje provedeno. Poskytovatelé ratingových nástrojů proto musí vypracovat zprávu o výsledcích statického souboru ratingového nástroje. Musí přislíbit, že budou vést interní záznamy o statických souborech a podrobnostech o selhání po dobu pěti let.

6.3.5 Monitorování systémů hodnocení úvěrového rizika

Proces monitorování výsledků hodnocení úvěrového rizika se skládá z výročního srovnání dosažené míry selhání pro soubor všech způsobilých dlužníků (statický soubor) s prahem úvěrové kvality stanoveným Eurosystémem, který odpovídá referenční pravděpodobnosti selhání (PS). Jeho cílem je zajistit, aby výsledky hodnocení úvěrového rizika z jednotlivých systémů a zdrojů byly srovnatelné. Monitorování se provádí jeden rok po dni, kdy byl definován statický soubor.

První součástí procesu je každoroční sestavení statických souborů způsobilých dlužníků poskytovatelem systému hodnocení úvěrového rizika. Jedná se o soubory zahrnující všechny dlužníky z podnikového i veřejného sektoru, kteří v systému obdrželi hodnocení úvěrového rizika vyhovující jedné z těchto podmínek:

Statický soubor	Podmínka
Statický soubor pro stupně úvěrové kvality 1 a 2	$PS(i,t) (*) \leq 0,10 \%$
Statický soubor pro stupeň úvěrové kvality 3	$0,10 \% < PS(i,t) \leq 0,40 \%$

(*) $PS(i,t)$ označuje pravděpodobnost selhání, kterou systém hodnocení úvěrového rizika přiřadil dlužníkovi i v okamžiku t .

Všichni dlužníci, kteří na začátku období t splňují jednu z těchto podmínek, tvoří odpovídající statický soubor v okamžiku t . Na konci 12měsíčního období se vypočítá skutečná míra selhání pro statické soubory dlužníků v okamžiku t . Poskytovatel ratingového systému musí souhlasit s tím, že každoročně předloží Eurosystému počet způsobilých dlužníků v rámci statických souborů v okamžiku t a počet dlužníků ze statického souboru (t) , u nichž v následujícím 12měsíčním období došlo k selhání.

Skutečná míra selhání zaznamenaná pro statický soubor systému hodnocení úvěrového rizika v horizontu jednoho roku slouží jako vstupní údaj pro proces monitorování výsledků rámce hodnocení úvěrového rizika, který zahrnuje roční pravidlo a hodnocení za více období. V případě významné odchylky skutečné míry selhání pro statický soubor a prahu úvěrové kvality v ročním nebo víceletém období Eurosystém a poskytovatel ratingového systému analyzují příčiny této odchylky. Tento postup může vést k úpravě prahu úvěrové kvality používaného pro daný systém.

Eurosystém může rozhodnout, že dočasně nebo trvale vyloučí systém hodnocení úvěrového rizika v případech, kdy po více let nedochází ke zlepšení výsledků. Systém hodnocení úvěrového rizika dále bude vyloučen z rámce hodnocení úvěrového rizika v případě porušení jeho pravidel.

6.4 Opatření ke kontrole rizika

6.4.1 Všeobecné zásady

Opatření ke kontrole rizika se vztahují na podkladová aktiva pro úvěrové operace Eurosystému za účelem ochrany Eurosystému před riziky finanční ztráty, pokud by z důvodů nedodržení závazků protistranami musela být podkladová aktiva realizována. Opatření ke kontrole rizika, která má Eurosystém k dispozici, jsou popsána v rámečku 7.

⁽⁸⁷⁾ Kritéria přijatelnosti jsou zveřejněna na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu).

⁽⁸⁸⁾ Protistrana musí poskytovatele ratingového nástroje bez prodlení informovat o jakékoli úvěrové události, která by mohla naznačovat zhoršení úvěrové kvality.

Eurosystém uplatňuje specifická opatření ke kontrole rizika, a to v závislosti na druhu podkladových aktiv nabídnutých protistranou. ECB stanoví přiměřená opatření ke kontrole rizik pro obchodovatelná i neobchodovatelná aktiva. Opatření ke kontrole rizik jsou v zásadě harmonizována v rámci eurozóny⁽⁸⁹⁾ a měla by zajišťovat konzistentní, transparentní a rovné zacházení pro všechny druhy způsobilých aktiv v celé eurozóně.

Eurosystém si vyhrazuje právo využít dodatečná opatření ke kontrole rizika, je-li to nezbytné pro zajištění odpovídající ochrany Eurosystému před rizikem v souladu s článkem 18.1 statutu ESCB. Tato opatření ke kontrole rizika, která budou aplikována podle zásady konzistentního, transparentního a rovného zacházení, mohou být také využita na úrovni jednotlivých protistran, je-li to nezbytné k zajištění této ochrany.

RÁMEČEK 7

Opatření ke kontrole rizika

Eurosystém uplatňuje následující opatření ke kontrole rizika:

a) *Srážky při ocenění*

Při oceňování podkladových aktiv uplatňuje Eurosystém srážky při ocenění. To znamená, že hodnota podkladových aktiv se vypočítá jako tržní hodnota aktiva snížená o určité procento (srážka).

b) *Variační marže (oceňování podle tržní hodnoty)*

Eurosystém vyžaduje, aby se u reverzních transakcí na poskytnutí likvidity tržní hodnota podkladových aktiv po úpravě o příslušnou srážku zachovala po celou dobu trvání operace. To znamená, že pokud pravidelně měřená hodnota podkladových aktiv klesne pod určitou úroveň, vyzve národní centrální banka protistranu k dodání doplňujících aktiv nebo hotovosti (výzva k dodatkové úhradě). Podobně pokud tržní hodnota podkladových aktiv po přecenění určitou úroveň přesáhne, může protistrana nadbytečná aktiva nebo hotovost získat zpět. (Výpočty vztahující se k provádění výzvy k dodatkové úhradě jsou uvedeny v rámečku 8.)

c) *Omezení ve vztahu k používání nezajištěných dluhových nástrojů*

Eurosystém omezuje používání nezajištěných dluhových nástrojů tak, jak je uvedeno v oddíle 6.4.2.

Eurosystém také může kdykoli aplikovat následující opatření ke kontrole rizika, je-li to nezbytné pro zajištění odpovídající ochrany Eurosystému před rizikem v souladu s článkem 18.1 statutu ESCB:

d) *Počáteční marže*

Počáteční marže může Eurosystém uplatňovat při svých reverzních transakcích na poskytnutí likvidity. To znamená, že protistrany by musely poskytnout podkladová aktiva v hodnotě alespoň shodné s likviditou poskytnutou Eurosystémem zvýšenou o hodnotu počáteční marže.

e) *Omezení ve vztahu k emitentům/dlužníkům nebo ručitelům*

Eurosystém může kromě omezení, která se uplatňují při použití nezajištěných dluhových nástrojů, uplatnit dodatečná omezení týkající se angažovanosti vůči emitentům/dlužníkům nebo ručitelům. Taková omezení se také mohou týkat konkrétních protistran, zejména jestliže se zdá, že úvěrová kvalita protistrany vykazuje značnou korelaci s úvěrovou kvalitou protistranou předloženého zajištění.

f) *Uplatnění dodatečných srážek*

Eurosystém může uplatnit dodatečné srážky, je-li to nezbytné pro zajištění odpovídající ochrany Eurosystému před rizikem v souladu s článkem 18.1 statutu ESCB.

g) *Dodatečné záruky*

K přijetí některých aktiv může Eurosystém požadovat dodatečné záruky ze strany finančně zdravých subjektů.

⁽⁸⁹⁾ V důsledku provozních rozdílů mezi členskými státy mohou v oblasti opatření ke kontrole rizik přetrvávat určité odlišnosti. Například v souvislosti s postupy dodávání podkladových aktiv protistranami národním centrálním bankám (ve formě sdružení cenných papírů sloužících k zajištění a vázaných u národní centrální banky nebo jako dohody o zpětném odkupu založené na jednotlivých aktivech stanovených pro každou transakci) se mohou objevit mírné rozdíly v čase ocenění a v jiných provozních charakteristikách rámce pro kontrolu rizik. Dále se v případě neobchodovatelných aktiv může lišit přesnost oceňovacích technik, která se promítá do celkové výše srážek (viz oddíl 6.4.3).

h) *Vyloučení*

Eurosystém může některá aktiva vyloučit z používání ve svých operacích měnové politiky. Takové vyloučení se také může týkat konkrétních protistran, zejména jestliže se zdá, že úvěrová kvalita protistrany vykazuje značnou korelaci s úvěrovou kvalitou protistranou předloženého zajištění.

6.4.2 *Opatření ke kontrole rizika pro obchodovatelná aktiva*

Rámec kontroly rizika pro způsobilá obchodovatelná aktiva zahrnuje tyto hlavní prvky:

- a) Podle klasifikace emitenta a typu aktiva se způsobilá obchodovatelná aktiva zařadí do jedné z pěti kategorií vymezených podle likvidity. Toto rozdělení je popsáno v tabulce 6.
- b) Jednotlivé dluhové nástroje podléhají specifickým srážkám při ocenění. Srážky se uplatňují odečtením určitého procenta od tržní hodnoty podkladového aktiva. Srážky, které se uplatňují u dluhových nástrojů kategorií I až IV, se liší podle zbytkové splatnosti a kupónové struktury dluhového nástroje, jak je popsáno v tabulce 7 pro způsobilé obchodovatelné dluhové nástroje s pevným kupónem a s nulovým kupónem ⁽⁹⁰⁾.
- c) Eurosystém omezuje používání nezajištěných dluhových nástrojů vydaných úvěrovou institucí nebo jakýmkoli jiným subjektem, s nímž je úvěrová instituce v úzkém propojení ve smyslu oddílu 6.2.3. Tato aktiva může protistrana použít jako zajištění jen v rozsahu, ve kterém hodnota přiřazená Eurosystémem takovému zajištění po uplatnění srážek nepřesahuje 5 % celkové hodnoty zajištění poskytnutého touto protistranou po uplatnění srážek. Toto omezení neplatí v případě aktiv, za které ručí subjekt veřejného sektoru, který je oprávněn vybírat daně, nebo nepřesahuje-li hodnota aktiv po uplatnění srážek 50 milionů EUR. V případě fúze dvou či více emitentů takových aktiv nebo v případě vzniku úzkého propojení mezi nimi se tyto emitenti považují v souvislosti s uvedeným omezením za jednu skupinu emitentů jen po dobu jednoho roku od uskutečnění fúze či vzniku úzkého propojení.
- d) Na jednotlivé dluhové nástroje kategorie V je aplikována srážka ve výši 16 % bez ohledu na jejich splatnost či kupónovou strukturu.
- e) Na jednotlivé cenné papíry kryté aktivy, kryté bankovní dluhopisy (kryté bankovní dluhopisy typu Jumbo, tradiční kryté bankovní dluhopisy a ostatní kryté bankovní dluhopisy) a nezajištěné dluhové nástroje úvěrových institucí, které jsou teoreticky oceněny podle oddílu 6.5, se vztahuje dodatečná srážka při ocenění. Tato srážka je aplikována přímo na teoretické ocenění dluhového nástroje v podobě snížení ceny o 5 %.

Tabulka 6

Kategorie obchodovatelných aktiv podle likvidity ⁽¹⁾

Kategorie I	Kategorie II	Kategorie III	Kategorie IV	Kategorie V
Dluhové nástroje ústředních vlád	Dluhové nástroje místních a regionálních vlád	Tradiční kryté bankovní dluhopisy	Dluhové nástroje úvěrových institucí (nezajištěné)	Cenné papíry kryté aktivy
Dluhové nástroje vydané centrálními bankami ⁽²⁾	Kryté bankovní dluhopisy typu Jumbo ⁽³⁾	Dluhové nástroje vydané nefinančními podniky a jinými emitenty ⁽⁴⁾	Dluhové nástroje vydané finančními podniky vyjma úvěrových institucí (nezajištěné)	

⁽⁹⁰⁾ Úrovně srážek při ocenění uplatňované u dluhových nástrojů s pevným kupónem se uplatňují rovněž u dluhových nástrojů, jejichž kupón je vázán na změnu úvěrového hodnocení samotného emitenta, a dluhopisů vázaných na inflaci.

Kategorie I	Kategorie II	Kategorie III	Kategorie IV	Kategorie V
	Dluhové nástroje agentur ⁽⁴⁾	Ostatní kryté bankovní dluhopisy ⁽⁵⁾		
	Dluhové cenné papíry nadnárodních institucí			

⁽¹⁾ Kategorii likvidity obecně určuje klasifikace emitenta. Veškeré cenné papíry kryté aktivy se však zařazují do kategorie V, a to bez ohledu na klasifikaci emitenta. Kryté bankovní dluhopisy typu Jumbo patří do kategorie II, na rozdíl od tradičních krytých bankovních dluhopisů, ostatních krytých bankovních dluhopisů a ostatních dluhových nástrojů úvěrových institucí, které patří do kategorií III a IV.

⁽²⁾ Dluhové cenné papíry vydané ECB a dluhové nástroje vydané národními centrálními bankami před přijetím eura příslušným členským státem jsou zahrnuty do kategorie likvidity I.

⁽³⁾ Do kategorie krytých bankovních dluhopisů typu Jumbo patří pouze dluhové nástroje s objemem emise alespoň 1 mld. EUR, pro které nabídnou alespoň tři tvůrci trhu řádnou kupní a prodejní cenu.

⁽⁴⁾ Do kategorie likvidity II patří pouze obchodovatelná aktiva vydaná emitenty, kteří byli ECB označeny za agentury. Obchodovatelná aktiva vydaná jinými agenturami spadají do kategorie likvidity III nebo IV v závislosti na typu emitenta a typu aktiva.

⁽⁵⁾ Kryté bankovní dluhopisy jiné než ty vydané v souladu se SKIPCP, včetně strukturovaných krytých bankovních dluhopisů a krytých bankovních dluhopisů vydaných více emitenty, patří do kategorie III.

- f) Srážky při ocenění uplatňované u všech obchodovatelných dluhových nástrojů s inverzní proměnlivou sazbou zahrnutých do kategorií I až IV jsou shodné a jsou uvedeny v tabulce 8.
- g) U obchodovatelných dluhových nástrojů kategorie likvidity I až IV s kupóny s proměnlivou sazbou ⁽⁹¹⁾ se uplatňují srážky nabídnou na nástroje s pevným kupónem se zbytkovou splatností do jednoho roku v té kategorii likvidity a úvěrové kvality, do níž byl nástroj zařazen.
- h) Opatření ke kontrole rizika uplatňovaná u obchodovatelných dluhových nástrojů kategorie I až IV s více než jedním druhem kupónové platby se odvíjejí pouze od kupónových plateb v průběhu zbytkové životnosti nástroje. U takového nástroje se uplatní nejvyšší ze srážek při ocenění uplatňovaných na dluhové nástroje se stejnou zbytkovou splatností, při čemž jsou zohledněny kupónové platby jakéhokoli druhu, které se uskuteční v průběhu zbytkové životnosti nástroje.
- i) U operací na absorpci likvidity se neuplatňují žádné srážky při ocenění.
- j) V závislosti jak na právním systému, tak na vnitrostátním operačním systému umožňují národní centrální banky sdružování podkladových aktiv nebo vyžadují rezervaci aktiv využívaných při každé jednotlivé transakci. V systémech sdružování vytvoří protistrana pro centrální banku dostatečný soubor (pool) podkladových aktiv, který je k dispozici centrální bance na pokrytí souvisejících úvěrů poskytnutých centrální bankou, tj. jednotlivá aktiva nejsou vázána na specifické úvěrové operace. Naopak v systému rezervace je každá úvěrová operace vázána na jednotlivá určená aktiva.
- k) Podkladová aktiva podléhají dennímu přecenění. Národní centrální banky každý den vypočítávají požadovanou hodnotu podkladových aktiv, přičemž berou v úvahu změny výše nesplacených úvěrů, zásady pro oceňování uvedené v oddíle 6.5 a požadované srážky při ocenění.

Tabulka 7

Úrovně srážek při ocenění uplatňované u způsobilých obchodovatelných aktiv

Úvěrová kvalita	Zbytková splatnost (v letech)	Kategorie likvidity								
		Kategorie I		Kategorie II (*)		Kategorie III (*)		Kategorie IV (*)		Kategorie V (*)
		pevný kupón	nulový kupón	pevný kupón	nulový kupón	pevný kupón	nulový kupón	pevný kupón	nulový kupón	
Stupně 1 a 2 (AAA až A-) (**)	0–1	0,5	0,5	1,0	1,0	1,5	1,5	6,5	6,5	16
	1–3	1,5	1,5	2,5	2,5	3,0	3,0	8,5	9,0	

⁽⁹¹⁾ Kupónová platba se považuje za platbu při proměnlivé sazbě, pokud je kupón vázán na referenční úrokovou sazbu a pokud se další nastavení kupónu uskuteční do jednoho roku. Kupónové platby se lhůtou nastavení delší než jeden rok se považují za platby při pevné sazbě a příslušnou splatností pro účely srážky je zbytková splatnost dluhového nástroje.

Úvěrová kvalita	Zbytková splatnost (v letech)	Kategorie likvidity								Kategorie V (*)
		Kategorie I		Kategorie II (*)		Kategorie III (*)		Kategorie IV (*)		
		pevný kupón	nulový kupón	pevný kupón	nulový kupón	pevný kupón	nulový kupón	pevný kupón	nulový kupón	
	3–5	2,5	3,0	3,5	4,0	5,0	5,5	11,0	11,5	
	5–7	3,0	3,5	4,5	5,0	6,5	7,5	12,5	13,5	
	7–10	4,0	4,5	5,5	6,5	8,5	9,5	14,0	15,5	
	> 10	5,5	8,5	7,5	12,0	11,0	16,5	17,0	22,5	
Stupeň 3 (BBB + až BBB-) (**)	0–1	5,5	5,5	6,0	6,0	8,0	8,0	15,0	15,0	Nezpůsobilé
	1–3	6,5	6,5	10,5	11,5	18,0	19,5	27,5	29,5	
	3–5	7,5	8,0	15,5	17,0	25,5	28,0	36,5	39,5	
	5–7	8,0	8,5	18,0	20,5	28,0	31,5	38,5	43,0	
	7–10	9,0	9,5	19,5	22,5	29,0	33,5	39,0	44,5	
	> 10	10,5	13,5	20,0	29,0	29,5	38,0	39,5	46,0	

(*) Na jednotlivé cenné papíry kryté aktivy, kryté bankovní dluhopisy (kryté bankovní dluhopisy typu Jumbo, tradiční kryté bankovní dluhopisy a ostatní kryté bankovní dluhopisy) a nekryté bankovní dluhopisy, které jsou teoreticky oceněny podle oddílu 6.5, se vztahuje dodatečná srážka při ocenění. Tato srážka je aplikována přímo na teoretické ocenění dluhového nástroje v podobě snížení ceny o 5 %.

(**) Rating podle harmonizované ratingové stupnice Eurosystemu zveřejněné na internetových stránkách ECB www.ecb.europa.eu.

Tabulka 8

Úrovně srážek při ocenění uplatňované u způsobilých obchodovatelných dluhových nástrojů kategorie I až IV s inverzní proměnlivou sazbou

Úvěrová kvalita	Zbytková splatnost (v letech)	Kupón s inverzní proměnlivou sazbou
Stupně 1 a 2 (AAA až A-)	0–1	7,5
	1–3	11,5
	3–5	16,0
	5–7	19,5
	7–10	22,5
	> 10	28,0
Stupeň 3 (BBB + až BBB-)	0–1	21,0
	1–3	46,5
	3–5	63,5
	5–7	68,0
	7–10	69,0
	> 10	69,5

- l) Pokud podkladová aktiva po ocenění nesplňují požadavky vypočtené pro daný den, dojde k symetrické výzvě k dodatkové úhradě. Za účelem snížení četnosti výzev k dodatkové úhradě mohou národní centrální banky uplatnit aktivační bod. V takovém případě činí tento aktivační bod 0,5 % z objemu poskytnuté likvidity. V závislosti na právním systému mohou národní centrální banky požadovat, aby byly výzvy k dodatkové úhradě plněny buď dodáním doplňujících aktiv, nebo úhradou v hotovosti. Toto znamená, že pokud tržní hodnota podkladových aktiv klesne pod spodní aktivační bod, musí protistrany dodat doplňující aktiva (nebo hotovost). Podobně pokud by tržní hodnota podkladových aktiv po jejich přecenění měla přesáhnout horní aktivační bod, vrátily by národní centrální banky nadbytečná aktiva (nebo hotovost) protistraně (viz rámeček 8).
- m) V systémech sdružování mohou protistrany denně nahrazovat podkladová aktiva.
- n) V systémech rezervace může být nahrazení podkladových aktiv povoleno národními centrálními bankami.
- o) ECB se může kdykoliv rozhodnout vyloučit jednotlivé dluhové nástroje ze zveřejňovaného seznamu způsobilých obchodovatelných aktiv ⁽⁹²⁾.

RÁMEČEK 8

Výpočet pro výzvu k dodatkové úhradě

Celková částka způsobilých aktiv J (při $j = 1$ až J ; hodnota $C_{j,t}$ v čase t), kterou musí protistrana poskytnout pro soubor operací na poskytnutí likvidity I (pro $i = 1$ až I ; objem $L_{i,t}$ v čase t) se stanoví pomocí tohoto vzorce:

$$\sum_{i=1}^I L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t} \quad (1)$$

kde:

h_j je srážka při ocenění pro způsobilé aktivum j .

Nechť τ označuje časové rozmezí mezi přeceněními. Základ pro výzvu k dodatkové úhradě v čase $t + \tau$ se rovná:

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t+\tau} \quad (2)$$

V závislosti na provozních charakteristikách systémů správy zajištění národních centrálních bank mohou národní centrální banky při výpočtu základu výzvy k dodatkové úhradě také zohlednit naběhlý úrok z likvidity poskytnuté při dosud neukončených operacích.

Výzvy k dodatkové úhradě se uskuteční pouze tehdy, pokud základ výzvy přesáhne úroveň určitého aktivačního bodu.

Nechť $k = 0,5\%$ označuje aktivační bod. V systému rezervace ($I = 1$) se výzva k dodatkové úhradě uskuteční v okamžiku, kdy:

$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$ (protistrana zaplatí výzvu k dodatkové úhradě národní centrální bance); nebo

$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$ (národní centrální banka zaplatí výzvu k dodatkové úhradě protistraně).

V systému sdružování musí protistrana přinést více aktiv do souboru, pokud:

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}$$

Naproti tomu výši vnitrodenního úvěru (IDC), který má v systému sdružování protistrana k dispozici, lze vyjádřit takto:

$$IDC = -M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} \quad (\text{pro kladné hodnoty})$$

Při systémech rezervace i sdružování výzvy k dodatkové úhradě zajišťují, že vztah vyjádřený v rovnici (1) je znovu obnoven.

6.4.3 Opatření ke kontrole rizika pro neobchodovatelná aktiva

6.4.3.1 Úvěrové pohledávky

Rámec kontroly rizika pro způsobilé úvěrové pohledávky zahrnuje tyto hlavní prvky:

- a) Jednotlivé úvěrové pohledávky podléhají specifickým srážkám při ocenění. Srážky se liší podle zbytkové splatnosti, typu úrokových plateb (pevné nebo proměnlivé), kategorie úvěrové kvality a metodiky oceňování uplatňované národní centrální bankou (viz oddíl 6.5), jak je popsáno v tabulce 9 ⁽⁹³⁾.

⁽⁹²⁾ Jestliže je v okamžiku vyloučení ze seznamu způsobilých obchodovatelných aktiv dluhový nástroj využíván při úvěrové operaci Eurosystému, musí být co nejdříve stažen.

⁽⁹³⁾ Srážky při ocenění uplatňované u úvěrových pohledávek s úrokovými platbami při pevné sazbě se rovněž uplatní na úvěrové pohledávky, jejichž úrokové platby jsou vázány na míru inflace.

- b) U úvěrových pohledávek s proměnlivými úrokovými platbami se uplatňují srážky uplatňované na úvěrové pohledávky s pevnými úrokovými platbami se zbytkovou splatností do jednoho roku, které mají stejnou úvěrovou kvalitu a uplatňuje se u nich stejná metodika oceňování (ocenění na základě teoretické ceny přiřazené národní centrální bankou nebo na základě zůstatku přiřazeného národní centrální bankou). Úroková platba se považuje za platbu při proměnlivé sazbě, pokud je vázána na referenční úrokovou sazbu a pokud se další nastavení platby uskuteční do jednoho roku. Úrokové platby se lhůtou nastavení delší než jeden rok se považují za platby při pevné sazbě a příslušnou splatností pro účely srážky je zbytková splatnost úvěrové pohledávky.
- c) Opatření ke kontrole rizika uplatňovaná u úvěrové pohledávky s více než jedním druhem úrokové platby se odvíjejí pouze od úrokových plateb v průběhu zbytkové životnosti úvěrové pohledávky. Používá-li se během zbytkové životnosti úvěrové pohledávky více než jeden typ úrokové platby, zbývající úrokové platby se považují za platby s pevnou sazbou a příslušnou splatností pro účely srážky je zbytková splatnost úvěrové pohledávky.
- d) Národní centrální banky případně uplatňují stejný aktivační bod k provádění výzev k dodatečné úhradě pro obchodovatelná a neobchodovatelná aktiva.

Tabulka 9

Úrovně srážek při ocenění uplatňované u úvěrových pohledávek s úrokovými platbami při pevné sazbě

Úvěrová kvalita	Zbytková splatnost (v letech)	Metodika oceňování	
		Pevná úroková platba a ocenění na základě teoretické ceny přiřazené národní centrální bankou	Pevná úroková platba a ocenění na základě zůstatku přiřazeného národní centrální bankou
Stupně 1 a 2 (AAA až A-)	0–1	8,0	10,0
	1–3	11,5	17,5
	3–5	15,0	24,0
	5–7	17,0	29,0
	7–10	18,5	34,5
	> 10	20,5	44,5
Stupeň 3 (BBB + až BBB-)	0–1	15,5	17,5
	1–3	28,0	34,0
	3–5	37,0	46,0
	5–7	39,0	51,0
	7–10	39,5	55,5
	> 10	40,5	64,5

6.4.3.2 Neobchodovatelné klientské dluhové nástroje kryté hypotékou

Neobchodovatelné klientské dluhové nástroje kryté hypotékou podléhají srážce při ocenění ve výši 24 %.

6.4.3.3 Termínované vklady

Termínované vklady nepodléhají žádným srážkám při ocenění.

6.5 Zásady oceňování podkladových aktiv

Při určování hodnoty podkladových aktiv použitých při reverzních transakcích uplatňuje Eurosystem tyto zásady:

6.5.1 Obchodovatelná aktiva

- a) Pro každé způsobilé obchodovatelné aktivum stanoví Eurosystem nejrepresentativnější zdroj ceny k použití pro výpočet tržní hodnoty.
- b) Hodnota obchodovatelného aktiva se vypočítá na základě nejrepresentativnější ceny obchodního dne, který předchází dni oceňování. Pokud je kotována více než jedna cena, použije se cena nejnižší (zpravidla cena, kterou nabízí kupující). Pokud pro dané aktivum neexistuje reprezentativní cena obchodního dne, který předchází dni oceňování, použije se poslední obchodovaná cena. Je-li získaná referenční cena starší než pět dnů nebo nezměnila-li se po více než pět dnů, Eurosystem určí teoretickou cenu.

- c) Tržní hodnota nebo teoretická cena dluhového nástroje se vypočítá včetně naběhlého úroku.
- d) V závislosti na rozdílech ve vnitrostátních právních systémech a provozních metodách se zacházení s příjmovými toky (např. kupónovými platbami), které připadají na aktivum přijaté v průběhu trvání reverzní transakce, může mezi jednotlivými národními centrálními bankami lišit. Pokud je příjmový tok převeden na protistranu, národní centrální banky zajistí, aby příslušné operace byly i nadále plně pokryty dostatečným objemem podkladových aktiv dříve, než dojde k převodu příjmu. Národní centrální banky se snaží zajistit, aby byl ekonomický dopad zacházení s příjmovými toky rovnocenný situaci, při které je příjem na protistranu převeden v den platby ⁽⁹⁴⁾.

6.5.2 Neobchodovatelná aktiva

Neobchodovatelným aktivům je přiřazena hodnota odpovídající buď jejich teoretické ceně, nebo jejich zůstatku.

Jestliže národní centrální banka zvolí ocenění podle zůstatku, neobchodovatelná aktiva mohou podléhat vyšším srážkám (viz oddíl 6.4.3).

6.6 Přeshraniční využití způsobilých aktiv

Protistrany Eurosystemu mohou způsobilá aktiva využívat na přeshraničním základě, tj. mohou získávat prostředky od národní centrální banky členského státu, ve kterém jsou usazeny, využitím aktiv, která se nacházejí v jiném členském státě. Podkladová aktiva musí být využitelná na přeshraničním základě v celé eurozóně při provádění všech druhů operací, ve kterých Eurosystem poskytuje likviditu proti způsobilým aktivům.

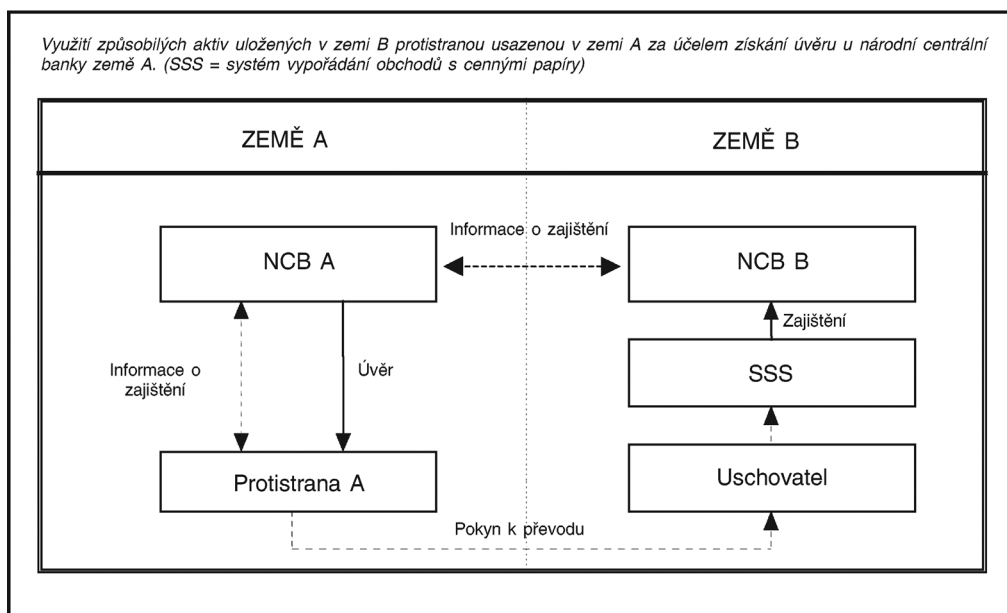
Národní centrální banky (a ECB) vyvinuly mechanismus k zajištění toho, že všechna způsobilá aktiva vydaná či uložená v eurozóně mohou být využívána na přeshraničním základě. Jedná se o model korespondentské centrální banky (MKCB), na základě kterého národní centrální banky vůči sobě navzájem (a vůči ECB) vystupují jako uschovatelé („korespondenti“) ve vztahu k aktivům přijímaným do jejich místních depozitních nebo zúčtovacích systémů. Pro neobchodovatelná aktiva, například úvěrové pohledávky a klientské dluhové nástroje kryté hypotékou, která nemohou být převedena prostřednictvím systému vypořádání obchodů s cennými papíry, lze využít specifická řešení ⁽⁹⁵⁾. MKCB může být využit k zajištění všech typů úvěrových operací Eurosystemu. Mimo MKCB je k přeshraničnímu převodu cenných papírů možné využít i způsobilá spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry ⁽⁹⁶⁾.

6.6.1 Model korespondentské centrální banky

Model korespondentské centrální banky je zobrazen v grafu 3.

Graf 3

Model korespondentské centrální banky

⁽⁹⁴⁾ Národní centrální banky mohou rozhodnout o tom, že nebudou jako podkladová aktiva pro reverzní transakce přijímat dluhové nástroje s příjmovým tokem (např. kupónovou platbou), které spadají do období do dne splatnosti operace měnové politiky (viz oddíl 6.2.3).

⁽⁹⁵⁾ Podrobnější vysvětlení viz brožura s názvem „Correspondent Central Banking Model (CCBM) procedures for Eurosystem Counterparties“, která je k dispozici na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu).

⁽⁹⁶⁾ Způsobilá aktiva mohou být využita prostřednictvím účtu centrální banky v systému vypořádání obchodů s cennými papíry nacházejícího se v jiné zemi, než ve které se nachází příslušná centrální banka, pokud Eurosystem využití takového účtu schválil. Od roku 1999 má De Nederlandsche Bank oprávnění používat svůj účet u Euroclear Belgium k vypořádání zajištěných transakcí s euroobligacemi emitovanými v tomto mezinárodním centrálním depozitáři cenných papírů. Central Bank of Ireland je od srpna roku 2000 oprávněna otevřít takovýto účet u Euroclear. Tento účet může být využíván pro všechna způsobilá aktiva držená v Euroclear, tj. včetně způsobilých aktiv převedených do Euroclear prostřednictvím způsobilých spojení.

Všechny národní centrální banky si vzájemně vedou účty cenných papírů pro účely přeshraničního využití způsobilých aktiv. Přesný postup MKCB závisí na tom, zda jsou způsobilá aktiva rezervována pro každou jednotlivou transakci nebo držena v souboru podkladových aktiv⁽⁹⁷⁾.

- a) V systému rezervace platí, že jakmile národní centrální banka členského státu, ve kterém je protistrana usazena (tj. „domácí centrální banka“) přijme žádost protistrany o úvěr, vydá protistrana (případně prostřednictvím svého uschovatele) systému vypořádání obchodů s cennými papíry v zemi, ve které jsou držena její obchodovatelná aktiva, pokyn k jejich převodu do centrální banky této země na účet domácí centrální banky. Jakmile je domácí centrální banka korespondentskou centrální bankou informována o tom, že zajištění obdržela, převede na protistranu příslušné prostředky. Centrální banky prostředky neposkytnou, dokud si nejsou jisté, že korespondentská centrální banka obdržela obchodovatelná aktiva protistrany. Pokud je nezbytné dodržet lhůtu pro vypořádání, mohou mít protistrany možnost předem uložit aktiva u korespondentské centrální banky na účet své domácí centrální banky s využitím postupů MKCB;
- b) V systému sdružování platí, že protistrana je kdykoli schopná poskytnout korespondentské centrální bance obchodovatelná aktiva na účet domácí centrální banky. Jakmile je domácí centrální banka korespondentskou centrální bankou informována o tom, že obdržela obchodovatelná aktiva, připsá tato obchodovatelná aktiva na sdružený účet protistrany.

Pro neobchodovatelná aktiva, tj. úvěrové pohledávky a klientské dluhové nástroje kryté hypotékou, byly vypracovány zvláštní postupy pro přeshraniční využití⁽⁹⁸⁾. Jsou-li v přeshraničním kontextu využity úvěrové pohledávky, aplikuje se varianta MKCB založená na převodu vlastnictví, cesi nebo zástavě ve prospěch domácí centrální banky, nebo břemenu ve prospěch korespondentské centrální banky, která jedná jako zástupce domácí centrální banky. Jiná ad hoc varianta na základě břemene ve prospěch korespondentské centrální banky, která jedná jako zástupce domácí centrální banky, byla implementována k umožnění přeshraničního využití klientských dluhových nástrojů krytých hypotékou.

MKCB je protistranám k dispozici (pro obchodovatelná i neobchodovatelná aktiva) každý obchodní den Euro-systému od 9.00 do 16.00 hodin času ECB (SEČ). Protistrana, která si přeje využít MKCB, musí národní centrální banku, od níž si přeje získat úvěr, tj. svoji domácí centrální banku, uvědomit nejpozději do 16:00 hodin času ECB (SEČ). Protistrana musí dále zajistit, aby zajištění pro operace měnové politiky bylo na účet korespondentské centrální banky dodáno nejpozději v 16.45 hodin času ECB (SEČ). Pokyny nebo dodání, jež tuto lhůtu nedodrží, budou zohledněny pouze pro úvěry poskytované následující obchodní den. Pokud protistrany již dopředu předvídají, že budou později v průběhu dne potřebovat využít MKCB, měly by, pokud je to možné, dodat aktiva předem. Za výjimečných okolností nebo pokud to vyžadují účely měnové politiky, může ECB rozhodnout o prodloužení času uzavření MKCB až do uzavření systému TARGET2.

6.6.2 Spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry

Kromě MKCB je k přeshraničním převodům obchodovatelných aktiv možné využít také způsobilá spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry Unie.

Přímé nebo zprostředkované spojení mezi dvěma systémy vypořádání obchodů s cennými papíry umožňuje účastníkovi jednoho systému vypořádání obchodů s cennými papíry držet cenné papíry vydané v jiném systému vypořádání obchodů s cennými papíry, aniž by byl účastníkem tohoto druhého systému vypořádání obchodů s cennými papíry⁽⁹⁹⁾. Ještě před tím, než je možné tato spojení využít k převodu zajištění pro úvěrové operace Eurosystemu, musí být hodnoceny a schváleny podle standardů pro využívání systémů vypořádání obchodů s cennými papíry Unie⁽¹⁰⁰⁾,⁽¹⁰¹⁾.

Z pohledu Eurosystemu plní MKCB i spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry Unie stejnou roli, která spočívá tom, že protistranám umožňuje využívat zajištění na přeshraničním základě, tj. oba umožňují protistranám využít zajištění k získání úvěru od své domácí centrální banky, a to i pokud bylo toto zajištění vydáno v systému vypořádání obchodů s cennými papíry jiné země. MKCB i spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry tuto funkci plní rozdílnými způsoby. V případě MKCB vzniká přeshraniční vztah mezi národními centrálními bankami. Ty vůči sobě navzájem vystupují jako uschovatelé. Při využití spojení vzniká přeshraniční vztah mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry. Ty u sebe navzájem otevírají

⁽⁹⁷⁾ Podrobnější vysvětlení viz brožura s názvem „Correspondent Central Banking Model (CCBM) procedures for Eurosystem Counterparties“, která je k dispozici na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu).

⁽⁹⁸⁾ Podrobnější vysvětlení viz brožura s názvem „Correspondent Central Banking Model (CCBM) procedures for Eurosystem Counterparties“, která je k dispozici na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu).

⁽⁹⁹⁾ Spojení mezi dvěma systémy vypořádání obchodů s cennými papíry se skládá ze sady postupů a mechanismů pro přeshraniční převod cenných papírů prostřednictvím procesu zaknihování. Spojení má podobu souhrnného společného účtu otevřeného systémem vypořádání obchodů s cennými papíry (systém investora) u jiného systému vypořádání obchodů s cennými papíry (systém emitenta). Přímé spojení znamená, že mezi těmito dvěma systémy nestojí žádný prostředník. K přeshraničním převodům cenných papírů Eurosystemu je možné využít také zprostředkované spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry. Zprostředkované spojení je smluvní a technický mechanismus, který umožňuje dvěma systémům, které spolu nejsou přímo spojeny, výměnu transakcí s cennými papíry či převodů prostřednictvím třetího systému, který plní funkci prostředníka.

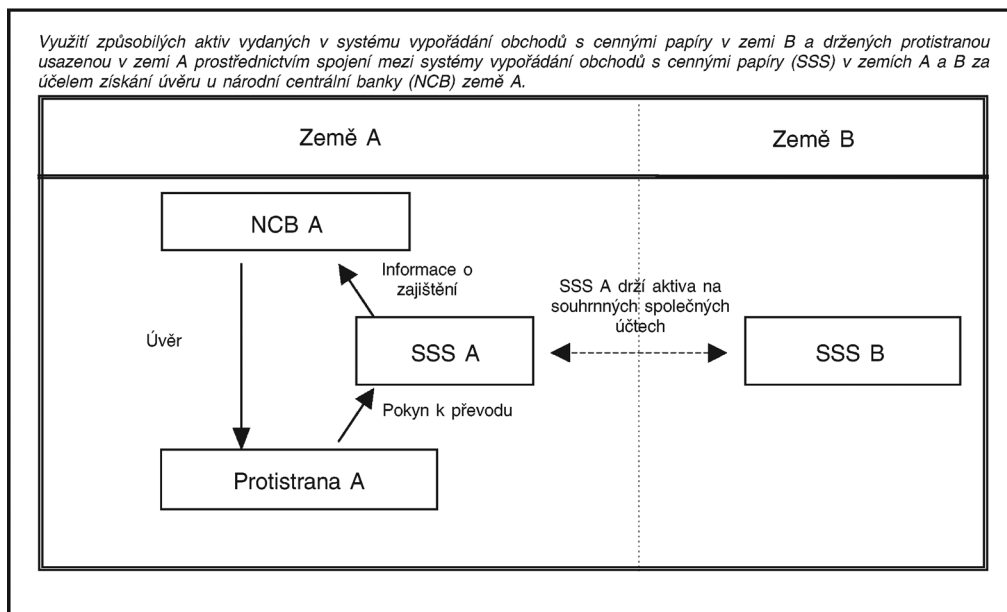
⁽¹⁰⁰⁾ Aktualizovaný seznam způsobilých spojení lze najít na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu).

⁽¹⁰¹⁾ Viz publikace s názvem „Normy pro použití systémů vypořádání obchodů s cennými papíry Evropské unie při úvěrových operacích ESCB“, Evropský měnový institut, leden 1998, na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu).

souhrnné společné účty. Aktiva uložená u korespondentské centrální banky mohou být využita pouze k zajištění úvěrových operací Eurosystemu. Aktiva držená prostřednictvím spojení mohou být využita jak pro úvěrové operace Eurosystemu, tak pro jiné účely, které si protistrana zvolí. Při využití spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry drží protistrany aktiva na svých vlastních účtech ve svých domácích systémech vypořádání obchodů s cennými papíry a nepotřebují uschovatele.

Graf 4

Spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry

6.7 Přijetí zajištění denominovaného v jiné měně než euro v nouzových případech

V určitých případech může Rada guvernérů rozhodnout, že za způsobilé zajištění přijme určité obchodovatelné dluhové nástroje vydané jednou nebo více ústředními vládami zemí G10 mimo eurozónu v jejich domácí měně. Po takovém rozhodnutí budou upřesněna příslušná kritéria a protistranám musejí být oznámeny také postupy pro výběr a mobilizaci zahraničního zajištění včetně zdrojů a zásad ocenění, opatření ke kontrole rizika a postupů vypořádání.

Bez ohledu na ustanovení oddílu 6.2.1 mohou být taková aktiva uložena/registrována (vydána), držena a vypořádána mimo země EHP a podle výše uvedeného mohou znít na jiné měny než euro. Veškerá taková aktiva používaná některou z protistran musí být v jejím vlastnictví.

Protistrany, které jsou pobočkami úvěrových institucí zaregistrovaných mimo země EHP nebo Švýcarska, nemohou taková aktiva jako zajištění používat.

KAPITOLA 7

MINIMÁLNÍ REZERVY ⁽¹⁰²⁾

7.1 Všeobecné úvahy

ECB vyžaduje, aby v rámci systému minimálních rezerv Eurosystemu držely úvěrové instituce na účtech u národních centrálních bank minimální rezervy. Právní rámec tohoto systému je stanoven článkem 19 statutu ESCB, nařízením (ES) č. 2531/98 a nařízením ECB/2003/9. Používání nařízení ECB/2003/9 zajišťuje, aby podmínky systému minimálních rezerv Eurosystemu byly v celé eurozóně jednotné.

Výše minimálních rezerv, které by měla každá instituce držet, je určována ve vztahu k jejímu základu pro stanovení minimálních rezerv. Systém minimálních rezerv Eurosystemu umožňuje, aby protistrany využily průměrovacích opatření, což znamená, že dodržování povinnosti minimálních rezerv je určováno na základě průměru denních konečných zůstatků na účtech minimálních rezerv protistran v průběhu udržovacího období. Držení požadovaných rezerv institucí se úročí sazbou hlavních refinančních operací Eurosystemu.

Systém minimálních rezerv Eurosystemu primárně sleduje tyto měnové funkce:

⁽¹⁰²⁾ Obsah této kapitoly je uváděn pouze pro informativní účely.

a) stabilizaci úrokových sazeb na peněžním trhu

Přůměrovací opatření systému minimálních rezerv Eurosystemu si klade za cíl přispět ke stabilizaci úrokových sazeb na peněžním trhu tím, že poskytuje institucím pobídku ke zmírnění dopadů dočasných výkyvů likvidity.

b) vytvoření nebo rozšíření strukturálního nedostatku likvidity

Systém minimálních rezerv Eurosystemu přispívá k vytvoření nebo rozšíření strukturálního nedostatku likvidity. To může být užitečné za účelem zlepšení schopnosti Eurosystemu účelně operovat jako dodavatel likvidity.

Při uplatňování minimálních rezerv je ECB povinna jednat v souladu s cíli Eurosystemu tak, jak jsou definovány v článku 127 Smlouvy a článku 2 statutu ESCB, což mimo jiné znamená i v souladu se zásadou nevyvolávání významného nežádoucího přemísťování nebo převádění vkladů.

7.2 Instituce s povinností minimálních rezerv

Podle článku 19.1 statutu ESCB požaduje ECB po úvěrových institucích usazených v členských státech, aby držely minimální rezervy. To znamená, že systému minimálních rezerv Eurosystemu podléhají rovněž pobočky zřízené v eurozóně úvěrovými institucemi, které nejsou v eurozóně zaregistrovány. Pobočky úvěrových institucí zaregistrovaných v eurozóně, usazené mimo eurozónu, však tomuto systému nepodléhají.

Instituce jsou automaticky zproštěny povinnosti minimálních rezerv od začátku udržovacího období, ve kterém jim bylo odebráno povolení, nebo se ho vzdaly nebo ve kterém proti nim bylo soudním orgánem nebo jiným příslušným orgánem členského státu zahájeno likvidační řízení. Podle nařízení (ES) č. 2531/98 a nařízení ECB/2003/9 může ECB na základě rovného zacházení zprostit povinnosti v rámci systému minimálních rezerv Eurosystemu rovněž instituce, na které se vztahují reorganizační opatření nebo vůči kterým Unie podle článku 75 Smlouvy nebo členský stát zavedly opatření spočívající ve zmrazení peněžních prostředků či jiná opatření, která omezují používání jejich peněžních prostředků, nebo instituce, kterým byl na základě rozhodnutí Rady guvernérů ECB pozastaven nebo znemožněn přístup k operacím na volném trhu či stálým facilitám Eurosystemu, anebo v případě kdy by uložení povinnosti minimálních rezerv těmto konkrétním institucím nebylo dosaženo cílů systému minimálních rezerv Eurosystemu. Jestliže její rozhodnutí o jakémkoli takovém zproštění je založeno na cílech systému minimálních rezerv Eurosystemu, ECB bere v úvahu jedno či více z těchto kritérií:

- a) instituce má oprávnění vykonávat výhradně zvláštní funkce;
- b) instituce nesmí vykonávat aktivní bankovní funkce v hospodářské soutěži s ostatními úvěrovými institucemi, nebo
- c) instituce má zákonnou povinnost mít všechny své vklady účelově vázány pro regionální nebo mezinárodní rozvojovou pomoc.

ECB sestavuje a vede seznam institucí, které podléhají povinnosti minimálních rezerv Eurosystemu. ECB také zveřejňuje seznam institucí, které byly zproštěny povinností v rámci tohoto systému z jiných důvodů, než že se na ně vztahují reorganizační opatření, zmrazení prostředků či jiná opatření přijatá Uníí podle článku 75 Smlouvy nebo členským státem, která omezují používání jejich prostředků, nebo že jim byl na základě rozhodnutí Rady guvernérů ECB pozastaven nebo znemožněn přístup k operacím na volném trhu či stálým facilitám Eurosystemu⁽¹⁰³⁾. Na tyto seznamy se protistrany mohou spoléhat při zjišťování toho, zda mají závazky vůči jiné instituci, která je sama povinna držet minimální rezervy. Tyto seznamy, které jsou zveřejňovány každý kalendářní měsíc v poslední obchodní den Eurosystemu po skončení pracovní doby, jsou platné pro výpočet základu pro stanovení minimálních rezerv pro udržovací období počínající ve druhém kalendářním měsíci následujícím po daném měsíci. Seznam zveřejněný na konci února tak například bude platný pro výpočet základu pro stanovení minimálních rezerv pro udržovací období začínající v dubnu.

7.3 Určování minimálních rezerv

7.3.1 Základ pro stanovení minimálních rezerv a sazby minimálních rezerv

Základ pro stanovení minimálních rezerv instituce je definován ve vztahu k položkám její rozvahy. Údaje rozvahy se oznamují národním centrálním bankám v rámci zpravodajského systému pro měnovou a bankovní statistiku ECB (viz oddíl 7.5)⁽¹⁰⁴⁾. Pro instituce podléhající plně oznamovací povinnosti slouží údaje rozvahy k určení základu pro stanovení minimálních rezerv pro udržovací období počínající ve druhém

⁽¹⁰³⁾ Seznamy jsou veřejnosti přístupné na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu).

⁽¹⁰⁴⁾ Zpravodajský systém pro měnovou a bankovní statistiku ECB je uveden v dodatku 4.

kalendářním měsíci následujícím po daném měsíci. Základ pro stanovení minimálních rezerv vypočtený podle rozvahy ke konci února se tak například použije k výpočtu povinnosti minimálních rezerv, kterou budou protistrany muset plnit v udržovacím období počínajícím v dubnu.

Zpravodajský systém pro měnovou a bankovní statistiku ECB zahrnuje možnost zbavit malé instituce části jejich oznamovacího břemene. Instituce, na které se toto opatření vztahuje, oznamují pouze omezený soubor údajů rozvahy, a to na čtvrtletním základě (jako údaje ke konci čtvrtletí) a s delší lhůtou pro oznamování, než jaká byla určena pro větší instituce. Pro tyto instituce platí, že údaje rozvahy oznamované za konkrétní čtvrtletí se používají se zpožděním dvou měsíců k určení základu pro stanovení minimálních rezerv pro následující tři udržovací období. Rozvaha ke konci prvního čtvrtletí (března) se tak použije k výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv pro udržovací období počínající v červnu, červenci a srpnu.

Podle nařízení (ES) č. 2531/98 je ECB oprávněna do základu pro stanovení minimálních rezerv institucí zahrnout závazky vyplývající z přijetí finančních prostředků společně se závazky vyplývajících z podrozvahových položek. V systému minimálních rezerv Eurosystému se do základu pro stanovení minimálních rezerv skutečně zahrnují pouze kategorie závazků „vklady“ a „emitované dluhové cenné papíry“ (viz rámeček 9).

Závazky vůči jiným institucím zahrnutým do seznamu institucí podléhajících systému minimálních rezerv Eurosystému a závazky vůči ECB a zúčastněným národním centrálním bankám se do základu pro stanovení minimálních rezerv nezahrnují. V tomto ohledu musí být pro kategorii závazků „emitované dluhové cenné papíry“ emitent schopen prokázat skutečný objem těchto nástrojů držených jinými institucemi podléhajícími systému minimálních rezerv Eurosystému, aby byl oprávněn si je odečíst od základu pro stanovení minimálních rezerv. Pokud není možné takovýto důkaz předložit, může emitent na tuto rozvahovou položku uplatnit standardní odpočty ve stanovené procentní výši ⁽¹⁰⁵⁾.

Sazby minimálních rezerv jsou určeny ECB a podléhají omezením stanoveným v nařízení (ES) č. 2531/98. Na většinu položek začleněných do základu pro stanovení minimálních rezerv uplatňuje ECB jednotnou nenulovou sazbu minimálních rezerv. Tato sazba minimálních rezerv je stanovena v nařízení ECB/2003/9. ECB stanovuje nulovou sazbu minimálních rezerv pro tyto kategorie závazků: „vklady s dohodnutou splatností delší než dva roky“, „vklady s výpovědní lhůtou delší než dva roky“, „repo obchody“, a „dluhové cenné papíry s původní splatností delší než dva roky“ (viz rámeček 9). ECB může sazbu minimálních rezerv kdykoli změnit. Změny sazeb minimálních rezerv zveřejňuje ECB před prvním udržovacím obdobím, na které se tato změna vztahuje.

7.3.2 Výpočet povinnosti minimálních rezerv

Povinnost minimálních rezerv každé jednotlivé instituce se vypočte uplatněním sazeb minimálních rezerv pro dané kategorie závazků na objem způsobilých závazků.

Každá instituce odečte od výše svých povinných minimálních rezerv odpočitatelnou položku ve výši EUR 100 000 v každém členské státě, ve kterém má organizační složku. Poskytnutím této odpočitatelné položky nejsou dotčeny právní závazky institucí podléhajících systému minimálních rezerv Eurosystému ⁽¹⁰⁶⁾.

Povinnost minimálních rezerv pro každé udržovací období se zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

RÁMEČEK 9

Základ pro stanovení minimálních rezerv a sazby minimálních rezerv

A. Závazky, které jsou zahrnuté do základu pro stanovení minimálních rezerv a na které je uplatňována kladná sazba minimálních rezerv

Vklady (*)

- Jednodenní vklady
- Vklady s dohodnutou splatností do 2 let včetně
- Vklady s výpovědní lhůtou do dvou let včetně

⁽¹⁰⁵⁾ Viz nařízení ECB/2003/9. Další informace o standardizovaných odpočtech lze nalézt na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu) a na internetových stránkách Eurosystému (viz dodatek 5).

⁽¹⁰⁶⁾ Pro instituce, kterým je umožněno vykazovat statistické údaje jako skupina na agregovaném základě podle zpravodajského systému pro měnovou a bankovní statistiku ECB (viz dodatek 4), platí, že skupině jako takové je poskytnuta pouze jedna takováto odpočitatelná položka, ledaže instituce poskytnou údaje o základu pro stanovení minimálních rezerv a o držení minimálních rezerv dostatečně podrobným způsobem, který Eurosystému umožní ověřit si jejich přesnost a kvalitu a určit odpovídající povinnost minimálních rezerv pro každou jednotlivou instituci zahrnutou ve skupině.

(*) Nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 25/2009 ze dne 19. prosince 2008 o rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2008/32) (Úř. věst. L 15, 20.1.2009, s. 14) výslovně vyžaduje, aby závazky z vkladů byly vykazovány ve jmenovité hodnotě. Jmenovitou hodnotou se rozumí částka jistiny, kterou je dlužník smluvně zavázán splatit věřiteli. Tato změna byla nezbytná, neboť směrnice Rady č. 86/635/EHS ze dne 8. prosince 1986 o ročních účetních závěrkách a konsolidovaných účetních závěrkách bank a ostatních finančních institucí (Úř. věst. L 372, 31.12.1986, s. 1) byla změněna tak, že určité finanční nástroje mohou být oceňovány reálnou hodnotou.

Emitované dluhové cenné papíry

— Dluhové cenné papíry s původní splatností do 2 let včetně

B. Závazky, které jsou zahrnuté do základu pro stanovení minimálních rezerv a na které je uplatňována nulová sazba minimálních rezerv

Vklady (*)

— Vklady s dohodnutou splatností delší než dva roky

— Vklady s výpovědní lhůtou delší než dva roky

— Repo obchody

Emitované dluhové cenné papíry

— Dluhové cenné papíry s původní splatností nad dva roky

C. Závazky vyňaté ze základu pro stanovení minimálních rezerv

— Závazky vůči ostatním institucím podléhajícím systému minimálních rezerv Eurosystemu

— Závazky vůči ECB a zúčastněným národním centrálním bankám

7.4 Udržování rezerv

7.4.1 Udržovací období

ECB zveřejňuje kalendář udržovacích období nejméně tři měsíce před začátkem každého roku ⁽¹⁰⁷⁾. Udržovací období začíná dnem vypořádání první hlavní refinanční operace, která následuje po zasedání Rady guvernérů, na jehož programu je měsíční vyhodnocení orientace měnové politiky. Za výjimečných okolností může být zveřejněný kalendář změněn, a to mimo jiné v závislosti na změnách v časových plánech zasedání Rady guvernérů.

7.4.2 Držení minimálních rezerv

Každá instituce musí držet minimální rezervy na jednom nebo několika účtech minimálních rezerv u národní centrální banky v každém zúčastněném členském státě, v němž je zaregistrována. Má-li instituce v některém členském státě více než jednu organizační složku, odpovídá za splnění úhrnné povinnosti minimálních rezerv všech domácích organizačních složek instituce ústředí ⁽¹⁰⁸⁾. Má-li instituce organizační složky ve více než jednom členském státě, je povinna držet minimální rezervy u národní centrální banky každého členského státu, ve kterém má organizační složku, a to v závislosti na svém základu pro stanovení minimálních rezerv v odpovídajícím členském státě.

Jako účty minimálních rezerv mohou být využity účty instituce pro zúčtování u národní centrální banky. Držení minimálních rezerv na účtech pro zúčtování může být využito k vnitrodenním zúčtovacím účelům. Denní držení minimálních rezerv instituce se vypočítá jako konečný denní zůstatek na jejím účtu minimálních rezerv.

Instituce mohou národní centrální banku rezidentského členského státu požádat o povolení držet všechny své minimální rezervy nepřímo přes zprostředkovatele. Možnost držení minimálních rezerv přes zprostředkovatele je zpravidla omezena na instituce, které jsou uspořádány tak, že část jejich správy (např. finanční řízení) je obvykle vykonávána prostřednictvím zprostředkovatele (např. sítě spořitelů a družstevních záložen mohou centralizovat své držení minimálních rezerv). Držení minimálních rezerv prostřednictvím zprostředkovatele podléhá nařízení ECB/2003/9.

7.4.3 Úročení minimálních rezerv

Držení požadovaných minimálních rezerv se úročí průměrnou úrokovou sazbou ECB pro hlavní refinanční operace za udržovací období (váženou podle počtu kalendářních dnů), vypočítanou podle vzorce uvedeného v rámečku 10. Držení rezerv přesahujících povinnou výši se neúročí. Úroky se připisují druhý obchodní den národní centrální banky, který následuje po konci udržovacího období, za který byl úrok získán.

⁽¹⁰⁷⁾ Kalendář se obvykle oznamuje tiskovou zprávou ECB, kterou lze najít na internetových stránkách ECB (www.ecb.europa.eu). Kromě toho se tento kalendář zveřejňuje také v *Úředním věstníku* a na internetových stránkách Eurosystemu (viz dodatek 5).

⁽¹⁰⁸⁾ Pokud instituce nemá ústředí v členském státě, ve kterém je usazena, musí určit hlavní pobočku, která bude zodpovídat za plnění úhrnné povinnosti minimálních rezerv všech organizačních složek instituce v příslušném členském státě.

RÁMEČEK 10

Výpočet úročení z držení povinných minimálních rezerv

Držení povinných minimálních rezerv je úročeno podle tohoto vzorce:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t}$$

kde:

R_t = úroky, které připadají na držené minimální rezervy v udržovacím období t

H_t = průměrné denní držené povinné minimální rezervy v udržovacím období t

n_t = počet kalendářních dnů udržovacího období t

r_t = sazba pro úročení povinných minimálních rezerv držených během udržovacího období t . Sazba se standardně zaokrouhlí na dvě desetinná místa.

i = i -tý kalendářní den udržovacího období t

MR_i = mezní úroková sazba poslední hlavní refinanční operace vypořádané v kalendářním dni i nebo před tímto kalendářním dnem.

7.5 Oznamování, potvrzování a ověřování základu pro stanovení minimálních rezerv

Institute podléhající povinnosti minimálních rezerv vypočítávají položky základu pro stanovení minimálních rezerv a oznamují je národním centrálním bankám v rámci zpravodajského systému pro měnovou a bankovní statistiku ECB (viz dodatek 4). Článek 5 nařízení ECB/2003/9 stanoví postupy pro nahlašování a potvrzování základu pro stanovení minimálních rezerv a povinnosti minimálních rezerv instituce.

Postup nahlašování a potvrzování minimálních rezerv instituce je následující. Buď příslušná národní centrální banka, nebo daná instituce provede výpočet povinných minimálních rezerv instituce pro příslušné udržovací období. Strana provádějící výpočet vyrozumí druhou stranu o výši vypočtených minimálních rezerv nejpozději tři obchodní dny národní centrální banky před začátkem příslušného udržovacího období. Příslušná národní centrální banka může jako lhůtu pro nahlášení minimálních rezerv stanovit dřívější datum. Může rovněž instituci poskytnout i dodatečné lhůty pro oznámení jakýchkoli oprav základu pro stanovení minimálních rezerv i výše již oznámených minimálních rezerv. Vyrozuměná strana potvrdí výši minimálních rezerv nejpozději poslední obchodní den národní centrální banky před začátkem příslušného udržovacího období. Pokud vyrozuměná strana neodpoví nejpozději v poslední obchodní den národní centrální banky před začátkem udržovacího období, má se za to, že výše minimálních rezerv instituce pro příslušné udržovací období byly přijaty. Jakmile jsou minimální rezervy instituce pro příslušné udržovací období přijaty, nelze je již opravovat.

Pro instituce, které mohou vystupovat jako zprostředkovatelé při nepřímém držení minimálních rezerv jiných institucí, jsou na oznamování stanoveny v nařízení ECB/2003/9 zvláštní požadavky. Držení minimálních rezerv prostřednictvím zprostředkovatele nemění oznamovací povinnosti institucí držících minimální rezervy prostřednictvím zprostředkovatele.

ECB a národní centrální banky mají právo v rámci působnosti nařízení Rady (ES) č. 2531/98 ověřovat přesnost a kvalitu shromážděných údajů.

7.6 Nedodržování povinnosti minimálních rezerv

K nedodržování povinností minimálních rezerv dochází tehdy, jestliže průměrný konečný denní zůstatek účtu(ů) minimálních rezerv instituce v průběhu udržovacího období činí méně, než kolik činí její povinnost minimálních rezerv pro příslušné udržovací období.

V případě, že instituce neplní úplně nebo zčásti povinnost minimálních rezerv, může ECB v souladu s nařízením (ES) č. 2531/98 uvalit jednu z těchto sankcí:

- a) platbu ve výši až 5 procentních bodů nad mezní záůjční sazbu z částky povinných minimálních rezerv, kterou příslušná instituce neposkytla, nebo

- b) platbu až do výše dvojnásobku mezní záůjční sazby z částky povinných minimálních rezerv, kterou příslušná instituce neposkytla, nebo
- c) povinnost dané instituce zřídít u ECB nebo národních centrálních bank bezúročné vklady až do trojnásobku částky povinných minimálních rezerv, kterou příslušná instituce neposkytla. Splatnost vkladů nesmí překročit délku období, po které instituce nedodržela svou povinnost minimálních rezerv.

V případě, že instituce nedodrží jiné závazky podle nařízení a rozhodnutí ECB, která se týkají systému minimálních rezerv Eurosystemu (např. příslušné údaje nejsou zaslány včas nebo jsou nepřesné), je ECB oprávněna uvalit sankce v souladu s nařízením (ES) č. 2532/98 a nařízením ECB/1999/4). Výkonná rada ECB může stanovit a zveřejnit kritéria, na základě kterých bude uplatňovat sankce podle čl. 7 odst. 1 nařízení (ES) č. 2531/98 ⁽¹⁰⁹⁾.

V případě závažného porušení povinnosti minimálních rezerv může navíc Eurosystem pozastavit účast protistran na operacích na volném trhu.

⁽¹⁰⁹⁾ Tato kritéria byla zveřejněna v „Oznámení Evropské centrální banky o uvalování sankcí za porušování povinnosti držet minimální rezervy“ (Úř. věst. C 39, 11.2.2000, s. 3).

Dodatek 1

PŘÍKLADY OPERACÍ A POSTUPŮ MĚNOVÉ POLITIKY

Seznam příkladů

Příklad 1 Reverzní transakce na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s pevnou sazbou

Příklad 2 Reverzní transakce na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

Příklad 3 Vydávání dluhových cenných papírů ECB na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

Příklad 4 Měnový swap na absorpci likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

Příklad 5 Měnový swap na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

Příklad 6 Opatření ke kontrole rizika

PŘÍKLAD 1

Reverzní transakce na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s pevnou sazbou

ECB se rozhodne poskytnout trhu likviditu prostřednictvím reverzní transakce organizované na základě nabídkového řízení s pevnou sazbou.

Tři protistrany předloží tyto nabídky:

(v milionech EUR)

Protistrana	Nabídka
Banka 1	30
Banka 2	40
Banka 3	70
Nabídky celkem	140

ECB se rozhodne přidělit celkem 105 milionů EUR.

Procento přidělení je:

$$\frac{105}{(30 + 40 + 70)} = 75 \%$$

Přidělení protistranám je:

(v milionech EUR)

Protistrana	Nabídka	Přidělení
Banka 1	30	22,5
Banka 2	40	30,0
Banka 3	70	52,5
Nabídky celkem	140	105,0

PŘÍKLAD 2

Reverzní transakce na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

ECB se rozhodne poskytnout trhu likviditu prostřednictvím reverzní transakce organizované na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou.

Tři protistrany předloží tyto nabídky:

Úroková sazba (%)	Částka (v milionech EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Nabídky celkem	Kumulativní nabídky
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10

Úroková sazba (%)	Částka (v milionech EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Nabídky celkem	Kumulativní nabídky
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Nabídky celkem	30	45	70	145	

ECB se rozhodne přidělit 94 milionů EUR, což znamená, že mezní úroková sazba je 3,05 %.

Všechny nabídky nad 3,05 % (pro kumulativní objem 80 milionů EUR) se plně uspokojí. Přidělení při sazbě 3,05 % je:

$$\frac{94 - 80}{35} = 40 \%$$

Přidělení bance 1 při mezní úrokové sazbě například je:

$$0,4 \times 10 = 4$$

Celkové přidělení bance 1 je:

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Výsledky přidělení je možné shrnout takto:

Protistrany	Částka (v milionech EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Nabídky celkem
Nabídky celkem	30,0	45,0	70,0	145
Přidělení celkem	14,0	34,0	46,0	94

Pokud postup přidělování probíhá na základě (holandské) aukce s jednotnou sazbou, činí úroková sazba uplatněná na částky přidělované protistranám 3,05 %.

Pokud postup přidělování probíhá na základě (americké) aukce s násobnou sazbou, neuplatňuje se na částky přidělované protistranám žádná jednotná sazba; banka 1 například obdrží 5 mil. EUR za 3,07 %, 5 mil. EUR za 3,06 % a 4 mil. EUR za 3,05 %.

PŘÍKLAD 3

Vydávání dluhových cenných papírů ECB na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

ECB se rozhodne absorbovat likviditu z trhu vydáním dluhových cenných papírů na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou.

Tři protistrany předloží tyto nabídky:

Úroková sazba (%)	Částka (v milionech EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Nabídky celkem	Kumulativní nabídky
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25

Úroková sazba (%)	Částka (v milionech EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Nabídky celkem	Kumulativní nabídky
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Nabídky celkem	55	70	55	180	

ECB se rozhodne přidělit 124,5 milionů EUR, což znamená, že mezní úroková sazba je 3,05 %.

Všechny nabídky pod 3,05 % (pro kumulativní objem 65 milionů EUR) se plně uspokojí. Přidělení při sazbě 3,05 % je:

$$\frac{124,5 - 65}{70} = 85 \%$$

Přidělení bance 1 při mezní úrokové sazbě například je:

$$0,85 \times 20 = 17$$

Celkové přidělení bance 1 je:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Výsledky přidělení je možné shrnout takto:

Protistrany	Částka			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Nabídky celkem
Nabídky celkem	55,0	70,0	55,0	180,0
Přidělení celkem	42,0	49,0	33,5	124,5

PŘÍKLAD 4

Měnový swap na absorpci likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

ECB se rozhodne absorbovat likviditu provedením měnového swapu na kurz EUR/USD na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou. (Poznámka: Euro je v tomto případě obchodováno s premii.)

Tři protistrany předloží tyto nabídky:

Swapové body (× 10 000)	Částka (v milionech EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Nabídky celkem	Kumulativní nabídky
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205

Swapové body (× 10 000)	Částka (v milionech EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Nabídky celkem	Kumulativní nabídky
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Nabídky celkem	65	90	80	235	

ECB se rozhodne přidělit 158 milionů EUR, což znamená, že mezní swapové body jsou 6,63. Všechny nabídky nad 6,63 (pro kumulativní objem 65 milionů EUR) se plně uspokojí. Procento přidělení při 6,63 swapových bodech je:

$$\frac{158 - 65}{100} = 93 \%$$

Přidělení bance 1 při mezních swapových bodech například je:

$$0,93 \times 25 = 23,25$$

Celkové přidělení bance 1 je:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23,25 = 48,25$$

Výsledky přidělení je možné shrnout takto:

(v milionech EUR)

Protistrany	Částka			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Nabídky celkem
Nabídky celkem	65,0	90,0	80,0	235,0
Přidělení celkem	48,25	52,55	57,20	158,0

ECB stanoví spotový směnný kurz EUR/USD pro operaci na 1,1300.

Pokud přidělování probíhá na základě (holandské) aukce s jednotnou sazbou, nakoupí Eurosystem ke dni zahájení operace 158 000 000 EUR a prodá 178 540 000 USD. V den splatnosti operace Eurosystem prodá 158 000 000 EUR a nakoupí 178 644 754 USD (forwardový směnný kurz činí $1,130663 = 1,1300 + 0,000663$).

Pokud přidělování probíhá na základě (americké) aukce s násobnou sazbou, vymění Eurosystem objemy eur a amerických dolarů tak, jak ukazuje tato tabulka:

Spotová transakce			Forwardová transakce		
Směnný kurz	Nakupuje EUR	Prodává USD	Směnný kurz	Prodává EUR	Nakupuje USD
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Nabídky celkem	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

PŘÍKLAD 5

Měnový swap na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

ECB se rozhodne poskytnout trhu likviditu provedením měnového swapu na kurz EUR/USD na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou. (Poznámka: Euro je v tomto případě obchodováno s premií.)

Tři protistrany předloží tyto nabídky:

Swapové body (× 10 000)	Částka (v milionech EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Nabídky celkem	Kumulativní nabídky
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Nabídky celkem	60	85	75	220	

ECB se rozhodne přidělit 197 milionů EUR, což znamená, že mezní swapové body jsou 6,54. Všechny nabídky pod 6,54 (pro kumulativní objem 195 milionů EUR) se plně uspokojí. Procento přidělení při 6,54 swapových bodech je:

$$\frac{197 - 195}{20} = 10 \%$$

Přidělení bance 1 při mezních swapových bodech například je:

$$0,10 \times 5 = 0,5$$

Celkové přidělení bance 1 je:

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0,5 = 55,5$$

Výsledky přidělení je možné shrnout takto:

Protistrany	Částka (v milionech EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Nabídky celkem
Nabídky celkem	60,0	85,0	75,0	220
Přidělení celkem	55,5	75,5	66,0	197

ECB stanoví spotový směnný kurz EUR/USD pro operaci na 1,1300.

Pokud přidělování probíhá na základě (holandské) aukce s jednotnou sazbou, prodá Eurosystem ke dni zahájení operace 197 000 000 EUR a nakoupí 222 610 000 USD. V den splatnosti operace Eurosystem nakoupí 197 000 000 EUR a prodá 222 738 838 USD (forwardový směnný kurz činí $1,130654 = 1,1300 + 0,000654$).

Pokud přidělování probíhá na základě (americké) aukce s násobnou sazbou, vymění Eurosystem objemy eur a amerických dolarů tak, jak ukazuje tato tabulka:

Spotová transakce			Forwardová transakce		
Směnný kurz	Prodává EUR	Nakupuje USD	Směnný kurz	Nakupuje EUR	Prodává USD
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Nabídky celkem	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

PŘÍKLAD 6

Opatření ke kontrole rizika

Tento příklad ilustruje rámec pro kontrolu rizika vztahující se na podkladová aktiva využívaná při operacích Eurosystemu na poskytnutí likvidity ⁽¹¹⁰⁾. Příklad je založen na předpokladu, že se protistrana účastní těchto operací měnové politiky Eurosystemu:

- hlavní refinanční operace zahájená dne 28. července 2004 a ukončená dne 4. srpna 2004, při které je protistraně přiděleno 50 milionů EUR při úrokové sazbě 4,24 %;
- dlouhodobější refinanční operace zahájená dne 29. července 2004 a ukončená dne 21. října 2004, při které je protistraně přiděleno 45 milionů EUR při úrokové sazbě 4,56 %, a
- hlavní refinanční operace zahájená dne 4. srpna 2004 a ukončená dne 11. srpna 2004, při které je protistraně přiděleno 35 milionů EUR při úrokové sazbě 4,26 %.

Charakteristiky podkladových obchodovatelných aktiv využitých protistranou k zajištění těchto operací jsou uvedeny níže v tabulce 1.

Tabulka 1

Podkladová obchodovatelná aktiva využítá při transakcích

Charakteristiky						
Jméno	Kategorie aktiva	Datum splatnosti	Definice kupónu	Frekvence kupónu	Zbytková splatnost	Srážka
Aktivum A	Krytý bankovní dluhopis typu Jumbo	30.8.2008	Pevný	6 měsíců	4 roky	3,50 %
Aktivum B	Vládní dluhopis	19.11.2008	Proměnlivý	12 měsíců	4 roky	0,50 %
Aktivum C	Podnikový dluhopis	12.5.2015	Nulový		> 10 let	15,00 %
Ceny v % (včetně naběhlého úroku) (*)						
28.7.2004	29.7.2004	30.7.2004	2.8.2004	3.8.2004	4.8.2004	5.8.2004
102,63	101,98	100,55	101,03	100,76	101,02	101,24
	98,35	97,95	98,15	98,56	98,73	98,57
					55,01	54,87

(*) Ceny uvedené pro jednotlivé dny přecenění odpovídají nejrepresentativnější ceně obchodního dne předcházejícího dni přecenění.

⁽¹¹⁰⁾ Tento příklad je založen na předpokladu, že při výpočtu potřeby výzvy k dodatkové úhradě se zohledňuje naběhlý úrok z poskytnuté likvidity a že se na poskytnutou likviditu uplatňuje aktivační bod 0,5 %.

SYSTÉM REZERVACE PODKLADOVÝCH AKTIV

Především se předpokládá, že se transakce provádějí s národní centrální bankou za využití systému, při kterém jsou pro každou transakci podkladová aktiva účelově vázána (rezervována). Oceňování podkladových aktiv se provádí denně. Rámec kontroly rizika lze tedy popsat tímto způsobem (viz také tabulka 2):

1. Dne 28. července 2004 uzavře protistrana dohodu o zpětném odkupu s národní centrální bankou, která nakoupí aktivum A za 50,6 milionů EUR. Aktivum A je krytý bankovní dluhopis typu Jumbo, má pevný kupón a je splatné dne 30. srpna 2008. Má tudíž zbytkovou splatnost čtyři roky, a vyžaduje tedy srážku při ocenění ve výši 3,5 %. Tržní cena aktiva A na referenčním trhu pro daný den činí 102,63 %, včetně naběhlého kupónového úroku. Protistrana je povinna poskytnout takový objem aktiva A, který po odečtení srážky při ocenění ve výši 3,5 % převyšuje přidělenou částku 50 milionů EUR. Protistrana tudíž dodá aktivum A v nominální hodnotě 50,6 milionů EUR, jejíž upravená tržní hodnota činí pro daný den 50 113 203 EUR.

2. Dne 29. července 2004 uzavře protistrana dohodu o zpětném odkupu s národní centrální bankou, která nakoupí aktivum A za 21 milionů EUR (tržní cena 101,98 %, srážka při ocenění 3,5 %) a aktivum B za 25 milionů EUR (tržní cena 98,35 %). Aktivum B je vládní dluhopis s proměnlivou sazbou kupónových plateb, na který se uplatňuje srážka při ocenění ve výši 0,5 %. Upravená tržní hodnota aktiva A a aktiva B pro daný den činí 45 130 810 EUR, čímž tedy převyšuje požadovanou částku 45 000 000 EUR.

Dne 29. července 2004 se podkladová aktiva hlavní refinanční operace zahájené dne 28. července 2004 přecení. Tržní hodnota aktiva A upravená o srážku při ocenění je při tržní ceně 101,98 % stále mezi spodním a horním aktivačním bodem. V důsledku toho dovoluje původně vázané zajištění pokrýt jak počáteční objem poskytnuté likvidity, tak naběhlý úrok ve výši 5 889 EUR.

3. Dne 30. července 2004 se podkladová aktiva přecení: tržní cena aktiva A činí 100,55 % a tržní cena aktiva B činí 97,95 %. Naběhlý úrok činí 11 778 EUR z hlavní refinanční operace zahájené dne 28. července 2004 a 5 700 EUR z dlouhodobější refinanční operace zahájené dne 29. července 2004. V důsledku toho klesne upravená tržní hodnota aktiva A v první transakci pod objem transakce, který má být pokryt (poskytnutá likvidita plus naběhlý úrok) o 914 218 EUR, ale také pod spodní aktivační bod 49 761 719 EUR. Protistrana dodá aktivum A v nominální hodnotě 950 000 EUR, což po odečtení srážky ve výši 3,5 % tržní hodnoty založené na ceně 100,55 % obnoví dostatečné zajištění ⁽¹¹⁾.

Výzvy k dodatkové úhradě je třeba i u druhé transakce, neboť se upravená tržní hodnota podkladových aktiv této transakce (44 741 520 EUR) nachází pod spodním aktivačním bodem (44 780 672 EUR). Protistrana tedy poskytne aktivum B v hodnotě 270 000 EUR, jehož upravená tržní hodnota činí 263 143 EUR.

4. Dne 2. a 3. srpna 2004 se podkladová aktiva přecení, přičemž tato přecenění nemají pro transakce uzavřené ve dnech 28. a 29. července 2004 za následek žádnou výzvu k dodatkové úhradě.

5. Dne 4. srpna 2004 splatí protistrana likviditu poskytnutou v rámci hlavní refinanční operace zahájené dne 28. července 2004, a to včetně naběhlého úroku ve výši 41 222 EUR. Národní centrální banka vrátí aktivum A v nominální hodnotě 51 550 000.

Téhož dne uzavře protistrana novou dohodu o zpětném odkupu s národní centrální bankou, která nakoupí aktivum C v nominální hodnotě 75 milionů EUR. Aktivum C je podnikovým dluhopisem s nulovým kupónem, má zbytkovou splatnost delší než 10 let, a uplatňuje se na ně tudíž srážka při ocenění ve výši 15 %, takže odpovídající tržní hodnota po úpravě o srážku při ocenění činí pro daný den 35 068 875 EUR.

Přecenění podkladových aktiv dlouhodobější refinanční operace zahájené dne 29. července 2004 ukazuje, že upravená tržní hodnota poskytnutých aktiv přesahuje horní aktivační bod přibližně o 262 000 EUR, a vede tudíž k tomu, že národní centrální banka protistraně vrátí aktivum B v nominální hodnotě 262 000 EUR ⁽¹²⁾.

SYSTÉM SDRUŽOVÁNÍ PODKLADOVÝCH AKTIV

Dále se předpokládá, že se transakce s národní centrální bankou provádějí s využitím systému sružování podkladových aktiv. Aktiva zařazená do souboru (poolu) podkladových aktiv využívaného protistranou přitom nejsou účelově vázána (rezervována) na konkrétní transakce.

Tento příklad používá stejné posloupnosti transakcí jako výše uvedený příklad popisující systém rezervace. Hlavní rozdíl spočívá v tom, že ve dnech přeceňování musí upravená tržní hodnota všech aktiv v souboru (poolu) pokrývat celkový

⁽¹¹⁾ Národní centrální banky mohou vydávat výzvy k poskytnutí dodatkové úhrady v hotovosti, nikoli v cenných papírech.

⁽¹²⁾ Pokud má být v souvislosti s druhou transakcí marže zaplacená protistraně národní centrální bankou, může být taková marže v určitých případech vyrovnána marží zaplacenou národní centrální bance protistranou při první transakci. Výsledkem pak bude pouze jedno vypořádání marží.

objem všech nevypořádaných operací protistrany s národní centrální bankou. Výzva k dodatkové úhradě ve výši 1 178 398 EUR ze dne 30. července 2004 je v tomto případě stejná jako výzva v případě systému rezervace. Protistrana dodá aktivum A v nominální hodnotě 1 300 000 EUR, což po odečtení srážky ve výši 3,5 % tržní hodnoty založené na ceně 100,55 % obnoví dostatečné zajištění.

Navíc může protistrana dne 4. srpna 2004, kdy je hlavní refinanční operace uzavřená dne 28. července 2004 splatná, ponechat aktiva na svém zástavním účtu. Aktivum je rovněž možné vyměnit za jiné aktivum, jak ukazuje příklad, kdy bylo na pokrytí poskytnuté likvidity a naběhlého úroku v rámci všech refinančních operací aktivum A v nominální hodnotě 51,9 milionu EUR nahrazeno aktivem C v nominální hodnotě 75,5 milionu EUR.

Rámec kontroly rizika v systému sdružování je popsán v tabulce 3.

Tabulka 2

Systém rezervace podkladových aktiv

Datum	Nevypořádané transakce	Den zahájení	Den ukončení	Úroková sazba	Poskytnutá likvidita	Naběhlý úrok	Celková částka k pokrytí	Spodní aktivační bod	Horní aktivační bod	Upravená tržní hodnota	Výzva k dodatkové úhradě
28.7.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 113 203	—
29.7.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	5 889	50 005 889	49 755 859	50 255 918	49 795 814	—
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	—	45 000 000	44 775 000	45 225 000	45 130 810	—
30.7.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	11 778	50 011 778	49 761 719	50 261 837	49 097 560	– 914 218
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	5 700	45 005 700	44 780 672	45 230 729	44 741 520	– 264 180
2.8.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	29 444	50 029 444	49 779 297	50 279 592	50 258 131	—
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	22 800	45 022 800	44 797 686	45 247 914	45 152 222	—
3.8.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	35 333	50 035 333	49 785 157	50 285 510	50 123 818	—
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	28 500	45 028 500	44 803 358	45 253 643	45 200 595	—
4.8.2004	Hlavní refinanční	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	—	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 068 875	—
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	34 200	45 034 200	44 809 029	45 259 371	45 296 029	261 829
5.8.2004	Hlavní refinanční	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	4 142	35 004 142	34 829 121	35 179 162	34 979 625	—
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	39 900	45 039 900	44 814 701	45 265 100	45 043 420	—

Tabulka 3

Systém sdružování podkladových aktiv

Datum	Nevypořádané transakce	Den zahájení	Den ukončení	Úroková sazba	Poskytnutá likvidita	Naběhlý úrok	Celková částka k pokrytí	Spodní aktivační bod (*)	Horní aktivační bod (**)	Upravená tržní hodnota	Výzva k dodatkové úhradě
28.7.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	neuplatňuje se	50 113 203	—
29.7.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	04.8.2004	4,24	50 000 000	5 889	95 005 889	94 530 859	neuplatňuje se	94 926 624	—
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	—					
30.7.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	11 778	95 017 478	94 542 390	neuplatňuje se	93 839 080	– 1 178 398
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	5 700					
2.8.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	29 444	95 052 244	94 576 983	neuplatňuje se	95 487 902	—
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	22 800					
3.8.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	35 333	95 063 833	94 588 514	neuplatňuje se	95 399 949	—
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	28 500					
4.8.2004	Hlavní refinanční	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	—	80 034 200	79 634 029	neuplatňuje se	80 333 458	—
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	34 200					
5.8.2004	Hlavní refinanční	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	4 142	80 044 042	79 643 821	neuplatňuje se	80 248 396	—
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	39 900					

(*) V systému sdružování představuje spodní aktivační bod nejnižší mezní hodnotu pro výzvu k dodatkové úhradě. Pokud v praxi tržní hodnota sdruženého zajištění upravená o srážku při ocenění klesne pod celkový objem, který má být pokryt, vyžaduje většina národních centrálních bank dodatečné zajištění.

(**) V systému sdružování nemá pojem horního aktivačního bodu žádný význam, protože se protistrana bude neustále snažit držet nadbytečně poskytnuté zajištění ve sdruženém souboru, aby byly náklady provozních transakcí co nejnižší.

Dodatek 2

SLOVNÍČEK POJMŮ

Aktivační bod (Trigger point): předem stanovená úroveň hodnoty poskytované likvidity, při které dojde k výzvě k dodatkové úhradě.

Americká aukce (American auction): viz aukce s násobnou sazbou.

Aukce s jednotnou sazbou (holandská aukce) (Single rate auction (Dutch auction)): aukce, při které se úroková sazba (nebo cena/swapový bod) pro přidělení uplatňovaná na všechny uspokojené nabídky rovná mezní úrokové sazbě.

Aukce s násobnou sazbou (americká aukce) (Multiple rate auction (American auction)): aukce, při které se úroková sazba (nebo cena/swapový bod) pro přidělení rovná úrokové sazbě každé jednotlivé nabídce.

Bezpečný depozitní účet (Safe custody account): účet cenných papírů vedený centrální bankou, na který může úvěrová instituce ukládat cenné papíry, které považuje za vhodné k zajištění operací centrální banky.

Cena zpětného odkupu (Repurchase price): cena, za kterou je kupující v souvislosti s transakcí v rámci dohody o zpětném odkupu povinen odprodat aktivum zpět prodávajícímu. Cena zpětného odkupu se rovná součtu nákupní ceny a cenového rozdílu, který odpovídá úroku z poskytnuté likvidity za dobu splatnosti operace.

Cenný papír krytý aktivy (Asset-backed security, ABS): dluhový nástroj krytý souborem účelově vázaných finančních aktiv (fixních nebo revolvingových), která se po uplynutí určité doby přemění na peníze. Dále mohou existovat práva či jiná aktiva, která zajišťují splácení dluhu či včasné rozdělení výnosů mezi držitele cenných papírů. Cenné papíry kryté aktivy jsou zpravidla vydávány speciálně vytvořeným investičním subjektem, který získal soubor finančních aktiv od jejich původce/prodávajícího. V tomto ohledu platby z cenných papírů krytých aktivy závisí především na peněžních tocích z aktiv podkladového souboru a dalších právech, jejichž účelem je zajistit včasné platby, např. likviditních facilitách, zárukách či jiných nástrojích souhrnně označovaných výrazem „úvěrové posílení“.

Centrální depozitář cenných papírů (Central securities depository, CSD): subjekt, který drží a spravuje cenné papíry nebo jiná finanční aktiva, vede emisní účty a umožňuje zpracování transakcí prostřednictvím zaknihování. Aktiva mohou existovat buď fyzicky (příčemž jsou v rámci střediska evidence cenných papírů znehybněna), nebo v dematerializované podobě (tj. pouze jako elektronické záznamy).

Členský stát (Member state): v tomto dokumentu se jím rozumí členský stát EU, jehož měnou je euro.

Dematerializace (Dematerialisation): odstranění fyzických certifikátů nebo podkladů cenných papírů, které představují vlastnictví finančních aktiv tak, že tato finanční aktiva existují pouze jako účetní záznamy.

Den nákupu (Purchase date): den, ke kterému nabývá prodej aktiv prodejcem kupci platnosti.

Den obchodu (Trade date (T)): den, ke kterému je obchod (tj. dohoda o finanční transakci mezi dvěma protistranami) sjednán. Den obchodu se může křýt se dnem vypořádání (vypořádání téhož dne), nebo mu předcházet o daný počet obchodních dní (den vypořádání je určen jako den obchodu + vypořádací prodleva).

Den ocenění (Valuation date): den ocenění podkladových aktiv úvěrových operací.

Den splatnosti (Maturity date): den, ke kterému končí platnost operace měnové politiky. V případě dohod o zpětném odkupu nebo swapů se den splatnosti shoduje se dnem zpětného odkupu.

Den vypořádání (Settlement date): den, ke kterému je transakce vypořádána. Zúčtování se může uskutečnit téhož dne jako obchod (vypořádání téhož dne) nebo jeden nebo několik dní po obchodu (den vypořádání je určen jako den obchodu + vypořádací prodleva).

Den zahájení (Start date): den, ke kterému je uzavřena první část operace měnové politiky. U operací založených na dohodách o zpětném odkupu a u měnových swapů odpovídá den zahájení dni nákupu.

Den zpětného odkupu (Repurchase date): den, ke kterému je kupující v souvislosti s transakcí na základě dohody o zpětném odkupu povinen odprodat aktivum zpět prodávajícímu.

Depozitář (Depository): zprostředkovatel, jehož hlavní úlohou je evidovat, ať už fyzicky nebo elektronicky, cenné papíry a vést záznamy o vlastnictví těchto cenných papírů.

Dlouhodobější refinanční operace (Longer-term refinancing operation): pravidelné operace prováděné Eurosystemem na volném trhu ve formě reverzní transakce. Dlouhodobější refinanční operace se provádí na základě měsíčních standardních nabídkových řízení a mají obvykle splatnost 3 měsíce.

Dluhopis s nulovým kupónem (Zero coupon bond): cenný papír, který v průběhu své životnosti vyplácí pouze jediný hotovostní tok. Pro účely tohoto dokumentu zahrnuje pojem dluhopisu s nulovým kupónem cenné papíry vydané s diskontem a cenné papíry, z nichž je při splatnosti vyplacena pouze jedna kupónová platba. Zvláštní druh dluhopisu s nulovým kupónem představuje strip.

Dodání proti zaplacení (Delivery-versus-payment, delivery-against-payment system): mechanismus systému vypořádání při výměně hodnot, který zajišťuje, že ke konečnému převodu aktiv (cenných papírů nebo jiných finančních nástrojů) dojde tehdy a pouze tehdy, pokud dojde ke konečnému převodu jiného aktiva (nebo aktiv).

Dodatečně stanovený výnos (Post-fixed coupon): výnos nástrojů s proměnlivou sazbou, který se určuje na základě hodnot referenčního indexu k určitému dni (dnům) v průběhu narůstání výnosu.

Dohoda o zpětném odkupu (Repurchase agreement): dohoda, kterou se aktivum prodává, při čemž prodávající zároveň získává právo a povinnost odkoupit toto aktivum za stanovenou cenu k budoucímu dni nebo na vyzvání. Tato dohoda se podobá zajištěnímu úvěru s tím rozdílem, že prodávající si neponechává vlastnictví cenných papírů. Při svých reverzních transakcích používá Eurosystem dohody o zpětném odkupu s pevnou splatností.

Držení minimálních rezerv (Reserve holdings): stav udržovaný protistranami na jejich účtu minimálních rezerv za účelem plnění povinnosti minimálních rezerv.

Dvoustranný postup (Bilateral procedure): postup, při kterém centrální banka uzavírá obchod přímo s jednou nebo několika protistranami, bez využití postupů nabídkových řízení. Mezi dvoustranné postupy patří operace prováděné prostřednictvím burz cenných papírů nebo makléřů.

Emitent (Issuer): subjekt, který je zavázaný z cenného papíru nebo jiného finančního nástroje. Eurosystem (Eurosystem): Evropské centrální banka (ECB) a národní centrální banky. Rozhodovacími orgány Eurosystemu jsou Rada guvernérů a Výkonná rada ECB.

Eurozóna (Euro area): oblast zahrnující členské státy, ve kterých se provádí jednotná měnová politika, za niž odpovídá Rada guvernérů ECB.

Evropský systém centrálních bank (ESCB): Evropská centrální banka (ECB) a národní centrální banky členských států EU. Je třeba poznamenat, že centrální banky členských států EU, jejichž měnou není euro, si v oblasti měnové politiky zachovávají své pravomoci v souladu s vnitrostátními právy, a nepodílejí se tudíž na provádění měnové politiky Eurosystemu.

Externí ratingová instituce (External credit assessment institution, ECAI): zdroj hodnocení úvěrové kvality, který je součástí rámce hodnocení úvěrového rizika a zahrnuje instituce, jejichž hodnocení může být využito úvěrovými institucemi při stanovení rizikově vážených expozic podle směrnice o kapitálové přiměřenosti. Tyto instituce podléhají formálnímu schvalovacímu řízení vedenému národními orgány dohledu.

Hlavní refinanční operace (Main refinancing operation): pravidelné operace prováděné Eurosystemem na volném trhu ve formě reverzní transakce. Hlavní refinanční operace se provádí na základě týdenních standardních nabídkových řízení a obvykle mají splatnost jeden týden.

Holandská aukce (Dutch auction): viz aukce s jednotnou sazbou.

Interní systém hodnocení úvěrového rizika (In-house credit assessment system, ICAS): zdroj hodnocení úvěrové kvality, který je součástí rámce hodnocení úvěrového rizika a v současné době zahrnuje čtyři systémy hodnocení úvěrového rizika, které provozují Deutsche Bundesbank, Banco de España, Banque de France a Oesterreichische Nationalbank.

Interní systém na bázi ratingů (Internal rating-based (IRB) system): zdroj hodnocení úvěrové kvality, který je součástí rámce hodnocení úvěrového rizika a zahrnuje interní systémy těch protistran, které mohou být využity úvěrovými institucemi při stanovení rizikově vážených expozic podle směrnice o kapitálové přiměřenosti. Tyto systémy podléhají formálnímu schvalovacímu řízení vedenému národními orgány dohledu.

Konec dne (End-of-day): čas obchodního dne po uzavření systému TARGET2, ke kterému jsou pro daný den ukončeny všechny platby zpracováváné systémem TARGET2.

Konečný převod (Final transfer): neodvolatelný a bezpodmínečný převod, kterým zaniká závazek k provedení převodu.

Korespondentské bankovníctví (Correspondent banking): dohoda, na jejímž základě poskytuje jedna úvěrová instituce platbu a jiné služby jiné úvěrové instituci. Platby prostřednictvím korespondentů se často provádějí prostřednictvím vzájemných účtů (nostro a loro účtů), ke kterým mohou být vázány stále úvěrové linky. Služby korespondentského bankovníctví se poskytují především v přeshraničním styku, ale jsou rovněž známy jako agenturní vztahy ve vnitrostátním kontextu. Loro účet je termín používaný korespondentem k označení účtu vedeného pro zahraniční úvěrovou instituci; zahraniční úvěrová instituce pak tento účet považuje za svůj nostro účet.

Kupní cena (Purchase price): cena, za kterou jsou nebo mají být aktiva prodána prodávajícím kupci.

Maximální nabídková sazba (*Maximum bid rate*): horní hranice úrokové sazby, pro kterou mohou protistrany podávat své nabídky v rámci nabídkového řízení s proměnlivou sazbou. Nabídky se sazbou vyšší než je maximální nabídková sazba stanovená ECB se vyřadí.

Měnová finanční instituce (MFI) (*Monetary financial institution – MFI*): jedna z finančních institucí, které společně vytvářejí sektor emise peněz eurozóny. Zahrnují centrální banky členských států EU, rezidentské úvěrové instituce, jak jsou definovány v právních předpisech Společenství, a všechny ostatní rezidentské finanční instituce, jejichž předmětem činnosti je přijímat vklady nebo prostředky velmi podobné vkladům od jiných subjektů než měnových finančních institucí a na vlastní účet (přínejmenším v ekonomickém smyslu) poskytovat úvěry nebo investovat do cenných papírů.

Měnová zajišťovací transakce (*Currency hedge transaction*): dohoda uzavřená emitentem a zajišťující protistranou, podle níž je část měnového rizika vzniklá v důsledku přijetí peněžních toků v jiné měně než v eurech zmírněna výměnou těchto toků za platby v eurech od zajišťující protistrany, a to včetně veškerých záruk zajišťující protistrany ohledně těchto plateb.

Měnový swap (*Foreign exchange swap*): souběžná spotová operace nákupu/prodeje a forwardová operace prodeje/nákupu jedné měny proti druhé. Eurosystém provádí operace měnové politiky na volném trhu ve formě měnových swapů, při kterých národní centrální banky (nebo ECB) spotovou transakcí nakupují (prodávají) euro proti cizí měně a zároveň jej forwardovou transakcí prodávají (nakupují) zpět.

Metoda počítání dní (*Day-count convention*): metoda regulující počet dní při výpočtu úroku z úvěrů. Při operacích měnové politiky uplatňuje Eurosystém metodu skutečný počet/360.

Mezinárodní identifikační číslo cenných papírů (ISIN) (*International Securities Identification Number – ISIN*): mezinárodní identifikační kód přidělováný cenným papírům emitovaným na finančních trzích.

Mezní nabídka swapového bodu (*Marginal swap point quotation*): nabídka swapových bodů, při které se vyčerpá celá částka přidělovaná v nabídkovém řízení.

Mezní úroková sazba (*Marginal interest rate*): úroková sazba, při které se vyčerpá celá částka přidělovaná v nabídkovém řízení.

Mezní záůjční facilita (*Marginal lending facility*): stálá facilita Eurosystému, kterou mohou protistrany využít k získání jednodenního úvěru u národní centrální banky při předem stanovené úrokové sazbě.

Minimální částka přidělení (*Minimum allotment amount*): spodní hranice částky, která má být přidělena jednotlivým protistranám v rámci nabídkového řízení. Eurosystém se může rozhodnout přidělit každé z protistran svých nabídkových řízení určitou minimální částku.

Minimální poměr přidělení (*Minimum allotment ratio*): minimální procento nabídek přidělovaných v rámci nabídkového řízení při mezní úrokové sazbě. Eurosystém se může rozhodnout uplatňovat minimální poměr přidělení při svých nabídkových řízeních.

Model korespondentské centrální banky (MKCB) (*Correspondent central banking model – CCBM*): mechanismus zřízený Eurosystémem s cílem umožnit protistranám využívat podkladová aktiva na přeshraničním základě. V MKCB jednají národní centrální banky vůči sobě navzájem jako uschovatelé. To znamená, že každá národní centrální banka má ve své správě cenných papírů účet cenných papírů každé z ostatních národních centrálních bank a ECB. MKCB je také k dispozici protistranám určitých centrálních bank členských států EU, jejichž měnou není euro.

Nabídkové řízení s pevnou sazbou (*Fixed rate tender*): nabídkové řízení, při kterém národní centrální banka předem stanoví úrokovou sazbu a zúčastněné protistrany nabízejí částky peněz, se kterými si při takto stanovené sazbě přejí obchodovat.

Nabídkové řízení s proměnlivou sazbou (*Variable rate tender*): postup nabídkového řízení, při kterém protistrany nabízejí jak částku peněz, se kterou si přejí s centrální bankou obchodovat, tak i úrokovou sazbu, při které si přejí obchod uzavřít.

Národní centrální banka (*national central bank, NCB*): v tomto dokumentu se jí rozumí centrální banka členského státu.

Nástroj s inverzní proměnlivou sazbou (*Inverse floating rate instrument*): strukturovaný cenný papír, u kterého se výnos vyplácený držiteli cenného papíru inverzně mění v závislosti na změnách určité referenční úrokové sazby.

Nástroj s pevnou sazbou (*Fixed rate instrument*): finanční nástroj, jehož výnos je pevně stanoven pro celou dobu životnosti nástroje.

Nástroj s proměnlivou sazbou (*Floating rate instrument*): finanční nástroj, jehož výnos je pravidelně nastavován v závislosti na referenčním indexu, aby tak odrážel změny krátkodobých a střednědobých tržních úrokových sazeb. Nástroje s proměnlivou sazbou mají výnosy nastavené buď předem, nebo následně.

Obchodní den Eurosystému (*Eurosystem business day*): jakýkoli den, ve který jsou ECB a alespoň jedna národní centrální banka otevřeny pro účely provádění operací měnové politiky Eurosystému.

Obchodní den národní centrální banky (NCB business day): jakýkoli den, ve kterém je národní centrální banka konkrétního členského státu otevřena pro účely provádění operací měnové politiky Eurosystému. V některých členských státech mohou být pobočky národní centrální banky v určitý obchodní den národní centrální banky zavřeny z důvodu místního nebo regionálního svátku. V takovýchto případech odpovídá příslušná národní centrální banka za to, že protistrany budou s předstihem informovány o opatřeních, která mají být přijata pro transakce s danými pobočkami.

Objemové nabídkové řízení (Volume tender): viz nabídkové řízení s pevnou sazbou.

Oceňování podle tržní hodnoty (Marking to market): viz variační marže.

Omezení maximální nabídky (Maximum bid limit): horní mez nejvyšší přijatelné nabídky podané jednou protistranou v nabídkovém řízení. Eurosystém může omezení maximální nabídky uvalit proto, aby jednotlivým protistranám zabránil v podávání nepřiměřeně vysokých nabídek.

Operace jemného doladění (Fine-tuning operation): nepravidelná operace na volném trhu prováděná Eurosystémem zejména za účelem vypořádání se s nepředvídanými výkyvy likvidity na trhu.

Operace na volném trhu (Open market operation): operace prováděná z podnětu centrální banky na finančním trhu. S ohledem na své cíle, pravidelnost a postupy je možné operace Eurosystému na volném trhu rozdělit do čtyř kategorií: hlavní refinanční operace, dlouhodobější refinanční operace, operace jemného doladění a strukturální operace. Pokud jde o použité nástroje, jsou hlavním nástrojem Eurosystému na volném trhu reverzní transakce, které mohou být využity pro všechny čtyři kategorie operací. Kromě toho jsou pro potřeby strukturálních operací rovněž k dispozici vydávání dluhových cenných papírů a přímé transakce, zatímco pro provádění operací jemného doladění jsou k dispozici měnové swapy a příjem termínovaných vkladů.

Pausální odpočitatelná položka (Lump-sum allowance): pevně stanovená částka, kterou si instituce v rámci minimálních rezerv Eurosystému odečítá při výpočtu své povinnosti minimálních rezerv.

Počáteční marže (Initial margin): opatření ke kontrole rizika, které může Eurosystém uplatňovat při reverzních transakcích a podle kterého se požadované zajištění transakce rovná úvěru poskytnutému protistraně plus hodnotě počáteční marže.

Podpora likvidity při transakci s cennými papíry krytými aktivy (Liquidity support in an ABS transaction): strukturální nastavení, kterého lze využít ke krytí případného dočasného výpadku peněžních toků, k němuž může po dobu životnosti transakce dojít.

Postup nabídkových řízení (Tender procedure): postup, kterým centrální banka poskytuje trhu likviditu nebo ji z něj stahuje na základě nabídek podaných protistranami ve vzájemné hospodářské soutěži. Nejkonkurenceschopnější nabídky jsou uspokojovány přednostně, a to až do okamžiku, než dojde k vyčerpání celkového objemu likvidity, který je centrální bankou poskytován nebo stahován.

Povinnost minimálních rezerv (Reserve requirement): povinnost instituce držet u centrální banky minimální rezervy. Na základě rámce minimálních rezerv Eurosystému se povinnost minimálních rezerv úvěrové instituce vypočte vynásobením sazby minimálních rezerv pro každou kategorii položek základu pro stanovení minimálních rezerv výší těchto položek v účetní rozvaze instituce a odečtením odpočitatelné položky, kterou každá instituce obdržela v souladu s čl. 5 odst. 2 nařízení ECB/2003/9, od výsledné částky.

Protistrana (Counterparty): je druhou stranou finanční transakce (např. jakékoli transakce s centrální bankou).

Průměrovací opatření (Averaging provision): mechanismus, který protistranám umožňuje plnit jejich povinnosti minimálních rezerv na základě průměru rezerv držených v průběhu udržovacího období. Průměrovací opatření přispívá ke stabilizaci úrokových sazeb na peněžním trhu tím, že institucím poskytuje pobídku ke zmírnění dopadů dočasných výkyvů likvidity. Systém minimálních rezerv Eurosystému průměrování umožňuje.

Předem stanovený výnos (Pre-fixed coupon): výnos nástrojů s proměnlivou sazbou, který se stanoví na základě hodnot referenčního indexu k určitému dni (dnům) před začátkem narůstání výnosu.

Přeshraniční vypořádání (Cross-border settlement): vypořádání, ke kterému dochází v jiné zemi než v zemi nebo v zemích, ve které (kterých) se jedna nebo obě strany obchodu nacházejí.

Příjem termínovaných vkladů (Collection of fixed-term deposits): nástroj měnové politiky, který může Eurosystém využívat pro účely jemného doladění, při čemž Eurosystém nabízí protistranám úročení jejich termínovaných vkladů na účtech u národních centrálních bank za účelem absorpce likvidity.

Přímá transakce (Outright transaction): transakce, při které se aktiva nakupují a prodávají až ke dni splatnosti (spotové nebo forwardové).

Rámec hodnocení úvěrového rizika (Eurosystème credit assessment framework, ECAF): sada postupů, pravidel a technik, která zajišťuje, že bude splněn požadavek Eurosystému na vysoké úvěrové standardy pro veškerá způsobilá aktiva. Při stanovení vysokých úvěrových standardů Eurosystém rozlišuje mezi obchodovatelnými a neobchodovatelnými aktivy. Při hodnocení úvěrového standardu způsobilých aktiv Eurosystém bere v úvahu informace o úvěrovém riziku ze systémů hodnocení úvěrového rizika, které spadají pod jeden ze čtyř zdrojů, konkrétně externí ratingové instituce, interní systémy hodnocení úvěrového rizika národních centrálních bank, interní systémy protistran na bázi ratingů a ratingové nástroje třetích stran. Při hodnocení úvěrového standardu Eurosystém také zohledňuje institucionální kritéria a prvky, které zaručují podobnou ochranu držitelů nástroje jako záruky. Referenční hodnota Eurosystému pro minimální požadavek na vysoké úvěrové standardy (práh úvěrové kvality) odpovídá úvěrovému hodnocení „single A“. Eurosystém považuje pravděpodobnost selhání ve výši 0,10 % v horizontu 1 roku za odpovídající hodnocení „single A“.

Ratingové nástroje (Rating tools, RT): zdroj hodnocení úvěrové kvality, který je součástí rámce hodnocení úvěrového rizika a který je poskytován subjekty, jež hodnotí úvěrovou kvalitu dlužníků zejména prostřednictvím kvantitativních modelů systematickým a mechanickým způsobem, přičemž se opírají mimo jiné o audit účetnictví, a jejichž hodnocení úvěrového rizika není určeno ke zveřejnění. Tyto subjekty musí být jednotlivě schváleny Eurosystémem, aby se mohly stát součástí rámce hodnocení úvěrového rizika.

Repo obchod (Repo operation): reverzní transakce na poskytnutí likvidity, založená na dohodě o zpětném odkupu.

Reverzní transakce (Reverse transaction): operace, kterou národní centrální banka nakupuje nebo prodává aktiva podle dohody o zpětném odkupu a provádí zajištěné úvěrové operace.

Riziko platební schopnosti (Solvency risk): riziko ztráty z důvodu úpadku (bankrotu) emitenta finančního aktiva nebo platební neschopnosti protistrany.

Rychlé nabídkové řízení (Quick tender): postup nabídkového řízení využívaný Eurosystémem pro potřeby operací jemného doladění, pokud je třeba, aby měly rychlý dopad na likvidní situaci na trhu. Rychlá nabídková řízení se zpravidla provádějí v časovém rozmezí 90 minut a s omezeným souborem protistran.

Sazba minimálních rezerv (Reserve ratio): sazba stanovená centrální bankou pro každou kategorii rozvahových položek zahrnutých do základu pro stanovení minimálních rezerv. Sazby se používají pro výpočet povinnosti minimálních rezerv.

Selhání (Default event): událost sledovaná v rámci rámce hodnocení úvěrového rizika a definovaná ve směrnici 2006/48/ES a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/49/ES ze dne 14. června 2006 o kapitálové přiměřenosti investičních podniků a úvěrových institucí⁽¹³⁾ (společně označovaných jako „směrnice o kapitálové přiměřenosti“). K selhání tedy dochází, jestliže „a) úvěrová instituce se domnívá, že dlužník pravděpodobně v plném rozsahu nesplatí své úvěrové závazky vůči úvěrové instituci, jejímu mateřskému podniku či některému z jejích dceřiných podniků, aniž by se úvěrová instituce uchýlila ke krokům, jako je realizace zajištění (pokud existuje)“ nebo „b) některý významný úvěrový závazek dlužníka vůči úvěrové instituci, jejímu mateřskému podniku či některému z jejích dceřiných podniků je více než 90 dní po splatnosti.“

Skutečný počet/360 (Actual/360): metoda počítání dní při výpočtu úroku z úvěru, při které se úrok počítá pro skutečný počet kalendářních dní, na který je úvěr poskytnut, na základě roku o 360 dnech. Tato metoda se uplatňuje při operacích měnové politiky Eurosystému.

Smlouva (Treaty): Smlouva o fungování Evropské unie.

Snížení ceny při ocenění (Valuation markdown): opatření ke kontrole rizika uplatňované na podkladová aktiva využívaná při reverzních transakcích, při kterém centrální banka snižuje teoretickou tržní cenu aktiv o určité procento předtím, než uplatní jakoukoli srážku při ocenění.

Spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry (Link between securities settlement systems): spojení tvoří všechny postupy a opatření, která existují mezi dvěma systémy pro vypořádání obchodů s cennými papíry za účelem převodu cenných papírů mezi oběma dotčenými systémy vypořádání obchodů s cennými papíry prostřednictvím zaknihování.

Srážka (Haircut): viz srážka při ocenění.

Srážka při ocenění (Valuation haircut): opatření ke kontrole rizika uplatňované na podkladová aktiva využívaná při reverzních transakcích, při kterém centrální banka počítá hodnotu podkladových aktiv jako jejich tržní hodnotu sníženou o určité procento (srážku). Eurosystém uplatňuje srážky při ocenění odrážející charakteristiky konkrétních aktiv, jakou je například zbytková splatnost.

Stálá facility (Standing facility): facility centrální banky přístupná protistranám z jejich podnětu. Eurosystém nabízí dvě stálé jednodenní facility: mezní zápujční facilitu a vkladovou facilitu.

Standardní nabídkové řízení (Standard tender): postup nabídkového řízení využívaný Eurosystémem při jeho pravidelných operacích na volném trhu. Standardní nabídková řízení jsou prováděna v časovém rámci 24 hodin. Ve standardním nabídkovém řízení mohou podávat nabídky všechny protistrany, které splňují obecná kritéria způsobilosti.

⁽¹³⁾ Úř. věst. L 177, 30.6.2006, s. 201.

Standardní odpočet (Standardised deduction): pevně stanovené procento nesplaceného objemu dluhových cenných papírů s dohodnutou dobou splatnosti do 2 let (včetně papírů peněžního trhu), jež mohou od základu pro stanovení minimálních rezerv odečíst emitenti, kteří nejsou schopni prokázat, že tento nesplacený objem je držen jinými institucemi podléhajícími systému minimálních rezerv Eurosystemu, ECB nebo národní centrální bankou.

Strip (Strip – separate trading of interest and principal): dluhopis s nulovým kupónem, vytvořený za účelem samostatného obchodování s nároky na konkrétní hotovostní toky z cenného papíru a s jistinou téhož nástroje.

Strukturální operace (Structural operation): operace na volném trhu prováděná Eurosystemem zejména za účelem úpravy strukturální likvidity finančního sektoru vůči Eurosystemu.

Swapový bod (Swap point): rozdíl mezi směnným kurzem forwardové transakce a směnným kurzem spotové transakce při měnovém swapu.

Systém rezervace (Earmarking system): systém správy zajištění centrálními bankami, kdy je likvidita poskytována proti aktivům účelově vázaným pro každou jednotlivou transakci.

Systém sdružování (Pooling system): viz systém sdružování zajištění.

Systém sdružování zajištění (Collateral pooling system): systém centrální banky pro správu zajištění, při kterém si protistrany otevírají souborný účet, na který vkládají aktiva zajišťující jejich transakce s centrální bankou. Na rozdíl od systému rezervace nejsou v systému sdružování podkladová aktiva účelově vázána (rezervována) pro jednotlivé transakce.

Systém vypořádání obchodů s cennými papíry (Securities settlement system - SSS): systém, který umožňuje držení a převod cenných papírů nebo jiných finančních aktiv, a to buď bezplatně, nebo proti zaplacení (dodání proti zaplacení).

Systém zaknihování (Book-entry system): účetní systém, který umožňuje převody cenných papírů a jiných finančních aktiv bez skutečného fyzického pohybu papírových podkladů či certifikátů (např. elektronický převod cenných papírů). Viz také dematerializace.

Systém zúčtování plateb (Gross settlement system): převodní systém, při kterém dochází na základě jednotlivých příkazů k vypořádávání finančních prostředků nebo převodu cenných papírů.

Systém zúčtování plateb v reálném čase (RTGS) (RTGS (real-time gross settlement) system): systém zúčtování, v jehož rámci dochází ke zpracování a vypořádání na základě jednotlivých příkazů bez vzájemného započtení (nettingu) a průběžně v reálném čase. Viz také TARGET2.

TARGET: předchůdce systému TARGET2, který měl decentralizovanou strukturu propojující národní systémy RTGS a platební mechanismus ECB. Systém TARGET byl nahrazen systémem TARGET2 podle harmonogramu přechodu stanoveného v článku 13 obecných zásad ECB/2007/2.

TARGET2 (Transevropský expresní automatizovaný systém zúčtování plateb v reálném čase) (TARGET2 - Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system): systém zúčtování jednotlivých plateb v reálném čase pro euro, který zajišťuje zúčtování plateb v eurech v penězích centrální banky. TARGET2 byl vytvořen a funguje na základě jednotné platformy, jejímž prostřednictvím jsou zadávány a zpracovávány všechny platební příkazy a v jejímž rámci jsou z technického hlediska stejným způsobem přijímány všechny platby. Pokud jde o právní strukturu, TARGET2 se skládá z většího počtu systémů RTGS (komponent systému TARGET2).

Třída splatnosti (Maturity bucket): skupina aktiv, jejichž zbytková splatnost spadá do určitého časového intervalu, např. třída se splatností tří až pět let.

Účet minimálních rezerv (Reserve account): účet u národní centrální banky, na kterém protistrany drží své minimální rezervy. Jako účty minimálních rezerv mohou protistrany využít i své účty pro zúčtování vedené u národních centrálních bank.

Účet pro zúčtování (Settlement account): účet přímého účastníka systému TARGET2 u centrální banky pro účely zpracování plateb.

Udržovací období (Maintenance period): období, na které se propočítává dodržování povinnosti minimálních rezerv. ECB zveřejňuje kalendář udržovacích období nejméně tři měsíce před začátkem každého roku. Udržovací období začíná dnem vypořádání první hlavní refinanční operace, která následuje po zasedání Rady guvernérů, na jehož programu je měsíční vyhodnocení orientace měnové politiky. Obvykle udržovací období končí den před obdobným dnem vypořádání v následujícím měsíci. Za výjimečných okolností může být zveřejněný kalendář změněn, a to mimo jiné v závislosti na změnách v časových plánech zasedání Rady guvernérů.

Uschovatel (Custodian): subjekt, který se zavazuje převzít do úschovy a pro jiné spravovat cenné papíry a jiná finanční aktiva.

Úvěrová instituce (Credit institution): úvěrová instituce ve smyslu článku 2 a čl. 4 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES ze dne 14. června 2006 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu ⁽¹⁴⁾, jak byly provedeny ve vnitrostátním právu, která podléhá dohledu ze strany příslušného orgánu, nebo jiná úvěrová instituce ve smyslu čl. 123 odst. 2 Smlouvy, která podléhá dohledu, který je srovnatelný s dohledem ze strany příslušného vnitrostátního orgánu.

Úzké propojení (Close links): situace, kdy je protistrana spojena s emitentem/dlužníkem/ručitelem způsobilých aktiv z následujících důvodů: a) protistrana vlastní přímo, případně nepřímo prostřednictvím jednoho či více podniků, 20 % či více kapitálu emitenta/dlužníka/ručitele, nebo b) emitent/dlužník/ručitel vlastní přímo, případně nepřímo prostřednictvím jednoho či více podniků, 20 % či více kapitálu protistrany, nebo c) třetí strana vlastní více než 20 % kapitálu protistrany a více než 20 % kapitálu emitenta/dlužníka/ručitele, ať už přímo, nebo nepřímo prostřednictvím jednoho či více podniků.

Variační marže (nebo oceňování podle tržní hodnoty) (Variation margin, marking to market): Eurosystem vyžaduje, aby byla pro podkladová aktiva využívána při jeho reverzních transakcích na poskytnutí likvidity zachovávána po dobu trvání operace určitá úroveň tržní hodnoty. To znamená, že pokud pravidelně měřená tržní hodnota podkladových aktiv klesne pod určitou úroveň, požadují národní centrální banky po protistranách dodání doplňujících aktiv nebo hotovosti (tj. výzva k dodatkové úhradě). Podobně pokud tržní hodnota podkladových aktiv po přecenění určitou úroveň přesáhne, může protistrana nadbytečná aktiva nebo hotovost získat zpět. Viz také oddíl 6.4.

Vkladová facilitata (Deposit facility): stálá facilitata Eurosystemu, kterou mohou protistrany využívat k provádění jednodenních vkladů u národní centrální banky, které jsou úročeny předem stanovenou úrokovou sazbou.

Vklady s dohodnutou splatností (Deposits with agreed maturity): kategorie nástrojů, která se skládá převážně z termínovaných vkladů s danou dobou splatnosti, s nimiž v závislosti na vnitrostátní praxi před splatností buď nelze disponovat, nebo s nimiž lze disponovat pouze pod podmínkou uhrazení penále. Tato kategorie rovněž zahrnuje některé neobchodovatelné dluhové nástroje, jako jsou například neobchodovatelné (drobné) vkladové listy.

Vklady s výpovědní lhůtou (Deposits redeemable at notice): kategorie nástrojů, která se skládá z vkladů, u nichž musí držitel dodržet pevně stanovenou výpovědní lhůtu před tím, než si své prostředky může vybrat. V některých případech existuje možnost výběru určité stanovené částky ve stanoveném období, nebo možnost předčasného výběru podmíněného uhrazením penále.

Vnitrodenní úvěr (Intraday credit): úvěr poskytnutý na dobu kratší než 1 obchodní den. Může být poskytnut národní centrální bankou k vyrovnání nesrovnalostí ve vypořádávání plateb a může mít formu: i) zajištěného přečerpání úvěru; nebo ii) úvěrové operace proti zástavě nebo s dohodou o zpětném odkupu.

Výzva k dodatkové úhradě (Margin call): postup související s uplatňováním variačních marží, který spočívá v tom, že pokud pravidelně měřená hodnota podkladových aktiv klesne pod určitou úroveň, vyžaduje centrální banka po protistranách dodání doplňujících aktiv (nebo hotovosti). Obdobně platí, že pokud hodnota podkladových aktiv po přecenění přesáhne částku, kterou protistrany dluží, plus variační marži, mohou protistrany požádat centrální banku o vrácení nadbytečných aktiv (nebo hotovosti).

Základ pro stanovení minimálních rezerv (Reserve base): suma rozvahových položek, které představují základ pro výpočet povinnosti minimálních rezerv úvěrové instituce.

Základní nabídková sazba (Minimum bid rate): spodní hranice úrokové sazby, pro kterou mohou protistrany podávat své nabídky v rámci nabídkového řízení s proměnlivou sazbou.

Zbytková splatnost (Residual maturity): doba zbývajících do dne splatnosti dluhového nástroje.

Země EHP (Evropského hospodářského prostoru) (EEA (European Economic Area) countries): členské státy EU a Island, Lichtenštejnsko a Norsko.

Zprostředkovatel zúčtování (Settlement agent): instituce, která spravuje proces zúčtování (např. určuje pozice v procesu zúčtování, sleduje výměny plateb atd.) pro převodní systémy nebo jiné mechanismy vyžadující zúčtování.

⁽¹⁴⁾ Úř. věst. L 177, 30.6.2006, s. 1.

Dodatek 3

VÝBĚR PROTISTRAN PRO INTERVENČNÍ DEVIZOVÉ OPERACE A MĚNOVÉ SWAPY PRO ÚČELY MĚNOVÉ POLITIKY

Výběr protistran pro intervenční devizové operace a měnové swapy pro účely měnové politiky se řídí jednotným přístupem bez ohledu na zvolený organizační rámec vnějších operací Eurosystemu. Důsledkem výběrové politiky není odklon od stávajících tržních standardů, neboť tato politika je odvozena na základě harmonizace nejlepších současných metod národních centrálních bank. Výběr protistran pro intervenční devizové operace Eurosystemu je založen především na dvou souborech kritérií.

První soubor kritérií je inspirován zásadou obezřetnosti. Prvním kritériem obezřetnosti je úvěruschopnost, která je posuzována s využitím kombinace rozdílných metod (například s využitím úvěrového hodnocení komerčními hodnotícími agenturami i vlastní analýzy kapitálových a jiných obchodních poměrů); druhým kritériem je skutečnost, že Eurosystem vyžaduje, aby všechny jeho případné protistrany intervenčních devizových operací podléhaly dohledu ze strany uznávaného orgánu dohledu; a jako třetí kritérium musí všechny protistrany intervenčních devizových operací Eurosystemu dodržovat vysoké etické standardy a mít dobrou pověst.

Jakmile je požadavek minimální obezřetnosti splněn, dojde k uplatnění druhého souboru kritérií, který je inspirován ohledy účinnosti. První kritérium účinnosti se vztahuje na konkurenční cenové chování a schopnost protistrany vypořádat velké objemy, a to i při nestálých tržních podmínkách. K ostatním kritériím účinnosti pak náleží kvalita a rozsah informací, které protistrany poskytují.

Okruh potenciálních protistran intervenčních devizových operací je dostatečně široký a pestrý, aby zaručoval nezbytnou pružnost při provádění intervenčních operací. Umožňuje Eurosystemu vybrat si z několika různých intervenčních kanálů. Aby mohl účinně intervenovat v různých zeměpisných oblastech a časových zónách, může Eurosystem využívat protistrany v libovolném mezinárodním finančním centru. Avšak v praxi platí, že převážná část protistran pochází z eurozóny. V případě měnových swapů prováděných pro účely měnové politiky odpovídá okruh protistran protistranám, které se nacházejí v eurozóně a jsou vybírány pro intervenční devizové operace Eurosystemu.

Národní centrální banky mohou uplatňovat omezovací systém, který jim při měnových swapech prováděných pro účely měnové politiky umožní kontrolovat úvěrovou angažovanost ve vztahu k jednotlivým protistranám.

Dodatek 4

ZPRAVODAJSKÝ SYSTÉM PRO MĚNOVOU A BANKOVNÍ STATISTIKU EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY ⁽¹¹⁵⁾**1. Úvod**

Nařízení Rady (ES) č. 2533/98 ze dne 23. listopadu 1998 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou ⁽¹¹⁶⁾ vymezuje fyzické a právnické osoby, na které se vztahuje statistická zpravodajská povinnost (takzvaný „referenční soubor zpravodajských jednotek“), režim utajení a příslušná prováděcí a sankční ustanovení v souladu s článkem 5.4 statutu Evropského systému centrálních bank (statut ESCB). Dále opravňuje ECB využívat její normotvornou pravomoc:

- a) k vymezení skutečného souboru zpravodajských jednotek;
- b) k vymezení statistické zpravodajské povinnosti vůči ECB a k jejímu ukládání skutečnému souboru zpravodajských jednotek zúčastněných členských států a
- c) ke stanovení podmínek, za kterých mohou ECB a národní centrální banky uplatňovat právo na ověřování nebo nucené shromažďování statistických informací.

2. Všeobecné úvahy

Účelem nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 25/2009 ze dne 19. prosince 2008 o rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2008/32) ⁽¹¹⁷⁾ je umožnit ECB, a v souladu s článkem 5.2 statutu ESCB i národním centrálním bankám v rámci jejich možností, shromažďovat nezbytné statistické informace ke splnění úkolů ESCB, zejména pak jeho úkolu vymezovat a provádět měnovou politiku Unie podle čl. 127 odst. 2 první odrážky Smlouvy o fungování Evropské Unie. Statistické informace shromážděné v souladu s nařízením ECB/2008/32 slouží k sestavování konsolidované rozvahy sektoru měnových finančních institucí, jejímž hlavním účelem je poskytnout ECB ucelený statistický obraz měnového vývoje, obsahující agregovaná finanční aktiva a pasiva měnových finančních institucí členských států, na které se hledí jako na jediný hospodářský prostor.

Pro statistické účely je statistická zpravodajská povinnost vůči ECB v souvislosti s konsolidovanou rozvahou sektoru měnových finančních institucí založena na třech hlavních faktorech.

Za prvé, ECB musí obdržet srovnatelné, spolehlivé a aktualizované statistické informace, které jsou shromažďovány v celé eurozóně za srovnatelných podmínek. Ačkoli jsou údaje shromažďovány podle článků 5.1 a 5.2 statutu národními centrálními bankami decentralizovaně, a pokud je to nezbytné, ve spojení s jinými statistickými povinnostmi pro účely Společenství nebo vnitrostátní účely, vyžaduje se dostatečný stupeň harmonizace a souladu s minimálními zpravodajskými standardy za účelem vytvoření spolehlivé statistické základny pro vymezení a provádění jednotné měnové politiky.

Za druhé, zpravodajská povinnost stanovená v nařízení ECB/2008/32 musí dodržovat zásady průhlednosti a právní jistoty. Důvodem je skutečnost, že uvedené nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v celé eurozóně. Ukládá povinnosti přímo fyzickým a právnickým osobám, na které může ECB v případě neplnění statistické zpravodajské povinnosti vůči ECB uvalovat sankce (viz článek 7 nařízení Rady (ES) č. 2533/98). Zpravodajská povinnost je tudíž jasně definována a možnosti uplatnění pravomoci ze strany ECB při ověřování nebo nuceném shromažďování statistických informací se řídí identifikovatelnými zásadami. Za třetí, ECB musí v souladu se statistickými zásadami, kterými se řídí vývoj, vypracovávání a šíření statistiky ze strany ESCB, minimalizovat související zpravodajskou zátěž (viz čl. 3 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 2533/98). Tyto zásady jsou podrobněji vymezeny ve veřejném závazku ESCB v oblasti evropské statistiky zveřejněném na internetových stránkách ECB.

Statistické informace shromážděné národními centrálními bankami podle nařízení ECB/2008/32 slouží rovněž k výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv podle nařízení ECB/2003/9.

Nařízení ECB/2008/32 se omezuje na obecné vymezení skutečného souboru zpravodajských jednotek, jeho statistických zpravodajských povinností a zásad, na jejichž základě ECB a národní centrální banky obvykle vykonávají svou pravomoc ověřovat nebo nuceně shromažďovat statistické informace. Podrobnosti o statistických informacích vykazovaných za účelem splnění statistické zpravodajské povinnosti vůči ECB a o minimálních standardech, které musí být dodržovány, jsou uvedeny v přílohách I až IV nařízení ECB/2008/32.

⁽¹¹⁵⁾ Obsah tohoto dodatku je uváděn pouze pro informativní účely.

⁽¹¹⁶⁾ Úř. věst. L 318, 27.11.1998, s. 8.

⁽¹¹⁷⁾ Úř. věst. L 15, 20.1.2009, s. 14.

3. Skutečný soubor zpravodajských jednotek; seznam měnových finančních institucí pro statistické účely

Měnové finanční instituce zahrnují rezidentské úvěrové instituce, jak jsou definovány v právních předpisech Unie, a všechny ostatní rezidentské finanční instituce, jejichž předmětem činnosti je přijímat vklady nebo prostředky velmi podobné vkladům od jiných subjektů než měnových finančních institucí a na vlastní účet (alespoň v ekonomickém smyslu) poskytovat úvěry nebo investovat do cenných papírů. V souladu se zásadami třídění uvedenými v příloze I nařízení ECB/2008/32 ECB vytváří a vede seznam institucí podle této definice. Pravomoc vytvářet a udržovat seznam měnových finančních institucí pro statistické účely má Výkonná rada ECB. Skutečný soubor zpravodajských jednotek tvoří měnové finanční instituce, které jsou rezidenty na území eurozóny. Národní centrální banky mohou udělit výjimky malým měnovým finančním institucím podle článku 8 nařízení ECB/2008/32. Tyto výjimky umožňují národním centrálním bankám uplatňovat metodu „zbytkové části“ („cutting off the tail“).

4. Statistické zpravodajské povinnosti

Pro sestavení konsolidované rozvahy musí skutečný soubor zpravodajských jednotek vykazovat statistické informace vztahující se k jejich rozvaze měsíčně. Další informace jsou vyžadovány čtvrtletně. Vykazované statistické informace jsou podrobněji uvedeny v příloze I nařízení ECB/2008/32. Příslušné statistické údaje shromažďují národní centrální banky, jež musí stanovit postupy pro vykazování, které mají být dodržovány.

Nařízení ECB/2008/32 nebrání národním centrálním bankám, aby od skutečného souboru zpravodajských jednotek shromažďovaly statistické informace nutné ke splnění statistických požadavků ECB jako součást širšího zpravodajského systému, který jednotlivé národní centrální banky vytvářejí v rámci vlastních pravomocí v souladu s právními předpisy Unie, vnitrostátními právními předpisy nebo se zavedenou praxí, a který slouží též jiným statistickým účelům. Tím však nesmí být dotčeno plnění statistické povinnosti stanovené v nařízení ECB/2008/32. V určitých případech se ECB může ke splnění svých požadavků spolehnout na statistické informace shromážděné pro jiné účely.

V důsledku udělení shora vymezených výjimek ze strany národních centrálních bank se na dotčené malé měnové finanční instituce vztahuje snížená statistická zpravodajská povinnost (což mimo jiné znamená pouze čtvrtletní výkaznictví), která je povinná v kontextu minimálních rezerv a vymezená v příloze III nařízení ECB/2008/32. Požadavky na ty malé měnové finanční instituce, které nejsou úvěrovými institucemi, jsou stanoveny v článku 8 uvedeného nařízení. Měnové finanční instituce, kterým byla udělena výjimka, mají však možnost plnit úplnou zpravodajskou povinnost.

5. Využití statistických informací podle nařízení ECB o minimálních rezervách

Za účelem minimalizace zpravodajské zátěže a zamezení zdvojení při shromažďování statistických informací jsou statistické informace týkající se rozvahy, jež vykazují měnové finanční instituce podle nařízení ECB/2008/32, využívány také k výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv podle nařízení ECB/2003/9.

Pro statistické účely musí zpravodajská jednotka vykazovat údaje své příslušné národní centrální bance podle rámce uvedeného v tabulce 1 níže, která je součástí přílohy III nařízení ECB/2008/32. Pole označená v tabulce 1 symbolem „*“ jsou využívána vykazujícími institucemi k výpočtu jejich základu pro stanovení minimálních rezerv (viz rámeček 9 v kapitole 7).

Ke správnému vypočtení základu pro stanovení minimálních rezerv, na něž se uplatňuje kladná sazba, je nutné podrobné členění vkladů s dohodnutou splatností nad dva roky, vkladů s výpovědní lhůtou nad dva roky a závazků z repo obchodů úvěrových institucí vůči sektorům („tuzemským“ a „ostatních členských států“) „měnové finanční instituce“, „úvěrové instituce s povinností minimálních rezerv, ECB a národní centrální banky“ a „vládní instituce“, a vůči „zbytku světa“.

V závislosti na vnitrostátních systémech shromažďování informací a aniž je dotčena plná shoda s definicemi a zásadami klasifikace pro rozvalu měnových finančních institucí stanovenými v nařízení ECB/2008/32, mohou úvěrové instituce s povinností minimálních rezerv vykazovat místo toho údaje nutné k výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv, s výjimkou údajů o obchodovatelných nástrojích, v souladu s tabulkou 1a za předpokladu, že to neovlivní položky vyznačené v tabulce 1 tučným písmem.

Příloha III nařízení ECB/2008/32 obsahuje zvláštní a přechodná ustanovení a ustanovení o fúzích zahrnujících úvěrové instituce ve vztahu k uplatňování systému minimálních rezerv.

Příloha III nařízení ECB/2008/32 obsahuje zejména statistické výkaznictví pro úvěrové instituce ve „zbytkové části“. Úvěrové instituce ve „zbytkové části“ vykazují přinejmenším čtvrtletní údaje nezbytné k výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv v souladu s tabulkou 1a. Tyto instituce zajistí, aby výkaz podle tabulky 1a plně odpovídal definicím a klasifikacím použitým v tabulce 1. Údaje pro výpočet základu pro stanovení minimálních rezerv v institucích ve „zbytkové části“ pro tři udržovací období rezerv vycházejí z údajů ke konci čtvrtletí, které shromažďují národní centrální banky.

Příloha III uvedeného nařízení obsahuje rovněž ustanovení o vykazování skupiny úvěrových institucí na agregovaném základě. Po obdržení povolení od ECB mohou úvěrové instituce s povinností minimálních rezerv v rámci území jednoho státu vykazovat statistické údaje týkající se jejich konsolidovaného základu pro stanovení minimálních rezerv jako skupina, pokud se všechny dotčené instituce vzdají výhod odpočtu jakýchkoli paušálních odpočitatelných položek od povinnosti minimálních rezerv. Výhoda odpočtu paušální položky však zůstává v platnosti pro skupinu jako celek. Pokud bylo skupině úvěrových institucí povoleno držet minimální rezervy přes zprostředkovatele, avšak tyto úvěrové instituce výhody takového skupinového vykazování nevyužívají, mohou národní centrální banky oprávnit zprostředkovatele k provádění agregovaného statistického vykazování (jiného než ve vztahu k základu pro stanovení minimálních rezerv) jménem této skupiny úvěrových institucí. Výhoda odpočtu paušální položky v tomto případě zůstává v platnosti pro každého člena skupiny. Všechny dotčené instituce se v seznamu měnových finančních institucí vedeném ECB uvádějí jednotlivě.

Příloha uvedeného nařízení dále obsahuje ustanovení, která se mají uplatnit v případě fúzí, na nichž se podílejí úvěrové instituce. Výrazy „fúze“, „fúzující instituce“ a „nabývací instituce“ mají význam uvedený v článku 1 nařízení ECB/2003/9. Pro udržovací období, během kterého se fúze uskutečňuje, se povinnost minimálních rezerv nabývací instituce vypočte a musí být splněna v souladu s článkem 13 uvedeného nařízení. Pro následující udržovací období se povinnost minimálních rezerv nabývací instituce vypočte ze základu pro stanovení minimálních rezerv a případně podle statistických údajů vykázaných podle zvláštních pravidel (viz tabulka v příloze III nařízení ECB/2008/32). Jinak se použijí běžná pravidla pro vykazování statistických informací a pro výpočet povinných minimálních rezerv, jak je stanoví článek 3 nařízení ECB/2003/9. Příslušná národní centrální banka může navíc nabývací instituci povolit, aby plnila svou statistickou zpravodajskou povinnost prostřednictvím dočasných postupů. Tato odchylka od běžného postupu vykazování musí být omezena na co nejkratší dobu a neměla by překročit šest měsíců od uskutečnění fúze. Touto odchylkou není dotčena povinnost nabývací instituce splnit svou zpravodajskou povinnost podle nařízení ECB/2008/32 a případně její povinnost převzít zpravodajskou povinnost fúzujících institucí.

Tabulka 1

Údaje vykazované měsíčně (stavy) ⁽¹⁾

ROZVAHOVÉ POLOŽKY			A. Tuzemsko									
			MFI's ⁽¹⁾			Instituce jiné než MFI						
				Úvěrové instituce	z toho: úvěrové instituce s PMR, ECB a národní centrální banky	Vládní instituce (S.13)		Ostatní rezidenti				
						Ústřední vládní instituce (S.1311)	Ostatní vládní instituce	Celkem	Ostatní finanční zprostředkovatelé + pomocné finanční instituce (S.123+S.124)		Pojišťovny a penzijní fondy (S.125)	Nefinanční podniky (S.11)
(a)		(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	z toho: CP ⁽⁴⁾	z toho: FVC	(g)	(h)	(i)	
PASIVA												
8	Emitované oběživo											
9	Vklady	*	*	*								
	do 1 roku											
	nad 1 rok											
	z toho převoditelné vklady											
	z toho do 2 let											
	z toho syndikované úvěry											
9e	Euro	*	*									
9.1e	Jednodenní				*	*						
	z toho převoditelné vklady											
9.2e	S dohodnutou splatností											
	do 1 roku				*	*						
	nad 1 rok a do 2 let				*	*						
	nad 2 roky	*	*	*	*	*						
9.3e	S výpovědní lhůtou											
	do 3 měsíců				*	*						
	nad 3 měsíce				*	*						
	z toho nad 2 roky ⁽²⁾	*	*	*	*	*						
9.4e	Repo obchody	*	*	*	*	*						
9x	Cizí měny				*	*						
9.1x	Jednodenní				*	*						
9.2x	S dohodnutou splatností											
	do 1 roku				*	*						
	nad 1 rok a do 2 let				*	*						
	nad 2 roky	*	*	*	*	*						
9.3x	S výpovědní lhůtou											
	do 3 měsíců				*	*						
	nad 3 měsíce				*	*						
	z toho nad 2 roky ⁽²⁾	*	*	*	*	*						
9.4x	Repo obchody	*	*	*	*	*						
10	Akcie/podílové jednotky fondů peněžního trhu ⁽³⁾											
11	Emitované dluhové cenné papíry											
11e	Euro											
	do 1 roku											
	nad 1 rok a do 2 let											
	z toho do 2 let a zárukou návratnosti vložené investice nižší než 100 %											
	nad 2 roky											
11x	Cizí měny											
	do 1 roku											
	nad 1 rok a do 2 let											
	z toho do 2 let a zárukou návratnosti vložené investice nižší než 100 %											
	nad 2 roky											
12	Kapitál a rezervy											
13	Ostatní pasiva											

[illegible]

ROZVAHOVÉ POLOŽKY	A. Tuzemsko												
	MFI's	Instituce jiné než MFI											
		Vládní instituce (S.13)	Ostatní rezidenti										
			Celkem	Ostatní finanční zprostředkovatelé + pomocné finanční instituce (S.123+S.124)		Pojišťovny a penzijní fondy (S.125)	Nefinanční podniky (S.11)	Domácnosti + neziskové instituce sloužící domácnostem (S.14+S.15)					
	z toho: CP (*)	z toho: FVC			Úvěry na spotřebu			Úvěry na bydlení	Ostatní úvěry				
													z toho: PSJV/NS (*)
AKTIVA													
1 Pokladní hotovost													
1e z toho euro													
2 Úvěry													
do 1 roku													
nad 1 rok a do 5 let													
nad 5 let													
z toho: syndikované úvěry													
z toho: repo obchody													
2e z toho euro													
— z toho: revolvingové úvěry a přečerpání													
— z toho: bezúročný úvěr z kreditních karet													
— z toho úročený úvěr z kreditních karet													
3 Cenné papíry jiné než akcie													
3e Euro													
do 1 roku													
nad 1 rok a do 2 let													
nad 2 roky													
3x Cizí měny													
do 1 roku													
nad 1 rok a do 2 let													
nad 2 roky													
4 Akcie/podílové jednotky fondů peněžního trhu													
5 Akcie a ostatní majetkové účasti													
6 Stálá aktiva													
7 Ostatní aktiva													

ROZVAHOVÉ POLOŽKY	B. Ostatní zúčastněné členské státy													C. Zbytek světa	D. Nezařazeno
	MFI's	Instituce jiné než MFI													
		Vládní instituce (S.13)	Ostatní rezidenti												
			Celkem	Ostatní finanční zprostředkovatelé + pomocné finanční instituce (S.123+S.124)			Pojišťovny a penzijní fondy (S.125)	Nefinanční podniky (S.11)	Domácnosti + neziskové instituce sloužící domácnostem (S.14+S.15)						
					z toho: CP (*)	z toho: FVC			Celkem	Úvěry na spotřebu	Úvěry na bydlení	Ostatní úvěry			
												z toho: PSJV/NS (?)			
AKTIVA															
1 Pokladní hotovost															
1e z toho euro															
2 Úvěry															
do 1 roku															
nad 1 rok a do 5 let															
nad 5 let															
z toho: syndikované úvěry															
z toho: repo obchody															
2e z toho euro															
— z toho: revolvingové úvěry a přečerpání															
— z toho: bezúročný úvěr z kreditních karet															
— z toho úročený úvěr z kreditních karet															
3 Cenné papíry jiné než akcie															
3e Euro															
do 1 roku															
nad 1 rok a do 2 let															
nad 2 roky															
3x Cizí měny															
do 1 roku															
nad 1 rok a do 2 let															
nad 2 roky															
4 Akcie/podílové jednotky fondů peněžního trhu															
5 Akcie a ostatní majetkové účasti															
6 Stálá aktiva															
7 Ostatní aktiva															

⁽¹⁾ Pole označená * se používají při výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv. Pokud jde o dluhové cenné papíry, úvěrové instituce buď předloží doklad o pasivech, jež mají být vyloučena ze základu pro stanovení minimálních rezerv, nebo použijí standardní odpočet pevné procentní části stanovené ECB. Pole vytištěná slabě vykazují pouze úvěrové instituce s povinností minimálních rezerv (PMR). Viz též zvláštní pravidla o uplatňování minimálních rezerv v příloze III nařízení ECB/2008/32.

⁽²⁾ Vykazování této položky je do odvolání dobrovolné.

⁽³⁾ Údaje v této položce je možné shromáždit různými statistickými postupy, které stanoví národní centrální banky v souladu s pravidly obsaženými v části 2 přílohy I nařízení ECB/2008/32.

⁽⁴⁾ Centrální protistrany.

⁽⁷⁾ Podnikatelské subjekty s jediným vlastníkem/neregistrovaná společenství.

Tabulka 1a

Zjednodušené vykazování údajů týkajících se povinnosti minimálních rezerv

	Základ pro stanovení minimálních rezerv, vypočtený jako součet těchto sloupců v tabulce 1 (Pasiva): (a)-(b)+(c)+(d)+(e)+(j)-(k)+(l)+(m)+(n)+(s)
VKLADOVÉ ZÁVAZKY (Euro a cizí měny celkem)	
9 CELKOVÉ VKLADY	
9.1e + 9,1x	
9.2e + 9,2x	
9.3e + 9,3x	
9.4e + 9,4x	
z toho:	
9.2e + 9,2x s dohodnutou splatností nad 2 roky	
z toho:	
9.3e + 9,3x s výpovědní lhůtou nad 2 roky	Dobrovolné vykazování
z toho:	
9.4e + 9,4e repo obchody	
	Nezařazené položky, sloupec (t) v tabulce 1 (Pasiva)
OBCHODOVATELNÉ NÁSTROJE (Euro a cizí měny celkem)	
11 EMITOVANÉ DLUHOVÉ CENNÉ PAPÍRY	
11e + 11x s dohodnutou splatností do dvou let	
11 EMITOVANÉ DLUHOVÉ CENNÉ PAPÍRY	
11e + 11x s dohodnutou splatností nad 2 roky	

6. Ověřování a nucené shromažďování

ECB a národní centrální banky vykonávají pravomoc ověřovat a nuceně shromažďovat statistické informace, kdykoliv nejsou splněny minimální standardy pro přenos, přesnost, pojmovou shodu a opravy. Tyto minimální standardy jsou stanoveny v příloze IV nařízení ECB/2008/32.

7. Členské státy EU, jejichž měnou není euro

Vzhledem k tomu, že nařízení podle článku 34.1 statutu ESCB nezakládá práva ani neukládá povinnosti pro členské státy, na které se vztahuje výjimka (článek 42.1 statutu ESCB), a pro Dánsko (odstavec 1 Protokolu o některých ustanoveních týkajících se Dánska) a není použitelné na Velkou Británii (odstavec 7 Protokolu o některých ustanoveních týkajících se Spojeného království Velké Británie a Severního Irska), je nařízení ECB/2008/32 použitelné pouze v členských státech.

Článek 5 statutu ESCB, který se týká pravomocí ECB a národních centrálních bank v oblasti statistiky, a nařízení Rady (ES) č. 2533/98 jsou však použitelné ve všech členských státech. To rovněž znamená, společně s čl. 4 odst. 3 druhou a třetí odstavkou Smlouvy o Evropské unii, že členské státy EU, jejichž měnou není euro, mají povinnost přijmout a provést na vnitrostátní úrovni veškerá opatření, která považují za vhodná pro shromažďování statistických informací nezbytných ke splnění statistické zpravodajské povinnosti vůči ECB a pro včasnou přípravu v oblasti statistiky k tomu, aby se mohly stát členskými státy. Tato povinnost je výslovně stanovena v článku 4 a 17. bodu odůvodnění nařízení Rady (ES) č. 2533/98. Z důvodů průhlednosti je tato zvláštní povinnost znovu uvedena i v odůvodnění nařízení ECB/2008/32.

Dodatek 5

INTERNETOVÉ STRÁNKY EUROSYSTÉMU

Centrální banka	Internetové stránky
Evropská centrální banka	www.ecb.europa.eu
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be nebo www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Eesti Pank	www.eestipank.ee
Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland	www.centralbank.ie
Bank of Greece	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Central Bank of Cyprus	www.centralbank.gov.cy
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta	www.centralbankmalta.org
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Oesterreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Národná banka Slovenska	www.nbs.sk
Banka Slovenije	www.bsi.si
Suomen Pankki	www.bof.fi

Dodatek 6

POSTUPY A SANKCE UPLATŇOVANÉ V PŘÍPADĚ NEDODRŽOVÁNÍ ZÁVAZKŮ PROTISTRANAMI**1. Finanční postihy**

V případě porušení pravidel nabídkových řízení ⁽¹¹⁸⁾, pravidel dvoustranných transakcí ⁽¹¹⁹⁾, pravidel o využívání podkladových aktiv ⁽¹²⁰⁾, pravidel pro postupy na konci dne nebo podmínek přístupu k mezní záůjční facilitě ⁽¹²¹⁾ protistranou, uplatní Eurosystem tyto finanční postihy:

- a) V případě porušení pravidel týkajících se nabídkových řízení, dvoustranných transakcí a využití podkladových aktiv se za první a druhé porušení, ke kterému dojde v období o délce 12 měsíců, uplatní finanční postihy, které je možné uplatnit, se vypočítají při mezní záůjční sazbě navýšené o 2,5 procentního bodu.

Za porušení pravidel týkajících se nabídkových řízení a dvoustranných transakcí se finanční postihy vypočítají na základě výše zajištění nebo hotovosti, které protistrana nebyla schopna vypořádat, vynásobené koeficientem 7/360.

Za porušení pravidel týkajících se využití podkladových aktiv ⁽¹²²⁾ se finanční postihy vypočítají na základě částky nezpůsobilých aktiv (nebo aktiv, které protistrana nesmí využít), která: i) protistrana poskytla národní centrální bance nebo ECB, anebo která ii) protistrana neodstranila do dvaceti pracovních dnů, které uplynou od okamžiku, ke kterému se způsobilá aktiva stala nezpůsobilými nebo nesmí být protistranou nadále používána, vynásobené koeficientem 1/360.

- b) V prvním případě porušení pravidel postupů na konci dne nebo přístupu k mezní záůjční facilitě se finanční postihy, které je možné uplatnit, vypočítají při mezní záůjční sazbě navýšené o 5 procentních bodů. V případě opakovaného porušení se úroková sazba finančního postihu navýší o dalších 2,5 procentních bodů pokaždé, kdy k tomuto porušení dojde v rámci období o délce 12 měsíců, a vypočítá se na základě objemu nepovoleného přístupu k mezní záůjční facilitě.

2. Nefinanční postihy

Eurosystem protistranu z důvodů porušování pravidel nabídkových řízení, pravidel dvoustranných transakcí a pravidel o využívání podkladových aktiv dočasně vyloučí, a to způsobem uvedeným níže:

2.1 Dočasné vyloučení z důvodů porušování pravidel nabídkových řízení a pravidel dvoustranných transakcí

Jestliže v období 12 měsíců dojde ke třetímu porušení stejného druhu, Eurosystem vedle stanovení finančního postihu vypočteného v souladu s pravidly uvedenými v oddíle 1 vyloučí protistranu z následné operace (následných operací) na volném trhu stejného druhu a prováděné (prováděných) na základě stejných postupů, přičemž tento postih bude platit po určité časové období. Vyloučení se uplatňuje podle této stupnice:

- a) jestliže výše neposkytnutého zajištění nebo hotovosti dosahuje až 40 % celkové výše zajištění nebo hotovosti, které měly být poskytnuty při třetím porušení, uplatní se vyloučení v délce jednoho měsíce;
- b) jestliže výše neposkytnutého zajištění nebo hotovosti dosahuje 40 % až 80 % celkové výše zajištění nebo hotovosti, které měly být poskytnuty při třetím porušení, uplatní se vyloučení v délce dvou měsíců, a

⁽¹¹⁸⁾ To je případ, kdy protistrana nepřevede dostatečné množství podkladových aktiv nebo hotovosti (přichází-li to v úvahu v případě výzev k dodatkové úhradě) k vypořádání objemu likvidity, který jí byl přidělen v rámci operace na poskytnutí likvidity, v den vypořádání, nebo k jeho zajištění až do splatnosti operace prostřednictvím odpovídajících výzev k dodatkové úhradě, nebo kdy nepřevede dostatečnou výši hotovosti k vypořádání částky, která jí byla přidělena v rámci operace na absorpci likvidity.

⁽¹¹⁹⁾ To je případ, kdy protistrana nepřevede dostatečné množství způsobilých podkladových aktiv nebo nepřevede dostatečnou výši hotovosti k vypořádání částky, která byla sjednána při dvoustranné transakci, nebo kdy nezajistí nevypořádanou dvoustrannou transakci kdykoli až do její splatnosti prostřednictvím odpovídajících výzev k dodatkové úhradě.

⁽¹²⁰⁾ To je případ, kdy protistrana využívá aktiva, která nejsou způsobilá nebo se nezpůsobilými stala (nebo která nesmí využívat) k zajištění nesplaceného úvěru.

⁽¹²¹⁾ To je případ, kdy má protistrana záporný konečný denní zůstatek na účtu pro zúčtování a nesplňuje podmínky přístupu k mezní záůjční facilitě.

⁽¹²²⁾ Následující ustanovení se použijí též v případě, kdy a) protistrana použije nezpůsobilá aktiva nebo poskytne informace, které nepříznivě ovlivní hodnotu zajištění, například nesprávné nebo neaktuální informace o zůstatku použité úvěrové pohledávky, nebo b) protistrana použije aktiva, která jsou nezpůsobilá v důsledku existence úzkého propojení mezi emitentem/ručitelem a protistranou.

- c) jestliže výše neposkytnutého zajištění nebo hotovosti dosahuje 80 % až 100 % celkové výše zajištění nebo hotovosti, které měly být poskytnuty při třetím porušení, uplatní se vyloučení v délce tří měsíců.

Tyto finanční postihy a dočasná vyloučení se rovněž uplatní, aniž je tím dotčen oddíl 2.3, při jakémkoli dalším následném porušení, ke kterému dojde v průběhu každého dvanáctiměsíčního období.

2.2 Dočasné vyloučení z důvodů porušování pravidel pro využívání podkladových aktiv

Jestliže v období 12 měsíců dojde ke třetímu porušení, Eurosystem vedle stanovení finančního postihu vypočteného v souladu s pravidly uvedenými v oddíle 1 vyloučí protistranu z následné operace na volném trhu.

Tyto finanční postihy a dočasná vyloučení se rovněž uplatní, aniž je tím dotčen oddíl 2.3, při jakémkoli dalším následném porušení, ke kterému dojde v průběhu každého dvanáctiměsíčního období.

2.3 Dočasné vyloučení ve výjimečných případech z přístupu ke všem budoucím operacím měnové politiky na určité období

Ve výjimečných případech, kde to vyžaduje závažnost porušení zejména s přihlédnutím k dotčené částce, četnosti a délce trvání porušení, je možné vedle finančního postihu vypočteného v souladu s pravidly uvedenými v oddíle 1 navíc zvážit i dočasné vyloučení protistrany z přístupu ke všem budoucím operacím měnové politiky pro období v délce tří měsíců.

2.4 Instituce nacházející se v jiných členských státech

Eurosystem může také rozhodnout, zda by se opatření dočasného vyloučení, navrhované ve vztahu k nedodržující protistraně, mělo rovněž vztahovat na pobočky této instituce nacházející se v jiných členských státech.

Dodatek 7

TVORBA PLATNÉHO ZAJIŠTĚNÍ ÚVĚROVÝCH POHLEDÁVEK

Aby bylo zabezpečeno, že úvěrové pohledávky jsou platně zajištěny a že mohou být rychle realizovány v případě nedodržení závazku protistranou, musí být splněny tyto dodatečné právní požadavky:

- a) *Ověření existence úvěrových pohledávek*: Národní centrální banky použijí minimálně následující opatření k ověření, zda úvěrové pohledávky předložené Eurosystemu jako zajištění existují: i) protistrana nejméně každé čtvrtletí sama potvrdí národní centrální bance existenci úvěrových pohledávek, přičemž jako alternativu lze provést srovnání s informacemi v centrálním registru úvěrů, pokud existuje; ii) národní centrální banky, orgány dohledu nebo externí auditoři jednorázově prověří postupy používané protistranou při předkládání informací o existenci úvěrových pohledávek Eurosystemu; a iii) národní centrální banky, příslušné registry úvěrů, orgány dohledu či externí auditoři provedou namátkovou kontrolu kvality a přesnosti potvrzení protistrany.

Čtvrtletní potvrzení podle bodu i) zahrnují požadavek, aby protistrany Eurosystemu písemně učinily následující:

- i) potvrdily a zaručily soulad úvěrových pohledávek předložených národní centrální bance s kritérii způsobilosti používanými Eurosystemem,
- ii) potvrdily a zaručily, že žádná úvěrová pohledávka předložená jako podkladové aktivum není zároveň použita jako zajištění ve prospěch žádné třetí strany a potvrdily, že protistrana nebude žádnou z úvěrových pohledávek mobilizovat jako zajištění ve prospěch třetí strany, a
- iii) potvrdily a zaručily, že bez prodlení a ne později než následující obchodní den informují příslušnou národní centrální banku o jakékoli události, která podstatně ovlivňuje smluvní vztah mezi protistranou a danou národní centrální bankou, především předčasných, částečných nebo celkových splátkách, snížení hodnocení a podstatných změnách podmínek úvěrové pohledávky.

K provedení kontrol podle bodů ii) a iii) (jednorázové prověření a namátkové kontroly) musí být orgány dohledu nebo – a to zejména – národní centrální banky a externí auditoři oprávněni takové úkony provádět, a to v souladu s příslušnými národními předpisy nebo, je-li to nezbytné, na smluvním základě.

- b) *Vyrozumění dlužníka o mobilizaci úvěrové pohledávky nebo registrace takové mobilizace*: Pokud jde o vyrozumění dlužníka o mobilizaci úvěrové pohledávky jako zajištění, platí při zohlednění specifických znaků různých právních systémů následující požadavky:

- i) V některých členských státech, kde je vyrozumění dlužníka o mobilizaci úvěrové pohledávky jako zajištění podmínkou platné mobilizace podle vnitrostátních právních předpisů, jak je uvedeno v příslušné národní dokumentaci, je předchozí vyrozumění dlužníka právním požadavkem, jehož splnění je nezbytnou podmínkou způsobilosti úvěrové pohledávky. Předchozí vyrozumění dlužníka pro účely způsobilosti vyžaduje, aby dlužník byl o mobilizaci úvěrové pohledávky jako zajištění protistranou ve prospěch národní centrální banky vyrozuměn protistranou nebo národní centrální bankou (podle příslušné národní dokumentace) předem nebo v okamžiku, kdy k mobilizaci dojde.
- ii) V jiných členských státech, kde předpokladem pro platnost mobilizace (nebo v některých případech předpokladem pro přednost úvěrové pohledávky) je podle vnitrostátních právních předpisů veřejná registrace mobilizace úvěrové pohledávky jako zajištění, jak je podrobněji uvedeno v příslušné národní dokumentaci, bude taková registrace vyžadována předem nebo v okamžiku, kdy k mobilizaci dojde.
- iii) V členských státech, kde není vyžadováno předchozí vyrozumění dlužníka či veřejná registrace mobilizace úvěrové pohledávky jako zajištění podle bodů a) a b), se vyžaduje následné vyrozumění podle příslušné národní dokumentace. Následné vyrozumění dlužníka vyžaduje, aby dlužník byl o mobilizaci úvěrové pohledávky jako zajištění protistranou ve prospěch národní centrální banky vyrozuměn protistranou nebo národní centrální bankou (podle příslušné národní dokumentace) bezprostředně po úvěrové události. Úvěrovou událostí se rozumí selhání nebo podobné události podle definice v příslušné národní dokumentaci.

V případech, kdy úvěrovou pohledávku představují nástroje na doručitele, u kterých příslušné vnitrostátní předpisy nevyžadují vyrozumění, nebude požadavek vyrozumění uplatňován. V takových případech je vyžadováno fyzické doručení nástrojů na doručitele do příslušné národní centrální banky, a to předem nebo v okamžiku, kdy k mobilizaci dojde.

Výše uvedené požadavky jsou požadavky minimálními. Národní centrální banky mohou rozhodnout, že budou vyžadovat předchozí vyrozumění nebo registraci nad rámec výše uvedeného, jak je uvedeno v příslušné národní dokumentaci.

- c) *Absence omezení týkajících se bankovního tajemství a mlčenlivosti:* Protistrana nebude zavázána získat souhlas dlužníka k poskytnutí informací o úvěrové pohledávce a dlužníkovi, které jsou vyžadovány Eurosystémem, aby bylo zajištěno platné zajištění úvěrových pohledávek a možnost rychlé realizace úvěrových pohledávek v případě selhání protistrany. Protistrana a dlužník se musí smluvně dohodnout, že dlužník bezpodmínečně souhlasí s poskytnutím těchto podrobných informací o úvěrové pohledávce a dlužníkovi Eurosystému. Takové ustanovení není nutné, neexistují-li podle vnitrostátních právních předpisů žádná pravidla omezující poskytování těchto informací, jak je uvedeno v příslušné národní dokumentaci.
 - d) *Absence omezení týkajících se mobilizace úvěrové pohledávky:* Protistrany musí zajistit, že úvěrové pohledávky budou plně převoditelné a mohou být bez omezení mobilizovány jako zajištění ve prospěch Eurosystému. Ve smlouvě o úvěrové pohledávce ani v jiných smlouvách mezi protistranou a dlužníkem by nemělo být žádné ustanovení omezující mobilizaci, pokud vnitrostátní právní předpisy výslovně nezakládají přednost postavení Eurosystému ve vztahu k mobilizaci zajištění bez ohledu na případná smluvní omezení.
 - e) *Absence omezení týkajících se realizace úvěrové pohledávky:* Smlouva o úvěrové pohledávce nebo jiná smlouva mezi protistranou a dlužníkem by neměla obsahovat žádná omezení ohledně realizace úvěrové pohledávky využitě jako zajištění, ať už by se týkala požadavků na formu, čas nebo jiný aspekt realizace.
-

PŘÍLOHA II

DOPLŇKOVÉ MINIMÁLNÍ SPOLEČNÉ CHARAKTERISTIKY

- I. **Doplňkové minimální společné charakteristiky vztahující se na veškerá ustanovení upravující operace měnové politiky**
1. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou by měla zajistit, že se její standardní podmínky budou vztahovat na operace měnové politiky.
 2. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národními centrálními bankami by měla zajistit, že národní centrální banky budou schopné bez zbytečného odkladu provést každou změnu rámce měnové politiky. Dále by měla zajistit, že tyto změny budou oznamovány protistranám s výslovným uvedením doby nabytí účinnosti.
 3. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národními centrálními bankami by měla stanovit, že veškeré platby týkající se operací měnové politiky se provádějí v eurech (kromě plateb v cizích měnách v případě měnových swapů).
 4. Pokud je nutné uskutečnit veškeré transakce vyplývající z nějaké smlouvy na základě jediné smlouvy („single contractual arrangement“) a/nebo vytvořit rámcovou smlouvu, aby se umožnilo účinné ukončení a závěrečné vyrovnání („close-out and termination netting“), přijme se k tomu odpovídající úprava.
 5. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou by měla zajistit, že ve vztazích mezi národní centrální bankou a protistranami budou platit vhodná a jasná pravidla týkající se používání formulářů (včetně potvrzení podmínek transakcí), nosičů dat a způsobů komunikace.
 6. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou upraví alespoň takové případy neplnění, které se podstatně neliší od těchto případů:
 - a) rozhodnutí soudního nebo jiného příslušného orgánu o zahájení likvidačního řízení nebo o jmenování likvidátora nebo jiné podobné osoby, nebo o zahájení jiného podobného postupu vůči protistraně;
 - b) rozhodnutí soudního nebo jiného příslušného orgánu o provedení reorganizačních opatření nebo uplatnění jiného podobného postupu vůči protistraně s cílem zajistit nebo obnovit finanční situaci protistrany a vyhnout se rozhodnutí ve smyslu písmene a);
 - c) protistrana písemně prohlásí, že je v úplné nebo částečné platební neschopnosti nebo není schopna splnit své závazky vyplývající z operací měnové politiky, anebo dobrovolně uzavře se svými věřiteli dohodu o vyrovnání závazků, nebo protistrana je nebo je pokládána za nesolventní nebo za neschopnou vyrovnat své dluhy;
 - d) procesní úkony před přijetím rozhodnutí podle písmen a) nebo b);
 - e) jakékoli prohlášení nebo jiné předmluvní ujištění, které protistrana učinila (nebo se má podle příslušných zákonných ustanovení za to, že je učinila), se ukáže jako nesprávné nebo nepravdivé;
 - f) povolení protistrany vykonávat činnost podle směrnice 2006/48/ES nebo směrnice 2004/39/ES, jak byly provedeny příslušným členským státem Eurosystemu, je pozastaveno či zrušeno;
 - g) dočasné nebo trvalé vyloučení protistrany z platebního systému, přes který se uskutečňují platby transakcí měnové politiky nebo (s výjimkou měnových swapů) dočasné nebo trvalé vyloučení protistrany ze systému vypořádání obchodů s cennými papíry, který se užívá pro vypořádání transakcí měnové politiky Eurosystemu;
 - h) vůči protistraně jsou přijata opatření ve smyslu článku 30, 31, 33 a 34 směrnice 2006/48/ES;
 - i) (ve vztahu k reverzním transakcím) protistrana neplní ustanovení týkající se opatření ke kontrole rizika;
 - j) (ve vztahu k repo obchodům) protistrana nezaplatí nákupní cenu nebo cenu zpětného odkupu nebo nedodá koupená či zpět odkoupená aktiva; (ve vztahu k zajištěným úvěrům) protistrana nedodá aktiva nebo nesplatí úvěr v patřičných termínech pro takovou platbu nebo dodání;

- k) (ve vztahu k měnovým swapům a termínovaným vkladům) protistrana nezaplatí částku v eurech nebo (ve vztahu k měnovým swapům) nezaplatí částku v cizí měně v patřičných termínech pro takové platby;
- l) nastane případ neplnění (který se podstatně neliší od případů podle tohoto bodu) ve vztahu k protistraně na základě dohody uzavřené za účelem správy devizových rezerv nebo kapitálu člena Eurosystemu;
- m) protistrana neposkytne příslušné informace, což má vážné důsledky pro dotčenou národní centrální banku;
- n) protistrana nesplní jiný svůj závazek týkající se reverzních transakcí a měnových swapů a (pokud je schopná to napravit) tento nedostatek nenapraví nejdéle do třiceti dnů v případě zajištěných transakcí a nejdéle do deseti dnů v případě měnových swapů poté, co byla k tomu národní centrální bankou vyzvána;
- o) nastane případ neplnění ve vztahu k protistraně v rámci dohody uzavřené s jiným členem Eurosystemu za účelem uskutečňování operací měnové politiky, v důsledku čehož tento jiný člen Eurosystemu uplatnil své právo na ukončení transakcí podle této dohody;
- p) vůči protistraně byla Uníí podle článku 75 Smlouvy zavedena opatření spočívající ve zmrazení peněžních prostředků nebo jiná opatření, která omezují používání jejích peněžních prostředků;
- q) vůči protistraně byla členským státem zavedena opatření spočívající ve zmrazení peněžních prostředků nebo jiná opatření, která omezují používání jejích peněžních prostředků;
- r) na veškerý majetek protistrany či jeho podstatnou část se vztahuje příkaz k zmrazení nebo takový majetek podléhá obstarání či zabavení nebo je předmětem jakéhokoli jiného řízení, jehož účelem je ochrana veřejného zájmu či práv věřitelů protistrany;
- s) veškerý majetek protistrany či jeho podstatná část se postupuje jinému subjektu;
- t) jakákoli jiná hrozící nebo nastalá událost, jejíž výskyt může ohrozit plnění závazků protistrany vyplývajících z dohody, kterou uzavřela za účelem uskutečňování operací měnové politiky, nebo z jiných pravidel, která se uplatňují na vztah mezi protistranou a kteroukoli z národních centrálních bank.

Případy a) a p) musí být automatické, případy b), c) a q) mohou být automatické, zatímco případy d) až o) a r) až t) nemohou být automatické a musí být ponechány na uvážení (tj. jsou platné až na základě doručení oznámení o neplnění). Oznámení o nesplnění může obsahovat „dodatečnou lhůtu“ nejvýše tří pracovních dnů k nápravě daného nedostatku. V případech neplnění ponechaných na uvážení musí být stanoveno, jaké právní následky s sebou výkon tohoto práva nese.

7. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou by měla zajistit, že v případě neplnění je národní centrální banka oprávněna využít následující prostředky:

- a) dočasně nebo úplně vyloučit anebo omezit přístup protistrany k operacím na volném trhu;
- b) dočasně nebo úplně vyloučit anebo omezit přístup protistrany ke stálým facilitám Eurosystemu;
- c) ukončit všechny probíhající smlouvy a transakce nebo
- d) požadovat urychlenou realizaci pohledávek, které nejsou dosud splatné nebo jsou podmíněné.

Dále může být národní centrální banka oprávněna využít následující prostředky:

- a) použít vklady protistrany u národní centrální banky k vyrovnání pohledávek za touto protistranou;
- b) pozastavit plnění povinností vůči této protistraně až do vyrovnání jejího dluhu;

- c) požadovat úroky z prodlení nebo
- d) požadovat odškodnění za ztráty vzniklé v důsledku neplnění protistrany.

Dále by měla příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou zajistit, aby v případě neplnění taková národní centrální banka byla v takovém právním postavení, aby mohla bez zbytečného odkladu realizovat veškerá aktiva přijatá jako zajištění a tím pokrýt výši poskytnutého úvěru, pokud protistrana urychleně nevyrovná záporný zůstatek. S cílem zajistit jednotné provádění přijatých opatření může Rada guvernérů ECB rozhodnout o opatřeních k nápravě včetně dočasného nebo úplného vyloučení anebo omezení přístupu k operacím na volném trhu či stálým facilitám Eurosystému.

8. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou by měla zajistit, že národní centrální banky mohou od protistran získat veškeré potřebné informace vztahující se k operacím měnové politiky Eurosystému.
9. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou by měla stanovit, že veškerá oznámení a ostatní sdělení musí být písemná a/nebo v elektronické formě. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou by měla jasně stanovit, jakým způsobem se oznámení a ostatní sdělení předávají a kdy nabývají účinnosti. Doba, po které nabývají účinnosti, by neměla být tak dlouhá, aby změnila hospodářský účinek přijatých opatření jako celku. Zejména potvrzení by měla být rychle vydávána a ověřována.
10. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou by měla stanovit, že protistrana nemůže postoupit nebo zastavit svá práva a povinnosti ani s nimi jinak nakládat bez předběžného písemného souhlasu národní centrální banky.
11. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou by měla stanovit, že pouze národní centrální banka a určená protistrana mají práva a povinnosti z transakce (přitom však připouští vzájemné vztahy mezi národními centrálními bankami (a/nebo ECB) vyplývající z přeshraničního použití způsobilých aktiv a případně i operace uskutečňované s protistranami, které jednájí přes zprostředkovatele).
12. Příslušná smluvní úprava uplatňovaná národní centrální bankou by měla stanovit, že rozhodným právem pro příslušnou smluvní či veřejnoprávní úpravu uplatňovanou národní centrální bankou a pro veškeré transakce na jejích základech (s případnou výjimkou práva platného pro přeshraniční použití způsobilých aktiv) je právo členského státu, ve kterém se nachází centrální banka, a že místem řešení sporů jsou, aniž je dotčena příslušnost Soudního dvora Evropské unie, soudy daného členského státu.
13. Úprava týkající se vkladů by měla stanovit, že vypořádání (přijímání nebo vyplácení) termínovaných vkladů se uskutečňuje ve dnech stanovených v oznámení ECB o příslušné operaci.

II. Doplnkové minimální společné charakteristiky vztahující se na reverzní transakce

Charakteristiky společné všem reverzním transakcím

14. Den reverzní části transakce by měl být stanoven při zahájení každé transakce.
15. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou musí ve vztahu k povinnosti uskutečnit platbu definovat „obchodní den“ jako den, kdy je TARGET2 v provozu pro uskutečnění takové platby, a ve vztahu k povinnosti dodat aktiva jako den, kdy jsou v místě, kde se má dodání příslušných cenných papírů uskutečnit, otevřeny systémy vypořádání obchodů s cennými papíry, prostřednictvím kterých se má dodání uskutečnit.
16. Mechanismy převodu částek nevyjádřených v eurech na eura by měly stanovit, že použitým kurzem je denní referenční směnný kurz eura ECB nebo, pokud není k dispozici, okamžitý kurz uváděný ECB v předcházející obchodní den pro prodej eura proti nákupu cizí měny.

Charakteristiky týkající se pouze repo obchodů

17. Způsobilá aktiva by měla být prodávána za hotovost v eurech a současně by měl být dohodnut zpětný odprodej rovnocenných aktiv proti hotovosti v eurech ve stanovený čas.

18. Závazek zpětně odprodat rovnocenná aktiva by měl rovnocennost vymezit tak, že se má jednat o aktiva stejného emitenta, tvořící součást stejné emise (bez ohledu na datum emise) a stejného druhu, nominální hodnoty, výše a popisu, jako jsou porovnávaná aktiva. Pokud byla porovnávaná aktiva konvertována nebo redenominována nebo pokud na ně bylo uplatněna opce, musí být vymezení rovnocenných aktiv změněno tak, aby se jimi v případě převodu rozuměla konvertovaná aktiva, v případě uplatnění opce se jimi rozuměla aktiva rovnocenná splaceným aktivům, pokud prodejce zaplatil kupujícímu částku rovnající se hodnotě opce, a v případě redenominovaných aktiv se jimi rozuměla aktiva rovnocenná těm, na které byla původní aktiva redenominována, spolu s případnou částkou odpovídající rozdílu mezi hodnotou aktiv před a po redenominaci.
19. Případy neplnění, na jejichž základě je národní centrální banka oprávněna ukončit všechny probíhající transakce, by se neměly podstatně lišit od ustanovení bodu 6.
20. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou by měla obsahovat ustanovení týkající se vzájemného započtení, která směřují k dosažení níže uvedených hospodářských účinků.
- a) Nastane-li případ neplnění, má se za to, že ihned nastává den zpětného odkupu u každé operace, a s výhradou následujících ustanovení se okamžitě dodají všechna rovnocenná aktiva (takže splnění příslušných povinností stran, pokud jde o dodání aktiv a platbu ceny zpětného odkupu za zpět odkupovaná aktiva se uskuteční výhradně podle písmene b)) nebo se popřípadě repo obchod ukončí.
- b) i) Tržní hodnotu pro případ neplnění pro zpět odkupovaná aktiva a rovnocenná aktiva, jež mají být převedena, jakož i cenu zpětného odkupu splatnou každou ze stran stanoví pro všechny transakce ke dni zpětného odkupu národní centrální banka a
- ii) na základě takto stanovených částek musí národní centrální banka vypočítat částky, které si strany navzájem dluží ke dni zpětného odkupu. Dlužné částky se navzájem započtou a strana, která má vůči protistraně takto vypočtenou nižší pohledávku, pak splatí pouze čisté saldo. Toto saldo je splatné následující den, kdy je TARGET2 v provozu pro uskutečnění platby. Pro účely tohoto výpočtu musí být částky, které nejsou vyjádřeny v eurech, převedeny na euro k příslušnému datu kurzem určeným podle bodu 16.
- c) „Tržní hodnotou pro případ neplnění“ (default market value) se u všech aktiv k jakémukoli dni rozumí:
- i) tržní hodnota uvedených aktiv v době oceňování v důsledku neplnění vypočítaná na základě nejreprezentativnější ceny obchodního dne, který předchází dni oceňování, nebo
- ii) pokud pro dané aktivum neexistuje reprezentativní cena obchodního dne, který předchází dni oceňování, použije se poslední obchodovaná cena. Pokud není k dispozici žádná obchodovaná cena, stanoví cenu národní centrální banka, přičemž vezme v úvahu poslední cenu identifikovanou pro dané aktivum na referenčním trhu, nebo
- iii) v případě aktiv, pro něž neexistuje tržní hodnota, se použije jiná přiměřená metoda oceňování, nebo
- iv) pokud národní centrální banka prodala před dnem oceňování v důsledku neplnění aktiva nebo rovnocenná aktiva za tržní cenu, čistý zisk z prodeje po odečtení veškerých odůvodněných nákladů, poplatků a jiných výdajů v souvislosti s uvedeným prodejem, přičemž výpočet provede a částky stanoví národní centrální banka.
21. Pokud příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou obsahuje ustanovení o nahrazení zajištění, měla by tato úprava zajišťovat soulad s požadovanými opatřeními ke kontrole rizik.
22. Pokud příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou obsahuje ustanovení o dorovnání (nebo navrácení) marží v hotovosti, mělo by být stanoveno, že každá další povinnost vrátit (nebo dorovnat) marži se nejprve uspokojí použitím hotovosti ve stejné výši (spolu se souvisejícími úroky).

Charakteristiky týkající se pouze zajištěných úvěrů

23. Aktiva použitá pro zajištění úvěru (např. zástava) musí být právně realizovatelná bez přednostních práv k těmto aktivům. Třetí strany (včetně likvidátorů v případě úpadku) by neměly mít možnost právně uplatnit a úspěšně vymoci svůj nárok na zastavená aktiva (s výjimkou případů podvodu) nebo jakákoliv s nimi spojená práva.

24. Národní centrální banka by měla být v takovém právním postavení, aby mohla realizovat ekonomickou hodnotu aktiv zastavených v rámci operace na poskytnutí likvidity za předem určených okolností, které se podstatně neliší od případů neplnění uvedených v bodě 6 a zahrnují rovněž případy, kdy může národní centrální banka vůči protistraně postupovat jako vůči protistraně, která neplní závazky z repo obchodů.

25. Úprava zajištěných úvěrů by měla umožňovat prodloužení vnitrodenní operace na operaci jednodenní.

III. Doplnkové minimální společné charakteristiky vztahující se na měnové swapy

26. Každá transakce by měla sestávat ze souběžné spotové a forwardové operace nákupu a prodeje eura proti cizí měně.

27. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou by měla obsahovat ustanovení týkající se okamžiku a technického provedení převodu plateb. Datum forwardové operace prodeje/nákupu by mělo být stanoveno v okamžiku zahájení každé transakce.

28. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou by měla definovat cizí měnu, spotový kurz, forwardový kurz, den převodu a den zpětného převodu takto:

- a) „cizí měnou“ se rozumí jakákoliv zákonná měna kromě eura;
- b) „spotovým kurzem“ se u konkrétní transakce rozumí kurz (vypočítaný podle bodu 16) použitý pro převod částky v eurech na takovou částku v cizí měně, kterou je jedna strana povinna ke dni převodu převést na druhou stranu proti zaplacení částky v eurech, přičemž se tento kurz uvede v potvrzení;
- c) „forwardovým kurzem“ se rozumí kurz vypočítaný podle bodu 16 použitý pro převod částky v eurech na takovou částku v cizí měně, kterou je jedna strana povinna ke dni zpětného převodu převést na druhou stranu proti zaplacení částky v eurech, přičemž se tento kurz uvede v potvrzení a vymezí v příslušné smluvní či veřejnoprávní úpravě uplatňované národní centrální bankou;
- d) „zpětně převáděnou částkou v cizí měně“ se rozumí částka v cizí měně potřebná k nákupu částky v eurech ke dni zpětného převodu;
- e) „dnem převodu“ se u každé transakce rozumí den (a případně i čas), ke kterému se mezi stranami uskuteční převod částky v eurech, a kterým je pro zamezení pochybností den (a případně i čas) dohodnutý stranami pro vypořádání převodu částky v eurech;
- f) „dnem zpětného převodu“ se u každé transakce rozumí den (a případně i čas), ke kterému má jedna strana převést zpět částku v eurech straně druhé.

29. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou by měla stanovit, že některé případy (viz bod 30 níže) vedou k ukončení všech probíhajících transakcí, a musí stanovit způsob jejich ukončení (včetně závěrečného vyrovnání).

30. Případy neplnění, na jejichž základě je národní centrální banka oprávněna ukončit všechny probíhající transakce, by se neměly podstatně lišit od případů upravených podle ustanovení bodu 6.

31. Příslušná smluvní či veřejnoprávní úprava uplatňovaná národní centrální bankou by měla obsahovat ustanovení týkající se vzájemného započtení, která směřují k dosažení níže uvedených hospodářských účinků:

- a) nastane-li případ neplnění, považuje se každá transakce za ukončenou a národní centrální banka stanoví náhradní hodnoty částky v eurech a zpětně převáděné částky v cizí měně v takové výši, aby zůstal zachován ekonomický ekvivalent všech plateb, které by jinak byly potřebné, a
- b) na základě takto stanovených částek musí národní centrální banka vypočítat částky, které si strany navzájem dluží ke dni zpětného převodu. Dlužné částky musí být v případě potřeby převedeny na euro podle bodu 16 a poté navzájem započteny. Strana, která má vůči protistraně takto vypočtenou nižší pohledávku, splatí pouze čisté saldo. Toto saldo je splatné následující den, kdy je TARGET2 v provozu pro uskutečnění platby.

PŘÍLOHA III

ZRUŠENÉ OBECNÉ ZÁSADY SE SEZNAMEM JEJICH POZDĚJŠÍCH ZMĚN

Obecné zásady ECB/2000/7 (Úř. věst. L 310, 11.12.2000, s. 1).

Obecné zásady ECB/2002/2 (Úř. věst. L 185, 15.7.2002, s. 1).

Obecné zásady ECB/2003/16 (Úř. věst. L 69, 8.3.2004, s. 1).

Obecné zásady ECB/2005/2 (Úř. věst. L 111, 2.5.2005, s. 1).

Obecné zásady ECB/2005/17 (Úř. věst. L 30, 2.2.2006, s. 26).

Obecné zásady ECB/2006/12 (Úř. věst. L 352, 13.12.2006, s. 1).

Obecné zásady ECB/2007/10 (Úř. věst. L 284, 30.10.2007, s. 34).

Obecné zásady ECB/2008/13 (Úř. věst. L 36, 5.2.2009, s. 31).

Obecné zásady ECB/2009/1 (Úř. věst. L 36, 5.2.2009, s. 59).

Obecné zásady ECB/2009/10 (Úř. věst. L 123, 19.5.2009, s. 99).

Obecné zásady ECB/2010/1 (Úř. věst. L 63, 12.3.2010, s. 22).

Obecné zásady ECB/2010/13 (Úř. věst. L 267, 9.10.2010, s. 21).

Obecné zásady ECB/2010/30 (Úř. věst. L 336, 21.12.2010, s. 63).
